

**STRANKA MIRA CERARJA – SMC
DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE – DeSUS
SOCIALNI DEMOKRATI – SD**

sklepajo

**KOALICIJSKI SPORAZUM O SODELOVANJU
V VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MANDATNO OBDOBJE 2014–2018**

Ljubljana, september 2014

KAZALO KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

1. TEMELJNA IZHODIŠČA IN VREDNOTNA NAČELA DELOVANJA VLADE

2. PROGRAMSKE VIZIJE IN IZHODIŠČA

3. FISKALNI OKVIR ZA MANDATNO OBDOBJE 2014–2018

4. PROGRAMSKI DEL KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

5. VLADNA PROJEKTNA PISARNA

6. UVODNE DOLOČBE KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

7. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE VLADE

8. PROTOKOL O SODELOVANJU V KOALICIJI

9. KONČNE DOLOČBE

1. TEMELJNA IZHODIŠČA IN VREDNOTNA NAČELA DELOVANJA VLADE

Osnovno izhodišče in hkrati načelo delovanja te vlade je odgovorno, konstruktivno, povezovalno in transparentno reševanje družbenih problemov ter iskanje najboljših rešitev za človeka kot posameznika, za posamezne družbene skupine, nevladne organizacije, gospodarski sektor in državo kot celoto. Koalicija bo med svoje prioritete postavila večanje mednarodne konkurenčnosti in gospodarske uspešnosti Slovenije kot članice EU v konkurenčnem globalnem okolju.

V zadnjih letih je Slovenija v preveliki meri postala družba, v kateri razpadajo pozitivni temelji družbenega povezovanja in je zato brez perspektive, družba nezaupanja in manipulacij. Družba, v kateri človek ni več cilj in vrednota, pač pa pogosto le še sredstvo tistih, ki jih vodi predvsem pohlep po oblasti in denarju. Zaradi številnih krivic se je v družbi upravičeno rojevalo vedno več razočaranja in apatije, zmanjševala pa se je tudi solidarnost.

Glavno poslanstvo te vlade je zato povrnitev zaupanja ljudi v državo in njene temeljne stebre državotvornega delovanja, politične, družbene, kulturne, socialne, finančne, gospodarske in druge. Vlada lahko s takšnimi temeljnimi izhodišči svojega delovanja deluje le v razmerah stabilnega dolgoročnega sodelovanja, ki je utemeljeno najprej na državotvornih in šele nato na strankarskih načelih, na vrednotah spoštovanja, konsenzualnega premoščanja medsebojnih razlik, v spoštovanju institucionalnih in procesnih elementov demokratičnega sistema, s širokim vključevanjem in odzivih na potrebe in poglede tako na demokratičnih načelih delujoče politične opozicije kot tudi vseh raznolikih zainteresiranih družbenih deležnikov.

Današnje poslanstvo slovenske politike in države je v prvi vrsti razvojno usmerjeno. Gospodarska rast, varovanje obstoječih delovnih mest in aktivnosti za ustvarjanje novih delovnih mest so temelj delovanja te koalicije in so zagotovilo za obstoj in razvoj socialne države. Socialni dialog je vrednota, ki jo podpiramo vse koalicijske partnerice.

Razvoj družbe in države mora biti trajnosten – na vseh področjih in v vseh temeljnih pogledih. Trajnostni razvoj, ki je ključni del naše dolgoročne vizije, pomeni, da država s svojim obstojem in z delovanjem spoštuje in zadovoljuje potrebe vseh današnjih ter prihajajočih generacij; kajti le spoštovanje do sočloveka, družbe, kulture in narave, pa tudi svoje domovine in njene zgodovine ter naravnih danosti pomeni, da ob lastnem razvoju omogočimo razvoj tudi vsakemu drugemu posamezniku in družbi kot celoti.

Pomemben vidik takšnega razvoja je tudi razvoj na področju človekovih pravic in enakih možnosti. Da pa se bomo končno lahko osredotočili na prihodnost in razvoj, moramo najprej zaceliti rano, ki že več desetletij bremeni slovensko družbo – dostojno moramo pokopati vse mrtve.

Slovenija ter njeni državljani in prebivalci moramo ponovno postati odraz odprte, poštene, solidarne, pravične, napredne in samozavestne družbe, ki je ni mogoče voditi v ideološko razklanem okolju, pa tudi ne v okolju, v katerem je politika prezirljiva ali brezbržna do resničnih problemov ljudi. Ta vlada in koalicija zato ne bosta odpirali tem, ki spodbujajo ideološki boj in ustvarjajo nove delitve ali na račun ranljivih skupin in manjšin. Koalicija si

bo prizadevala za polno spoštovanje različnosti in omogočanje enakih možnosti za vse ranljive skupine, denimo Rome, verske in etnične manjšine, LGBT osebe, migrante in druge.

Novo politično delovanje mora biti odločno in nepopustljivo do vseh, ki bi na kakršenkoli način želeli izrabiti politiko za svoje interese in s tem poskušali ogroziti danes že dodobra načeto blaginjo ljudi in Slovenije. Prav tako je potrebno prostor političnega za prihodnjo blaginjo države očistiti agresivnega, žaljivega in sovražnega govora tako v političnem prostoru kot tudi drugih prostorih javnega.

Za realizacijo navedenega potrebujemo v Sloveniji novo politično vodstvo, ki bo znalo prebuditi pozitivne vrednote za skupno dobro. Država danes potrebuje ljudi s političnimi izkušnjami, pa tudi kompetentne novince z znanjem in izkušnjami, ki bodo s svojim delom odražali visoko odgovornost za državotvorno delovanje. Prav zato je poleg vsebine tudi personalna sestava te vlade konstruktiven rezultat posameznikov, ki so s svojim dosedanjim delom upravičili zaupanje ljudi in so s svojim dosedanjim ravnanjem spoštovali vrednote in načela tega koalicijskega sporazuma ter tistih političnih novincev, ki bodo svoje dosedanje visoko strokovno referenčno znanje iz svojih delovnih okolij prenašali v politično delovanje.

Ta vlada je politična združba tistih parlamentarnih političnih strank, ki se zavedamo pozitivnih vrednotnih in razvojnih potencialov naših ljudi in države. Ne prisvajamo si jih, a smo jim pripravljeni služiti. Ob tem sta vlada in koalicija zavezani evropski ideji in vrednotam slovenske osamosvojitve.

Koalicija in vlada bosta z zasledovanjem vrednot trdega, poštenega, transparentnega in odgovornega dela, spoštovanja človekovega dostojanstva in različnosti, strpnosti in povezovanja naredili vse, da za blaginjo tukaj živečih ljudi Republiko Slovenijo popeljeta iz politične, socialne, gospodarske in vrednotne krize, ter jo ponovno vrmeta na zemljevid kot uspešno in spoštovano državo doma in v tujini.

2. PROGRAMSKE VIZIJE IN IZHODIŠČA

Država mora postati in biti dojeta kot ključna opora za spodbujanje razvoja vsebin širšega javnega interesa, tako na ravni posameznikov, raznolikih družbenih in nevladnih skupin kot tudi poslovnih subjektov, ki delujejo v njej in zanjo.

Država mora biti v odnosu do svojih državljanov in prebivalcev ter družbenih skupin odzivna in odgovorna, kar pomeni, da mora delovati po pravnih normah, biti proaktivno pozorna na probleme in potrebe svojih državljanov in prebivalcev ter poslovnih subjektov, ter da mora biti pri svojem delu predvidljiva, transparentna, odgovorna, visoko sodelovalna, strokovno usposobljena, hitra, učinkovita, po obsegu dela vitka navzven in znotraj lastnih institucij. Pri tem je izjemnega pomena, da se pri delu v državi in zanjo skrbi za jasno ločnico med strokovnim in politično podprtim delovanjem v njej.

Zato smo se priprave programskih izhodišč lotili sistemsko z jasno opredeljenimi soodvisnostmi med posameznimi elementi. Vsebine, ki jih pogodba tako zastopa, podpirajo osnovni model Modre Slovenije, ki temelji na razumevanju soodvisnosti **ključnih gradnikov**

družbe: človeka, struktur in prostora. Pri tem razvijamo **odnose in procese** v obliki ključnih temeljnih izhodišč med posameznimi gradniki s ciljem, vrniti Slovenijo na zemljevid naprednih demokracij skozi:

- dosledno spoštovanje načel **pravne države** kot pogoj za normalizacijo razmer,
- **predvidljivo in enostavno poslovno okolje** za razvoj uspešnega in družbeno odgovornega gospodarstva,
- **okolje za razvoj profesionalnih potencialov javnih uslužbencev in kakovostnih javnih storitev,**
- **odprt dialog s civilno družbo** za odpravo anomalij v sistemu skozi vzajemno sodelovanje aktivnih državljanov,
- **zdravo, inovativno, kompetentno in socialno podprto družbo** za kakovostno življenje vseh ljudi v njej.

Vsebina ključnih petih temeljnih izhodišč je:

1. Pravna država. Izhodišče uspešnega družbenega in gospodarskega razvoja je obstoj pravne države. Pri tem bodo naši ključni poudarki namenjeni zagotavljanju potrebne sistemske podpore za izvajanje in prečiščenje zakonodaje, odločen boj proti korupciji in trajen mandat sodnikov s poskusno dobo. Pri tem bomo vzpostavili ničelno toleranco do korupcije znotraj pravosodja in sprejem ukrepov za omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju (etični kodeksi), aktivno odpravljanje sodnih zaostankov in oblikovanje preglednih kriterijev za izbiro in ocenjevanje oziroma napredovanje sodnikov, podpis zaveze na zakonodajni in operativni ravni, da se organom odkrivanja, pregona in sojenja omogoči še bolj tvorno sodelovanje ter najučinkovitejše izvajanje njihovih nalog, predvsem glede najhujših oblik gospodarsko finančnega kriminala, ter konstruktivna vključitev vseh deležnikov v pripravo posamezne področne zakonodaje, z namenom zaježitve prenačenih zakonodajnih reform.

2. Predvidljivo in enostavno poslovno okolje. Poenostavljeni postopki, predvidljivi pogoji poslovanja v planskem obdobju in učinkoviti administrativni procesi so izjemno pomemben pogoj za razvoj uspešnega in družbeno odgovornega gospodarstva. Zato so naši prioritetni poudarki usmerjeni v poenostavitev postopkov za pridobivanje finančnih sredstev, dovoljenj, informacij, v strog nadzor nad plačevanjem prispevkov in davkov (država – dober plačnik), v ohranitev nadzora nad strateško infrastrukturo (nadzorovana privatizacija) in njeno odgovorno upravljanje ter v učinkovito črpanje razvojnih sredstev. Pri tem bomo na čim več mestih v državnem sistemu vzpostavljali VEM točke za podporo učinkovitega delovanja poslovnega okolja, vzpostavili projektno financiranje razvojnih področij, zagotovili prerazporeditev okolju škodljivih subvencij v razvojne projekte pametne specializacije in postopno razbremenitev dobrega (delo, kapital) v okviru zelene proračunske reforme.

3. Okolje za razvoj profesionalnih potencialov javnih uslužbencev in kakovostnih javnih storitev. Javnim uslužbencem želimo zagotoviti primerno okolje in jasne cilje, s katerimi bi vrnili ugled poklicu javnega uslužbenca in omogočili, da lahko konstruktivno soustvarjajo uspešno Slovenijo. Zato verjamemo, da je potrebno postaviti jasne cilje in kriterije uspešnosti

(za razumevanje dobro opravljenega dela), zagotoviti optimizacijo postopkov s poudarkom na preglednosti (transparentnosti), zagotoviti prenos odgovornosti in pristojnosti na nosilce vsebin, zagotoviti izvajanje standardov kakovosti in procesnega načina dela v javnem sektorju in omogočiti prenos težišča odločanja v javnih zavodih na stran uporabnikov in plačnikov storitev. Pri tem bo pomembno, da vzpostavimo formalno zavezanost nosilcev javnih funkcij načelom zakonitosti, etičnosti, strokovnosti in transparentnosti.

4. Odprt dialog s civilno družbo. Odprt dialog s civilno družbo je potreben za odpravo anomalij v sistemu skozi vzajemno sodelovanje aktivnih državljanov. Kakovostna civilna družba je pomemben tretji steber družbe, brez katerega ni stabilnega trajnostnega razvoja. Slednje želi podpreti tudi država z vključevanjem predstavnikov civilne družbe kot pobudnikov za razvoj in optimizacijo poslovanja javnega sektorja, z vzpostavitvijo transparentnega in dolgoročno stabilnega sistema financiranja civilne družbe in z vključevanjem rezultatov civilne družbe v splošne kazalce uspešnosti družbe. Verjamemo, da mora država podpreti spremembo zakonodaje (kjer je to potrebno) za formalno vključevanje civilne družbe v delovanje države po principu vzajemnosti, zagotoviti vzpostavitev neodvisnega sistema financiranja civilne družbe ob jasnih kriterijih za spremljanje ustvarjene vrednosti in zagotoviti statusno ureditev nevladnih organizacij, zagovorništva in prostovoljstva.

5. Ustvarjalna, zdrava, inovativna, kompetentna in socialno podprta družba za kakovostno življenje vseh ljudi v njej. Uspešne države bodo tiste, ki bodo uspele ustvariti ustvarjalna okolja za razcvet sposobnosti ljudi, prostora in struktur, v katerih sobivajo. To želimo omogočiti z delovanjem pravne države, ki zagotavlja normalne razmere delovanja, z uspešnim in družbeno odgovornim gospodarstvom, ki deluje v predvidljivih in stabilnih gospodarskih pogojih, z aktivno civilno družbo, ki vzpostavlja odprt dialog in z mehanizmi, ki zagotavljajo pretok pobud zainteresiranih državljanov. V podporo tej viziji želimo podpreti elektronske skupnosti za razvoj odnosov med državo in državljani (MD – moja država), živa, trajnostna lokalna mreža za odprti dialog, kjer se izmenjujejo mnenja in pobude in preverjajo učinki ukrepov, podjetniško in inovacijsko infrastrukturo, zagotoviti jasno vizijo razvoja, vzpostaviti sistem vrednot in celosten pristop k implementaciji strategije na nivoju države.

Za razvoj naštetih odnosov in procesov bomo sistematično in celovito uporabljali področno opredeljena orodja in sisteme:

- **Temeljna politika za človeka:** Vzgoja in izobraževanje, Visoko šolstvo, Raziskave in razvoj, Šport, Trg dela, Socialni in pokojninski sistem, Zdravstvo, Mladi, Kultura.
- **Gospodarska politika** (ustvarjanje vrednosti): Malo gospodarstvo, Gospodarstvo, Banke in zavarovalnice, Kmetijstvo in gozdarstvo, Energetika, Državotvorna politika, Politični sistem.
- **Organi javne uprave:** Varnost, Zunanja politika, Javne finance, Državna infrastruktura.
- **Okoljsko-prostorska politika:** Okolje in prostor, Regionalni razvoj.

Opisana izhodišča sledijo viziji “**Modre Slovenije**”, ki v dobro trajnostne gospodarske in socialne stabilnosti presega okvire, ki razdvajajo in uničujejo iskrene napore za blaginjo. Celotni program stremi k izboljšanju nacionalnih in mednarodnih **kriterijev uspešnosti**, in

sicer k zmanjšanju brezposelnosti, dvigu konkurenčnosti, dvigu indeksa človekovega razvoja, dvigu kazalca inovativnosti ter dvigu stopnje zaupanja v javne institucije. Pri tem se pri vseh vsebinah upoštevajo naše osnovne **vrednote**, ki so pravna država, inovativnost, trajnostni razvoj, družbena odgovornost in človekovo dostojanstvo.

Slovenija bo nadaljevala s procesom privatizacije le pod pogojem, da bo ta strateško premišljena in osmišljena ter bo razvijala delovna mesta, ustvarjala nova ter omogočala rast in razvoj privatiziranih podjetij. Spodbujali bomo učinkovito vključevanje slovenskega podjetniškega sektorja v globalne verige vrednosti in posebej tista podjetja, ki bodo nosilci prodora na globalne trge. S sodelovalnim in za vse zainteresirane deležnike odprtim pristopom mora država spodbujati gospodarske, okoljske in ekološke dejavnosti z multiplikacijskimi in drugimi razvojno pozitivnimi učinki. Pri svojem delovanju mora povečati lastno učinkovitost. Vlagati mora v razvojne potenciale ter znanje in jih integrirati v vsakodnevno delovanje, budno bdeti nad socialno varnostjo ter zasledovati civilizacijska načela solidarnosti, kot tudi ustvarjalno razvijati svojo izjemno kulturo, dediščino in jezik.

Kot osrednje prioritete politične vsebine nadaljnjega razvoja je v izpostavljenih okvirih potrebno zasledovati naslednje:

- Krepitev politike medgeneracijske solidarnosti
- Programsko financiranje države (z izjemo socialne politike)
- Učinkovito in transparentno upravljanje z državnim premoženjem ter strateško premišljena privatizacija
- Učinkovito črpanje sredstev EU za razvojni potencial države in državljanov
- Optimizacija dela javnega sektorja in javne uprave preko podprtega kariernega napredovanja zaposlenih ter procesnih ukrepov (VEM – vse na enem mestu)
- Dvig učinkovitosti države pri pobiranju davkov in plačevanju obveznosti
- Učinkovitost in neodvisnost sodne veje oblasti
- Konsolidacija javnih financ
- Razdolžitev in zagon gospodarstva
- Črpanje finančne podpore in koriščenje tehnične podpore/svetovanja mednarodnih finančnih in razvojnih institucij
- Racionalizacija in posodobitev finančnega sistema z namenom učinkovitejšega financiranja razvoja gospodarstva
- Zdravstvena reforma skozi pripravo novega predloga Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- Boj zoper gospodarski kriminal in korupcijo
- Dvig kvalitete celotne javne izobraževalne vertikale ob ohranjanju brezplačnosti javnega izobraževanja
- Omogočanje razvoja ekonomske demokracije in sodobnih podjetniških modelov.

3. FISKALNI OKVIR ZA MANDATNO OBDOBJE 2014–2018

Slovenija je od 2. decembra 2009 formalno v postopku presežnega primanjkljaja, zato mora v okviru t.i. Evropskega semestra redno pripravljati Program stabilnosti in Nacionalni reformni program. Slednja sta podlaga za pripravo in izvajanje ukrepov ekonomske politike za doseganje gospodarskih in javnofinančnih ciljev države. V tem pogledu se bomo koalicijski partnerji zavzemali za spoštovanje fiskalnih usmeritev in prioritete, ki so določene na ravni EU in bodo usklajene na podlagi omenjenih srednjeročnih dokumentov Slovenije. Vse programske prioritete in ukrepi nadaljnega razvoja Slovenije, zastavljeni v tej koalicijski pogodbi, morajo biti prilagojeni postavljenemu fiskalnemu okvirju. Pri tem bodo upoštewane specifične (domače in mednarodne) okoliščine in posebnosti slovenskega gospodarstva in družbe, tako da bo izboljšanje makroekonomskih (in še posebej fiskalnih) neravnotežij vzpostavilo razmere za ponovno doseganje gospodarske rasti in ustvarjanje delovnih mest.

Koalicija bo imela v mandatnem obdobju tri glavne cilje fiskalne politike: (1) Odprava čezmernega primanjkljaja na vzdržen način (2) Postopno zniževanje strukturnega primanjkljaja sektorja država in programsko načrtovanje. (3) Dolgoročna vzdržnost javnih financ.

1. Odprava čezmernega primanjkljaja na vzdržen način. Cilji proračunske strategije, skladne z zahtevami Pakta stabilnosti in rasti, so določeni v priporočilih Sveta EU in vključujejo verodostojno izvajanje strukturnih reform in krepitev fiskalnega navora, kar bo omogočilo odpravo čezmernega primanjkljaja sektorja država (zahteva člena 126 Pogodbe o delovanju EU). Slovenija je majhno in odprto gospodarstvo, zato bodo ukrepi za konsolidacijo javnih financ oblikovani tako, da bodo imeli v čim manjši meri negativne posledice na konkurenčnost in rast slovenskega gospodarstva ter da bodo obenem uveljavljeni na način, da ne bodo prizadete najbolj ranljive skupine prebivalcev.

2. Postopno zniževanje strukturnega primanjkljaja sektorja države in programsko načrtovanje. Ukrepi fiskalne konsolidacije, ki bodo skladni z ustavnim pravilom uravnoveženega proračuna bodo usmerjeni v postopno zniževanje strukturnega primanjkljaja sektorja država. Srednjeročni proračunski okvir bo s pomočjo fiskalnega pravila (in fiskalnega sveta) postal zavezujoč, vseobsegajoč in pregleden. Fiskalni svet kot samostojen strokovni in neodvisni državni organ bo v skladu s svojimi pristojnostmi pripravljal svoje ocene in dajal priporočila vladi in državnemu zboru v zvezi z vodenjem javnofinančne politike. Skladno s priporočili Sveta EU bo Slovenija po uspešni odpravi čezmernega primanjkljaja izvajala strukturno prilagajanje v višini 0,5 % BDP na leto s ciljem vzdržnega zmanjševanja deleža javnega dolga v BDP. Pri tem je pomembno, da se omejevanje odhodkov doseže s strukturnimi spremembami in v manjši meri s krčenjem investicij ter interventnimi in linearnimi ukrepi. S tega vidika bodo koalicijski partnerji podprli nadgradnjo programskega pristopa k načrtovanju in pripravi državnega proračuna, ki bo omogočil bolj vsebinsko razpravo o usmerjanju omejenih javnih sredstev k prioritarnim potrebam slovenske države.

3. Dolgoročna vzdržnost javnih financ. S ciljem zagotavljanja dolgoročne finančne vzdržnosti pokojninskega sistema bodo redno spremljani učinki veljavne pokojninske reforme z namenom priprave podlag za javno razpravo o nadaljnjih ukrepih. Sprejeti bodo ukrepi na področju dolgotrajne oskrbe ter sistema zdravstvenega varstva in zavarovanja. Konsolidacija javnih financ bo ob neugodnih mednarodnih razmerah predvidoma potekala v okolju šibkega

gospodarskega okrevanja, zato bo izziv za fiskalno politiko, kako ob skromni predvideni rasti prihodkov obvladovati povečevanje javnega dolga, kjer obresti vse bolj izrinjajo druge izdatke. Postopna odprava javnofinančnega primanjkljaja bo zajezila tudi naraščanje javnega dolga. Obenem bo koalicija pripravila projekt postopnega zmanjševanja dolga tako, da bo s tem čim manj ogrožena gospodarska rast in blaginja ljudi.

4. PROGRAMSKI DEL KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

V nadaljevanju so navedene programske vsebine po **abecednem** vrstnem redu.

4.1. BANKE IN ZAVAROVALNICE

Koalijski partnerji se bomo zavzemali za stabilen bančno-finančni sistem, ki bo podpiral razvojno financiranje in prestrukturiranje gospodarstva, kar bo posledično podpiralo krepitev konkurenčnosti gospodarstva in prizadevanja za ohranitev in odpiranje novih delovnih mest. Sanacija bančnega sistema mora potekati v bodoče predvsem skozi sanacijo gospodarstva in z aktivnim pristopom znotraj samih bank. Za hitrejše in zlasti učinkovitejše prestrukturiranje in razdolževanje podjetij bo potrebna aktivnejša vloga slabe banke (DUTB), SID banke in komercialnih bank. SID banka bo imela aktivnejšo vlogo pri izvoznem financiranju slovenskega gospodarstva in pri zavarovanju izvoznih tveganj ter pri financiranju rasti in razvoja gospodarstva, upošteva dobre prakse drugih razvojnih bank in agencij. Potrebno bo zagotoviti učinkovitejše in bolj transparentno upravljanje s premoženjem, prenesenim na slabo banko (DUTB) v korist državnega proračuna in državljanov. Cilj je izboljšati korporativno upravljanje in vzpostaviti učinkovitejši nadzor. DUTB bo ostala v 100% državni lasti do izpolnitve pooblastil, za izvedbo katerih je bila ustanovljena. Koalijske partnerice bomo povrnila zaupanje v nosilce nadzornih funkcij in izvajalce javnih pooblastil v finančnem sistemu.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Podjetjem in državljanom poenostaviti aktivnosti v zvezi z javnimi razpisi, programi financiranja, zavarovanjem poslov, ... ter s prijavljanjem nanje. Enotna vstopna točka bo subjektom omogočila ureditev celotne administracije na enem mestu.

2. Nadzor in povezovanje nadzornih inštitucij. Vzpostaviti bolj učinkovit sistem nadzora in izvajanje aktivnega nadzora nad delovanjem slabe banke (DUTB) in finančnih nadzornih inštitucij. Proučitev možnosti za učinkovitejše povezovanje finančnih nadzornikov in vzpostavitev optimalne organiziranosti finančnih nadzornih inštitucij, upoštevajoč morebitne omejitve iz smernic in predpisov EU ter dobre prakse. Posledično se bodo zmanjšali stroški nadzora in povečali proračunski prihodki iz naslova preusmeritve dela rezerv v proračun.

3. Preiskava bančne luknje in opredelitev odgovornosti. Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne inštitucije, nadzorne inštitucije in inštitut pravne države je potrebno opredeliti odgovornost za nastalo bančno luknjo in zahtevati odškodninsko ter materialno odgovornost članov uprav ter nadzornih svetov dokapitaliziranih bank. Odgovornost za izvedbo preiskave bančne luknje se prenese iz DUTB na Banko Slovenije ter v primeru suma kaznivih dejanj na pristojne organe pregona.

4. Inovativni finančni instrumenti. Uvedba inovativnih finančnih instrumentov EU 2014–2020, zlasti dolgoročnih instrumentov financiranja, pri finančnem prestrukturiranju podjetij ter učinkovitejša koordinacija financiranja podjetij iz virov komercialnih bank z drugimi viri za doseganje optimalne strukture njihovega financiranja.

5. Bančna sanacija in aktivni pristop bank pri reševanju slabih terjatev. Sanacija bančnega sistema mora v bodoče potekati predvsem skozi sanacijo gospodarstva in z aktivnim pristopom znotraj samih bank ob aktivni nadzorni vlogi BS ter njenem koordiniranju z ministrstvom pristojnim za gospodarstvo za optimizacijo učinkov. Potrebna bo aktivnejša vloga BS glede zahtev bankam, da aktivno obravnavajo preostala slaba posojila v svojih bilancah in da pripravijo akcijski načrt v zvezi z njihovo obravnavo (reprogram, prodaja, konverzija v lastniške deleže). Konverzija terjatev bank (DUTB, poslovne banke) v lastniški kapital podjetij lahko hitro in opazno razdolži podjetja.

6. Učinkovitejše financiranje rasti in razvoja gospodarstva. Potrebno bo racionalizirati in posodobiti finančni sistem ter določiti in okrepiti systemske banke. SID banka se bo reorganizirala v smeri čim bolj učinkovitega izpolnjevanja svojega poslanstva in se bo preoblikovala v pravo razvojno banko. Še posebej je potrebno poudariti njeno aktivnejšo vlogo pri financiranju rasti in razvoja gospodarstva, upoštevanje pomembnosti izvoznega financiranja, zavarovanja izvoznih tveganj ter boljše upoštevanje mrežnih učinkov svojih potez. Pri tem je pomembno, da se v slovenski prostor prenesejo dobre prakse drugih razvojnih bank. Država bo zagotovila ustrezen obseg garancij po garancijskih shemah, ki so ključne za pridobivanje novih poslov na domačem in tujih trgih v okviru proračunskih zmožnosti. Obenem je potrebno črpati finančno podporo in tehnično podporo/svetovanje mednarodnih finančnih in razvojnih institucij.

7. Nadzorovana (strateško preišljena) privatizacija državnih bank. Privatizacija državnih bank se bo izvajala preišljeno, v izogib sistemskim in koruptivnim tveganjem ter negativnim družbeno-ekonomskim vplivom. Privatizacija bank v državni lasti mora ustvariti finančni sistem, ki bo podpiral financiranje gospodarstva in izvajanje razvojne politike.

4.2. ENERGETIKA

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za stabilno, učinkovito in trajnostno naravnano oskrbo z energijo. Zavzemali se bomo za zmanjšanje energetske odvisnosti in strmeli k doseganju sprejetih domačih in mednarodnih okoljskih obveznosti skozi učinkovito rabo energije in energetske upravljanje. Skupaj se bomo zavzemali za povečano zanesljivost dobave, zagotovili trajnostno naravno oskrbo skozi izrabo obnovljivih virov energije ter

odprli priložnosti za vlagatelje skozi enostavnejše umeščanje energetskih objektov v prostor. Zavedamo se pomembnosti alternativnih virov energije, zato se bomo zavzemali za uvajanje za Slovenijo strateško zanimivih virov. Naš cilj je do leta 2020 podvojiti učinkovitost rabe energije. Poleg vodne in vetrne energije ima prednost možnost uporabe biomase. Posebno pozornost je potrebno dati tudi vlogi zemeljskega plina kot najčistejšega fosilnega goriva. Zemeljski plin bo najpomembnejši energetski vir v prehodnem obdobju naslednjih nekaj desetletij v času prehoda v nizkoogljično družbo. Plinski sistem bo potrebno urediti z zakonskimi in podzakonskimi akti, saj je ta segment oskrbe na področju distribucijskih sistemov izredno ogrožen glede lastnega obstoja in nadaljnjega razvoja zaradi že predpisane prioritete bodoče rabe OVE pri oskrbi obstoječih in novih objektov.

Ukrepi:

1. Energetska sanacija stavb v državni, občinski in zasebni lasti (trajnostna gradnja).

Energetska sanacija stavb v državni, občinski in zasebni lasti bo pripomogla k zagonu gradbeništva in obenem povečala kreditno aktivnost poslovnih bank (ob koriščenju sredstev EU). Energetska sanacija starejših stavb pomeni večjo energetsko učinkovitost (varčevanje z energijo) in večjo potrošnjo na ravni gospodinjstev in države, kar bo imelo spodbuden vpliv za gradbeništvo in lesno-predelovalno industrijo. Potrebno je spodbujati razvoj energetskega pogodbeništva.

2. Energetski koncept Slovenije. Sprejem energetskega koncepta Slovenije kot osnovnega razvojnega dokumenta, ki predstavlja nacionalni energetski program. Pri tem je energetiko treba definirati kot razvojno možnost tudi za vse ostale dejavnosti.

3. Finančno vzdržen sistem podpor za obnovljive vire energije (OVE). Oblikovati letne podpore za OVE tako, da bodo pokrite obveznosti za nazaj in zagotovljena sredstva za nove investicije. Pripraviti bo potrebno kriterije za višino spodbud glede na udeležbo slovenske industrije pri proizvodnji tehnologije.

4. Neodvisna revizija izvedbe gradnje TEŠ 6. Zagotoviti bo potrebno neodvisno revizijo TEŠ 6 in ekonomike prihodnjega obratovanja.

5. Investicije v hidroelektrarne. Nadaljevati investicije v gradnjo verige hidroelektrarn na Savi in možnost investicij v hidroelektrarne drugod v RS. Skozi participativni proces odločanja zagotoviti, da ne bo zamud pri umeščanju objektov v prostor. Ob sprejetih odločitvah je potrebno zagotoviti finančna sredstva za celotno investicijo in ne le energetski del.

6. Javno-zasebno partnerstvo za energetiko. Vlaganje zasebnega kapitala zaradi vstopa v obstoječe energetske družbe ni potrebno, je pa zainteresiranim vlagateljem treba omogočiti investicije v nove energetske objekte.

7. Ob pogoju racionalizacije preučiti možnost podelitve koncesije za upravljanje GJS SODO na obstoječa elektro-distribucijska podjetja.

8. Posvetovalni referendum o gradnji 2. blok-a NEK. Na področju energetike podpreti projekte s trajnostno naravnano oskrbo z energijo. O konkretnih energetskih projektih bodo odločitve sprejete v okviru priprave novega energetskega koncepta. Do takrat koalicijske stranke ne podpirajo gradnje NEK 2, dopuščajo pa možnost posvetovalnega referenduma.

10. Izdelava metodologije za ocenjevanje ekonomike projektov na nivoju države (ceste, telekomunikacija, ...) z namenom izdelave realnih ekonomskih ocen.

4.3. GOSPODARSTVO

V koaliciji se zavzemamo za uspešno in družbeno odgovorno gospodarstvo, saj brez slednjega ni razvojnega napredka in večje blaginje ljudi. V koaliciji želimo zmanjšati administrativne ovire na vseh področjih, da bi oblikovali prijazno, predvidljivo in stabilno poslovno okolje za vse poslovne subjekte. V skladu s tem bomo skozi VEM (vse na enem mestu) točke poenostavili birokratske postopke, da bodo lahko podjetja opravila določena administrativna opravila na enem mestu. Zavzemali se bomo za nadzorovano (strateško premišljeno) privatizacijo podjetij v državni lasti, dvig kvalitete korporativnega upravljanja in individualno odgovornost za takšno upravljanje v državnih podjetjih. Skozi strategijo pametne specializacije bomo spodbujali povezovanje gospodarstva v domače verige vrednosti ter njihovo vključevanje v visoke pozicije v mednarodnih verigah vrednosti, kar bo omogočalo ustvarjanje višje dodane vrednosti in krepitev mednarodne konkurenčnosti.

Zelena proračunska (davčna) reforma bo postala ena izmed dolgoročnih usmeritev in temeljnih spodbud za hitrejšo strukturno preobrazbo gospodarstva ter njegov trajnostni razvoj. Skozi postopno ukinitvev okolju škodljivih subvencij bomo ustvarili razmere za postopno znižanje obremenitve dela in večjo stroškovno konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Želimo intenzivirati sistemsko razdolževanje podjetniškega sektorja, kar je osnovni pogoj za okrevanje gospodarstva. Krepi nameravamo socialno partnerstvo, združništvo in druge oblike kooperativ. Skozi vzpostavitev nacionalne tehnološke platforme želimo spodbuditi izmenjavo dosežkov, dognanj in znanja med vlado, raziskovalci in gospodarstvom na strateški ravni. Zavedamo se velikega gospodarskega pomena določenih panog v okviru gospodarstva, ki poleg ustvarjanja dodane vrednosti skrbijo tudi za promocijo naše države in uveljavljene Slovenije kot privlačne dežele. Zato bomo še posebej spodbujali turizem in temu podobne dejavnosti.

Ukrepi:

1. Plačilna disciplina in boj proti sivi ekonomiji. Okrepiti bo potrebno nadzor nad plačevanjem prispevkov in davkov s strani delodajalcev in uvesti davčne blagajne za zajezitev sive ekonomije. V ta namen bo v mandatu Vlade pripravljen Zakon o davčnih blagajnah. Država mora postati vzoren plačnik ter izboljšati nadzor nad preostalimi neplačniki. Uvedene bodo višje kazni za tiste delodajalce, ki niso v postopku stečaja in likvidacije, a za svoje zaposlene ne plačujejo prispevkov.

2. Vse na enem mestu (VEM). Poenostavitev postopkov, da bi poslovni subjekti lahko opravili čim večje število svojih administrativnih opravil, povezanih z državo, na enem mestu (npr. dokumentacija in umeščanje objektov v prostor, pridobivanje informacij, financiranje podjetniških projektov, podpora start-up podjetjem, podpora pri internacionalizaciji poslovanja, javna naročila, prijave na evropske razpise, presoja strateških projektov, podpora inovacijam in greenfield naložbam).

3. Nadzorovana (strateško preišljena) privatizacija. Potrebno je nadaljevati s privatizacijskimi procesi, pri čemer je potrebno izhajati iz strategije in klasifikacije naložb. Presojati je potrebno od primera do primera, skozi jasne kriterije izbire in z vidika družbeno-ekonomskih učinkov posamezne privatizacije (npr. mrežni učinki). Ključna infrastruktura naj ostane v lasti države, pri čemer se kupnina nameni za zmanjševanje zadolženosti, za prestrukturiranje podjetij z zdravimi jedri in izvoznimi trgi, financiranje strateških razvojnih projektov države in financiranje demografskega sklada v obsegu predvidenim z veljavnim zakonom.

4. Izboljšanje učinkovitosti in transparentnosti upravljanja z državnim premoženjem. Upravljanje je potrebno izboljšati skozi učinkovito delovanje in upravljanje Slovenskega državnega holdinga (SDH) in slabe banke (DUTB), z vzpostavitvijo bolj učinkovitega in aktivnega nadzora delovanja SDH in DUTB, z jasno določeno strategijo upravljanja posameznih vrst državnega premoženja ter s klasifikacijo naložb. Potrebno je izboljšati in izvajati kodeks korporativnega upravljanja podjetij v državni lasti z namenom, da se bo državno premoženje upravljalo na podlagi sprejete strategije države o upravljanju z državnim premoženjem na odgovoren, neodvisen, profesionalen in transparenten način. Če bo potrebno, se za navedene namene dopolni Zakon o slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1).

5. Strategija pametne specializacije. Pametna specializacija je pristop, ki ga Evropska komisija vključuje v svoje programe kohezijske politike in je zato eden od pogojev za dostop do strukturnih skladov od leta 2014. Pametna specializacija pomeni oblikovanje platforme za konsenz o razvojni usmeritvi skozi izbor prioritarnih vsebinskih področij, kjer je smiselno razviti grozde dejavnosti na podlagi trajnih prednosti države in s posebnim poudarkom na spodbujanju izvoza. Projektno financiranje razvojnih projektov mora potekati skozi jasne kriterije izbire (ZIPP = zeleno, inovativno, pametno, povezano).

6. Ukrepi za spodbujanje izvoza in mednarodne konkurenčnosti Slovenije. Opredeliti bo potrebno ukrepe za spodbujanje slovenskih verig vrednosti in vključevanje v globalne verige vrednosti, za spodbujanje vstopnih in izstopnih tujih investicij, za večanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva na mednarodnih trgih in za oblikovanje poslovnih grozdov ter mrež za uspešnejši nastop na tujih trgih. Zunanjo politiko bo potrebno nadgraditi z intenzivnejšo podporo gospodarske diplomacije gospodarskim subjektom pri njihovem vstopu na tuje trge.

7. Strukturna preobrazba gospodarstva in znižanje prispevkov. Skozi zeleno proračunsko reformo (postopna ukinitvev okolju škodljivih subvencij) ustvariti razmere za

postopno zniževanje obremenitve dela (socialnih prispevkov), kar bo omogočilo večjo stroškovno konkurenčnost slovenskega gospodarstva ter obenem izboljšalo stanje okolja (dvojna dividenda). Ukinitiv okolju škodljivih subvencij je primeren ukrep, saj subvencije izkrivljajo konkurenco in so pogostokrat podeljene selektivno. Na drugi strani splošna razbremenitev dela na strani prispevkov povečuje konkurenčnost vseh podjetij. Ukrep mora biti fiskalno nevtralen. Ključna je dolgoročna usmeritev države in postopnost, ki daje prizadetim subjektom dovolj časa za ustrezne prilagoditve ob upoštevanju fiskalnih zmožnosti države.

8. Nadgradnja centraliziranega spremljanja učinkov subvencioniranja in državnih pomoči. Sedanji sektor državnih pomoči na MF bo potrebno kadrovsko okrepiti za izboljšanje nadzora nad državnimi pomočmi. Sredstva je potrebno preusmeriti k podjetjem, ki izkazujejo jasne razvojne perspektive s testiranim tržnim potencialom. V okviru oblikovanja programskega proračuna se bo pristopilo k presoji učinkovitosti in uspešnosti državnih pomoči tudi s preusmeritvijo nepovratnih državnih pomoči v povratne.

9. Podporno okolje za mala in srednja podjetja. V okviru proračunskih zmožnosti povečati potencial Slovenskega podjetniškega sklada in SID banke ter njunih inštrumentov, z jasno razmejitvijo njunih pristojnosti, za povečanje obsega kreditnega in lastniškega financiranja malih in srednjih podjetij v kombinaciji s finančnimi instrumenti EU.

10. Intenziviranje systemskega razdolževanja in prestrukturiranja podjetniškega sektorja. Skrajšati bo potrebno dolgotrajne insolvenčne in sodne postopke v gospodarskih sporih ter spodbujati razdolževanje in prestrukturiranje podjetij, pri čemer bo potrebno intenzivirati aktivnost bank. Razdolževanje in finančno prestrukturiranje podjetij bo pospešeno skozi odpravljanje neugodne (kratkoročne) strukture financiranja podjetij, delnega odpisa posojil in kapitalizacijo podjetij (zakonske spremembe in spodbude za konverzije terjatev poslovnih bank in DUTB v kapital podjetij), spodbujanje (so)financiranja iz virov EU (tudi z uporabo inovativnih finančnih instrumentov po programih EU 2014–2020) in spodbujanje neposrednih tujih naložb. Poseben poudarek bo namenjen dvigu strokovnosti pri presoji ekonomske in finančne vzdržnosti programov prestrukturiranja družb pri bankah in mediatorjih (BS, GZS, MGRT, MF, FURS ...). Koalicija bo zagotovila primerne pravne podlage in zahtevala večjo vpetost SDH in DUTB v uspešno prestrukturiranje podjetij, ki jih imata obe inštituciji v svojih portfeljih.

11. Izboljšati nadzor nad avtorskimi pravicami in delovanjem uradnih institucij. Potrebno bo izboljšati položaj ustvarjalcev na področju kulture na način, ki bo primerljiv z dobrimi praksami v drugih državah EU ter v tej smeri izboljšati izvajanje zakonodaje na področju avtorskih in sorodnih pravic.

12. Krepitev socialnega partnerstva, socialnega podjetništva, zadružištva in drugih oblik kooperativ. Potrebno bo oblikovati primerno okolje za razvoj socialnega podjetništva, zadružištva in kooperativ skladno s predpisi EU (npr. Uredbo Evropske komisije št. 346/2013 o evropskih skladih za socialno podjetništvo) in dobro prakso drugih držav.

Potrebno bo spodbujati drugačne institucionalne oblike skozi možnosti financiranja, mentorsko podporo ter ugodnosti pri poslovanju in konkuriranju na trgu.

13. Tehnološka platforma. Vzpostaviti nacionalno tehnološko platformo za večje sodelovanje vlade, raziskovalcev in gospodarstva na strateški ravni. Cilj je omogočiti izmenjavo in transfer znanstvenih dosežkov, dognanj ter pretvorba v višjo dodano vrednost.

14. Ostali ukrepi. (1) Ukrepi za dosledno izvajanje zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. (2) Zagotoviti sodelovanje pri sistemskem urejanju normativov za postopno uvajanje vajeništva. (3) Razvoj kompetenc za obrtnike na področju inovativnosti, povezovanja, razvoja izdelkov, storitev ter njihove uspešne manifestacije na trgu. (4) Mreža inovativnih idej za medsebojno povezovanje domačih obrtnikov pri nastopu na tujih trgih. (5) Šola mojstrstva in obrti v sodelovanju z obrtno podjetniškimi zbornicami in razvojnimi agencijami. (6) Ukrepi za deregulacijo poklicev in opravljanje dejavnosti. (7) V okviru strategije pametne specializacije priprava strategije za področje turizma. Iz javne agencije SPIRIT izločiti STO kot osrednjo nacionalno turistično promocijsko ustanovo. (8) Priprava spremembe igralniške zakonodaje na podlagi nadgrajene strategije igralništva. (9) Prenova insolvenčne zakonodaje z realizacijo hitrega stečaja.

4.4. INFORMACIJSKA DRUŽBA

Zavedamo se, da informacijske tehnologije Sloveniji lahko zagotovijo globalno konkurenčno prednost, obenem pa državljanom olajšajo vsakodnevna opravila ali celo ponudijo priložnost za osebni razvoj. Koalicijski partnerji si bomo prizadevali za vzpostavitev stimulativnega upravnega, administrativnega in poslovnega okolja, ki bo spodbujalo razvoj in inovacije podjetij. Podpirali bomo rešitve, ki presegajo meje med urbanim in ruralnim, ter državljanom in državljanom ponujajo enake možnosti razvoja in delovanja. Preko spodbujanja razvoja digitalnih veščin, predvidenih z Evropsko digitalno agendo (doseganje širokopasovnih povezav: 100% 30Mbitov/s in 50% 100Mbitov/s), si bomo poleg večje konkurenčnosti prizadevali tudi za visoko e-vključenost in enake možnosti. Strmeli bomo k vzpostavitvi okolja, v katerem bodo storitve javne uprave zagotovljene tudi v digitalni obliki, dvosmerna komunikacija na nivoju državljan–država ter podjetje–država ali med državnimi organi pa bo potekala popolnoma digitalno. Vzpostavili bomo centralni urad za upravljanje celostnega sistema IKT javne uprave, ki bo osnova celovitemu upravljanju z javnim viri in učinkovitemu menedžmentu javnih izdatkov. Slednji bo pripomogel k zmanjšanju obstoječih stroškov in optimizaciji storitev celotnega javnega sektorja. Te storitve bodo ustvarjale novo vrednost in prispevale v verigi dodane vrednosti z javno upravo povezanih panog, ki neposredno ustvarjajo tudi neopredmeteno premoženje javnega sektorja (t.j. patenti, licence, znanje, itn.).

Ukrepi:

1. Spodbude za podjetja s področja IKT. Zagotoviti konkurenčno okolje za delovanje in nadaljnji razvoj podjetij z visoko dodano vrednostjo s področja IKT. Spodbujati inovativnost,

razvoj start-up podjetij ter podporo pri rasti in prodoru na domačem in globalnem trgu. Prizadevanje za dokončno vzpostavitev evropskega digitalnega trga.

2. Ločitev infrastrukture in storitev. Ločiti informacijsko-komunikacijske infrastrukture in storitev, pri čemer mora biti dostop do infrastrukture omogočen vsem ponudnikom storitev in njihovim uporabnikom. Ohraniti nevtralnost interneta.

3. Usposabljanje za digitalna delovna mesta. Skrbeti za razvoj in usposabljanje mladih v visoko izobražen kader s področja IKT ter za spodbude prekvalifikacijam brezposelnih. Pospešiti sodelovanje med gospodarstvom, raziskovanjem, izobraževanjem in usposabljanjem. Ohraniti tesno sodelovanje z evropskim raziskovalnim in izobraževalnim prostorom.

4. Dvig digitalne kompetentnosti prebivalstva. Skrbeti za razvoj e-državljanov prek spodbujanja izobraževanj, usposabljanj in ozaveščanja s področja digitalnih kompetenc. Vključevati vse generacije in vpeljati sistematično izobraževanja javnih uslužbencev s poudarkom na medsebojnem prenosu znanj in izkušenj.

5. Digitalizacija storitev javne uprave. Prizadevati si za nadaljnjo digitalizacijo storitev javne uprave preko uporabne, prečiščene in odzivne digitalne platforme, ki zagotavlja tiste storitve in informacije, ki jih uporabniki potrebujejo. Uvesti merila in merjenja učinkovitosti ter uporabnosti platforme.

6. Združitev upravljanja in vodenja IKT v centralni urad. Centralni urad sledi strategiji IKT v celotni javni upravi (določitev informacijskih prioritet za posamezna ministrstva). Združiti je potrebno IKT virov v skupni in enotni proračun.

7. Optimizacija javnega naročanja. Centralizirati nabave, vzpostaviti enotne kriterije in merila javnega naročanja ter poenostaviti razpise s področja IKT v državni upravi. Uvedba transparentnosti pri naročanju in izvajanju IKT-storitev ter izključevati med t. i. »insourcingom« in »outsourcingom«. Katalog standardnih rešitev in transparentnost pri izvedbi.

8. Optimizacija IKT-podpore javne uprave. Transparentna in sistemska domišljenost IKT-podpore s ciljem večanja učinkovitosti, obvladovanja stroškov in prilagajanja konkurenčnosti. Podpora in sodelovanje za optimalno izrabo človeških, materialnih in finančnih virov.

9. Optimizacija javne IKT-infrastrukture. Združiti in standardizirati infrastrukturo za doseganje sinergij in učinkovito rabo IKT preko povezovanja podatkovnih centrov v enotni oblak javne uprave. Racionalizacija in združitev licenčnih pogodb, standardizacija in katalog programskih rešitev ter zagotovitev enotne informacijske varnosti na nivoju celotne državne uprave.

10. Udejanjanje pravne države. Prizadevati si za dosledno upoštevanje obstoječe zakonodaje s področja IKT z namenom poenostavitve in racionalizacije medsebojne komunikacije na vseh nivojih, optimizacije upravnih postopkov in poslovanja podjetij ter javne uprave.

4.5. INFRASTRUKTURA

V mandatnem obdobju 2014–2018 se bomo osredotočili na povečanje učinkovitosti gospodarjenja z obstoječo infrastrukturo. To bomo dosegli z zagotavljanjem stabilnega obsega finančnih sredstev za izvajanje gospodarskih javnih služb na državni infrastrukturi ter s postopnim združevanjem nekaterih upravljaljskih funkcij na državni prometni infrastrukturi (železnice, avtoceste, državne ceste, vodna infrastruktura). Organizacijo železniškega sistema bomo uskladili z evropskimi direktivami s tega področja. Razvojne načrte na področju prometne infrastrukture bomo medsektorsko uskladili v Strategiji razvoja prometne infrastrukture. Že načrtovane investicije, vključno s t.i. 3., 3.a in 4. razvojno osjo, bomo preverili z vidika prometnih potreb, kot izhajajo iz nacionalnega prometnega modela ter izpolnjevanja kriterijev ekonomike, ki so standardni v gospodarskem okolju EU, katerega del je tudi Slovenija. Prioritetno bomo realizirali tiste infrastrukturne investicije, za katere nam bo uspelo zagotoviti sofinanciranje s sredstvi EU in ki bodo ob predaji v uporabo zagotavljale tudi denarni tok za servisiranje dolžniških virov financiranja (za zagotavljanje lastne udeležbe predvidevamo posojila EIB). Razvojne načrte na področju državne prometne infrastrukture bomo preverili tudi z vidika možnosti oziroma interesa za JZP.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Vzpostavitev državnega centra za upravljanje prometa. Nacionalni center za upravljanje prometa bo združeval nekatere upravljaljske naloge na področju avtocest in državnih cest ter predvidoma tudi železnic.

2. Financiranje obveznih gospodarskih javnih služb. Za nemoteno financiranje in izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb v železniškem in cestnem prometu bo potrebno proučiti možnosti dolgoročnega stabilnega financiranja, in v tem okviru se bo proučilo tudi možnost spremembe zakonodaje, da bo nadomestilo za uporabo cest ponovno tudi vir za financiranje vzdrževanja in obnove cestnega omrežja in vir za železniško infrastrukturo del trošarin na pogonska goriva, kar je primerljiva praksa v drugih državah EU.

3. Sprejetje Strategije razvoja prometne infrastrukture. Strategija bo metodološko usklajena z usmeritvami EU. Slednje bo podlaga za najbolj učinkovito črpanje sredstev EU za namen razvoja slovenske prometne infrastrukture. Temeljila bo na usklajenih smernicah za razvoj vseh sektorjev prometa (ceste, železnice, pristanišče) in kriterijih za vključitev sredstev EU. Določili bomo nosilca oziroma odgovorno organizacijo za izvedbo.

4. Uskladitev organizacije železniškega sistema z evropskimi direktivami s tega področja.

5. Integracija javnega potniškega prometa. Za izboljšanje mobilnosti prebivalstva, povečanje dostopnosti in konkurenčnosti javnega potniškega prometa bomo dokončali projekt Integriranega javnega potniškega prometa. Javni potniški promet bomo spodbujali tudi s sistemom P&R oz. s pospešeno gradnjo novih parkirišč za osebne avtomobile.

6. Pospešitev razvoja širokopasovnih omrežij. Zagotavljali bomo sredstva za razvoj širokopasovnih omrežij na območjih, kjer ni komercialnega interesa.

4.6. INOVACIJSKA INFRASTRUKTURA

Inovacije, inovacijske infrastrukture za množično inoviranje, inovacijski ekosistemi in vključevanja v inovacijske ekosisteme so danes pglavitni elementi ustvarjanja dodane vrednosti in gonilo sodobnega razvoja. Slovenija ima bogato tradicijo na področju inventivnosti posameznikov in manjših skupin. Velika priložnost se nam ponuja pri vsesplošni podpori inovacijske miselnosti na vseh nivojih in v vseh sredinah. Ključno je, da se hkrati uspešno integriramo tudi v globalne mreže. Pri tem so enako pomembne strukturne rešitve za spodbujanje inovativnosti kot celosten razvoj posameznikov/ic, ki neobremenjeno kritično presojuje obstoječa stanja in rešitve in si upajo vstopati v procesu iskanja odgovorov na izzive (probleme in priložnosti) izven okvirov znanega, torej, prerasti inovacijsko miselnost na nivoju izboljšav in jo nadgraditi z drugačnostjo v celostnem, sistemskem načinu razmišljanja. Vsi predlagani vsebinski ukrepi bodo po najboljših možnih močeh upoštevali že obstoječe razpoložljive mreže, portale in rešitve in preko njihovih nadgradenj in povezav omogočili čim hitrejše uvajanje množičnega inoviranja in za to potrebne inovacijske infrastrukture.

Ukrepi:

1. Inovacijska infrastruktura. Podpirati vse slovenske, horizontalne mreže za zajem pobud in povpraševanja na področju inovativnih izdelkov, storitev, rešitev, mrež in ekosistemov ter spodbujanje v vključevanje inovacijskih ekosistemov v mednarodnem prostoru.

2. Podpora razvoju storitvenih, poslovnih in socialnih inovacij. Podpora pospešenemu razvoju storitvenih, poslovnih in socialnih inovacij za pospešen razvoj ustvarjalne družbe (npr. VEM za podjetništvo, sodobne ekokooperative, globalne raziskovalne mreže, ipd.). Spodbujanje vseh vladnih služb k iskanju inovativnih, učinkovitih pristopov, postopkov, rešitev za povečanje učinkovitosti delovanja javne uprave in hkrati z zgledom in razvojnimi spodbudami spodbujati inovativno razmišljanje tudi v širši družbi.

3. Inovativne lokalne skupnosti. Živa, trajnostna lokalna mreža za odprti dialog, kjer se izmenjujejo mnenja in pobude in preverjajo učinki ukrepov na lokalnem nivoju. Neposredno spodbujati razvoj socialnega kapitala, samoiniciativnosti in samogeneracijske podjetniške in socialne sposobnosti lokalnih skupnosti (npr. Razvojno partnerstvo Srca Slovenije).

4. Inovacijsko novinarstvo. Podpirati kritično, strokovno in horizontalno naravnano novinarstvo, ki prepoznava, kritično presoja in spodbuja nove trende ter inovativne pristope v prostoru. Brez naprednih in strokovno podkovanih medijev ni sodobne družbe (npr. projekti švedske (Vinnova) in finske razvojne agencije (Tekes)).

5. Izobraževanje in usposabljanje za ustvarjalno razmišljanje in inovativno družbo. Podpirati sodobne metode mišljena, lateralnega razmišljanja in reševanja problemov, kritičnega razmišljanja, timskega ustvarjanja in povezovanja na vseh nivojih formalnega in poklicnega izobraževanja.

6. Internacionalizacija inovativnih idej in rešitev. Sistematično podpirati aktivno promocijo slovenske inovativnosti v tujini preko formalnih in neformalnih srečanj, konferenc, predstavitev, povezovanj in promocijskih gradiv.

4.7. JAVNA UPRAVA

Za optimizacijo strokovnega in transparentnega delovanja javne uprave bomo vzpostavili jasno in nezapleteno organizacijsko strukturo, s katero bo mogoče učinkovito sprožati upravne procese in slediti posameznim fazam. Vzpostavili bomo učinkovito komunikacijo in na tej podlagi izboljšali usklajevanje dela pri notranji medresorski in mednivojski koordinaciji. Tako bomo tudi ugotovili sistemske napake in razloge za zastoje. Takšno delovanje zahteva kompetentno vodenje, zato bomo na vodilne položaje postavljali posameznike, ki so dorasli zahtevam po hitrem in prožnem delovanju javne uprave. Ob kompetentnosti bomo od vodilnih zahtevali tudi zgledno vodenje, ki mora obsegati strokovnost, odgovornost, etičnost in ničelno toleranco do koruptivnosti. Zmanjševali bomo politične vplive na kadrovanje in strokovno delo in jih nadomestili z mehanizmi za napredovanje, ki bodo zagotavljali razporejanje sposobnih ljudi na prava mesta. Ustvarjalno in spodbudno okolje za delovanje javne uprave bomo zagotavljali s spoštovanjem strokovnega dela. Dosledno bomo sledili načelom »prijazne uprave« do vseh deležnikov upravnih procesov. Krepili bomo moderno upravo, utemeljeno na načelih učinkovitosti, preglednosti, etičnosti in odgovornosti.

Ukrepi:

1. Jasni in transparentni kriteriji karierne poti. Skozi slednje želimo doseči, da vsi deležniki vedo, kdaj in pod katerimi pogoji lahko javni uslužbenec napreduje. Kriteriji morajo biti vnaprej določeni tako, da je napredovanje odvisno od strokovne uspešnosti opravljanja del in nalog.

2. Jasni in transparentni kriteriji odgovornosti. Vzpostaviti je potrebno jasne kriterije osebne odgovornosti vsakega zaposlenega v javni upravi, da se prepreči prelaganje in izmikanje odgovornosti. Potrebno bo začeti spreminjati tudi plačni sistem. Cilj projekta bo povečati uspešnost in učinkovitost delavcev ter dvigniti kvaliteto in hitrost opravljanja javnih storitev. Za posamezen organ državne uprave se določijo kazalci učinkovitosti na letni ravni in rezultati pregledno objavijo.

3. Stalno usposabljanje javnih uslužbencev. Javne uslužbence je potrebno stalno usposabljati, saj je le tako mogoče zagotoviti povečanje strokovnosti in učinkovitosti opravljanja del in nalog v stalno spreminjajočem se okolju.

4. Zagon projektov VEM (vse na enem mestu) na nivoju javne uprave. Dejansko uresničevanje modela VEM v praksi, saj model omogoča strankam, da dobijo informacije na

enem mestu, tako da je izvedba postopka in odločanje o strankinem pravno zavarovanem interesu možno s čim manjšo zamudo in s čim manjšimi stroški.

5. Povečanje odzivnosti in prožnosti pri upravnih storitvah. Slednje mora temeljiti na strokovnosti, preglednosti, etičnosti in odgovornosti delovanja javne uprave in pomeni povečanje učinkovitosti ter gospodarnosti rabe virov (uslužbenci, oprema in finančna sredstva). Poskrbeti je potrebno za izvedbo optimizacije procesov v javni upravi z izločitvijo podvajanj in odvečnih procesov, predvsem pa z deregulacijo.

6. Transparentnost. Preglednost delovanja javne uprave je temeljni pogoj za zagotavljanje njenega odgovornega delovanja za uresničevanje javnega interesa, kakor tudi za preprečevanje, odkrivanje in uveljavljanje odgovornosti zaradi zlorab v zvezi z njenim delovanjem. Zagotoviti je potrebno transparentnost naslovnikov pravic in obveznosti tako, da bodo slednji jasno poznali pravice, dolžnosti, kdo je pristojen, kakšne storitve so na voljo, kaj je potrebno predložiti in kakšno pravno varstvo imajo na voljo.

7. Platforma za kakovostno sodelovanje z zainteresiranimi javnostmi. Delujoč sistem sodelovanja z zainteresiranimi javnostmi omogoča konstruktivno sodelovanje javnosti (strokovne in splošne) v upravnih procesih in je obojestransko koristno, saj javna uprava tako dobiva potrebne informacije za učinkovitejše delovanje na različne komunikacijske načine.

8. Organizacijska racionalnost. S povezovanjem in združevanjem ter z racionalnejšo organizacijo skupnih strokovnih in pomožnih služb javnih izvajalcev je potrebno izvesti posodobitev in povečanje racionalnosti organizacije izvajanja dejavnosti organov javne uprave. Opredelili bomo osnovne funkcije posameznih državnih organov, pregledali funkcionalno racionalnost organov državne uprave in izvedli nujne organizacijske spremembe. V ta namen bodo pregledana tudi do sedaj izdelana izhodišča za uvedbo upravnih okrajev. Njihova morebitna uvedba mora temeljiti na povezovanju različnih državnih organov na teritorialni ravni, da se zagotovi učinkovitejše opravljanje storitev, približa storitve uporabnikom in da se ne povzročijo nepotrebni stroški z reorganizacijo.

9. Gospodarno upravljanje. Prizadevati si je potrebno za boljše upravljanje nepremičnega in premičnega premoženja države. Zagotoviti je potrebno centralni nadzor nad nepremičnim in v največji možni meri tudi premičnim premoženjem (avtomobili, pisarniška oprema, oprema s področja IT, specialna oprema).

4.8. JAVNE FINANCE

Za izhod iz ekonomske krize so, poleg ukrepov za stabilnost bančnega sektorja, privatizacija ter razdolževanje in prestrukturiranje podjetij, nujni tudi ukrepi za konsolidacijo in dolgoročno vzdržnost javnih financ. Slovenija mora po priporočilih Sveta EU iz junija 2013 znižati nominalni primanjkljaj sektorja države na manj kot 3% BDP do konca leta 2015. V skladu s sprejetim fiskalnim okvirjem bomo do konca leta 2015 odpravili presežni javnofinančni primanjkljaj, ob pogoju, da doseženi primanjkljaj v letu 2014 ne bo pomembneje odstopal od planiranega.

Dinamika zniževanja primanjkljaja sektorja države bo na strani javnih odhodkov/izdatkov dosežena s podaljšanjem veljavnosti že sprejetih ukrepov za omejevanje plač in stroškov dela

v javnem sektorju. Socialni transferji ostanejo na enaki ravni, kot so, vse dokler ne bo dosežena 2,5% gospodarska rast, razen višina minimalnega dohodka, ki se mora usklajevati z inflacijo. Ohranili bomo institut minimalne plače. Prav tako bodo še naprej v veljavi ukrepi omejevanja rasti izdatkov za pokojnine, kjer bo treba pristopiti k pripravi bele knjige o pokojninskem in invalidskem sistemu. Na strani izdatkov bomo izvedli tudi racionalizacijo javnih skladov in zavodov. Pripravili bomo programski proračun z določitvijo prioritet in meril, ki bodo pripomogla k učinkovitejši porabi omejenih sredstev.

Na strani javnofinančnih prihodkov je osrednji cilj davčna politika, ki bo podprla ekonomske ukrepe za rast in zaposlovanje. S spremembami na področju davčne zakonodaje bomo zagotovili enakopravno obdavčitev vseh kategorij davčnih zavezancev in odpravili obstoječe razlike v višini obdavčitve. Dohodninsko lestvico bomo poskušali spremeniti tako, da bo prišlo do razbremenitve plač visoko kvalificirane delovne sile. Prioritetno pozornost bomo namenili boljšemu in bolj učinkovitemu pobiranju obstoječih javnih dajatev ter ukrepom za zmanjšanje sive ekonomije. V ta namen bomo uvedli davčne blagajne za vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost. Posebno pozornost bomo namenili nadzoru odstopanj med prijavljenimi dohodki zavezancev in vrednostjo njihovega premoženja. Okrepili bomo postopke davčne izvršbe, hitreje obravnavali in zaključili postopke glede prekrškov in povečali navzočnost inšpektorjev na terenu. Okrepili bomo postopke sprotnega pobiranja davkov z ažurnim analiziranjem in spremljanjem obračunavanja ter rednega plačevanja davčnih obveznosti, da ne bo potrebno zgolj izvajati davčnih izvršb. Hitreje bomo reševali prekrške in povečali prisotnost inšpektorjev na terenu. Pripravili bomo predlog davka na nepremičnine, ki bo nadomestil sedanje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, pristojbino za gozdne ceste in davke občanov ter obenem odpravil pomanjkljivosti iz zadnjega predloga v skladu z Odločbo ustavnega sodišča. Reforma na prihodkovni strani mora biti usmerjena k spremembi strukture davkov, ne pa k višanju stopenj obstoječih davkov. Na strani prihodkov bo poseben poudarek tudi na učinkovitejšemu črpanju evropskih sredstev. Bolj kvalitetno bo treba zaključiti proces programiranja sredstev EU in vzpostaviti učinkovito strukturo za črpanje.

Javni dolg bo do konca leta 2014 presegel 80% BDP. Dolg se je povečal zaradi primarnega primanjkljaja in dokapitalizacije bank. Samo za plačilo obresti bo Slovenija letos namenila kar 1,1 milijarde evrov sredstev ali nekaj čez 3% BDP. Koalicijski partnerji bomo pripravili projekt postopnega zmanjševanja dolga tako, da s tem ne bo ogrožena gospodarska rast in blaginja ljudi.

Ukrepi:

1. Uvedba fiskalnega pravila in vzpostavitev fiskalnega sveta. Sprejetje Zakona o fiskalnem pravilu in oblikovanje Fiskalnega sveta skozi definicijo njegovih nalog in pristojnosti. Svet bo organiziran kot samostojen strokovni in neodvisen državni organ. Njegova naloga bo ocenjevanje, usmerjanje in dajanje strokovnega mnenja o predlogu proračuna države z vidika njegove vzdržnosti, stabilnosti in učinkovitosti vladi in državnemu zboru. Fiskalni svet bo predlagal tudi ukrepe in izboljšave za vodenje davčne politike. Z uveljavitvijo Zakona o fiskalnem pravilu bo omogočeno, da bomo z upoštevanjem kvalitetnih

realnih napovedi rasti BDP in ob strokovnem mnenju fiskalnega sveta učinkovito upravljali javne finance glede na to, ali bo država v recesiji ali v fazi konjunktura.

2. Projekt priprave zakona o davku na nepremičnine. Priprava predloga nepremičninskega davka ob odpravi pomanjkljivosti v zadnjem predlogu kot nadomestila za obstoječo davčno ureditev na nepremičninskem področju (NUSZ, pristojbina za uporabo gozdnih cest, davki občanov). Potrebno bo pripraviti nov Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, Zakon o davku na nepremičnine in Zakon o financiranju občin v skladu z Odločbo ustavnega sodišča.

3. Programski proračun. Za večjo učinkovitost porabe omejenih proračunskih sredstev bomo spremenili način priprave, prikazovanja in izvrševanja proračuna države v t.i. programski proračun. Cilj projekta je načrtovati izdatke v neposredni povezavi s cilji in dejavnostmi za doseg te ciljev. Na nivoju države bomo v skladu s sprejeto strategijo pripravili posamezne programe, določili njihovo prioriteto in izvajanje po posameznih letih. Spremljali bomo učinkovitost, odgovornost in časovno izvedbo posameznega programa.

4. Vzpostaviti učinkovito strukturo in izboljšati administrativno usposobljenost za črpanje sredstev EU. Projekt bo vključeval ukrepe za učinkovito črpanje razpoložljivih evropskih sredstev na nivoju države kot celote. Ti ukrepi bodo zajemali dobre prakse iz drugih držav, predvsem centralizacijo znanja, usklajeno delovanje in koordinacijo, strokovno pomoč subjektom, ki pripravljajo projekte, praktično izobraževanje javnih uslužbencev za črpanje, določitev meril za uspešnost črpanja in projektov ter ustrezno nagrajevanje glede na uspešnost. Potrebno bo vzpostaviti učinkovito strukturo za samo črpanje.

5. Učinkovito pobiranje javnih dajatev in krepitev davčne kulture. Projektni cilj je uvedba davčnih blagajn za subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, s čimer bo dosežena širitev davčne osnove zaradi zajetja celotnega prometa posameznega subjekta. Na slednji način bo zagotovljena enakopravnejša razporeditev davčnih bremen in ustvarjene bodo možnosti za prihodnje zniževanje davčnih stopenj.

6. Preoblikovanje dohodninske lestvice. Proučitev možnosti za preoblikovanje dohodninske lestvice za razbremenitve plač visokokvalificirane delovne sile.

7. Znižanje obremenitve dela skozi zeleno proračunsko (davčno) reformo. Skozi zeleno proračunsko reformo in postopno ukinitvev okolju škodljivih subvencij bomo ustvarili razmere za postopno znižanje obremenitev dela (davki, prispevki) ter večjo stroškovno konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Potrebno je spodbujati »zeleno« usmeritev, ko država namesto dobrih stvari (delo, kapital) vse bolj postopno obdavčuje slabe stvari (zeleni davki) in ukinja okolju škodljive subvencije, ter tako zmanjšuje stroške dela in zmanjšuje pritiske na okolje (dvojna dividenda). Zaradi trenutnih fiskalnih težav mora davčni sistem podpirati trajnostno usmeritev na fiskalno nevtralen način. Ključna je dolgoročna trajnostna usmeritev države in postopnost, ki daje prizadetim subjektom dovolj časa za ustrezne prilagoditve ob upoštevanju fiskalnih zmožnosti države.

8. Javna naročila. Naloga projekta bo poenostaviti sistem javnega naročanja in usposobiti kadre, da bodo znali pripraviti kvalitetne strokovne razpise in se s tem izogniti kasnejšim

dopolnitvam oz. podražitvam izvedbe posameznih naročil. Uvedli bomo merila učinkovitosti oz. gospodarnosti in odgovornosti za posamezno javno naročilo. Zavzemamo se za odpravo sistema najnižje vrednosti (cena) kot edinega merila za javno naročanje. Poleg cene bomo opredelili tudi druga merila izbora za standardna javna naročila. Spodbujamo višjo kakovost ob ustrezni ceni in predvsem spodbujamo trajnostni razvoj, večjo kakovost gradnje in javnega prostora. Ustrezno se uredi tudi področje javnega natečaja na področju gradenj. Predlagana Agencija za javna naročila bi bila najbolj smiselna v obliki vladnega urada, ki bi bil pod neposredno pristojnostjo Kabineta predsednika vlade ali kot posebna institucija za skupno naročanje na področju skupnih zadev (npr. zdravstvo, informatike) v obliki javnega podjetja neposredno odgovorna ministru za finance.

9. Izboljšanje upravljanja z državnim premoženjem s ciljem povečanja javnofinančnih prihodkov. Projekt izboljšanja upravljanja z državnim premoženjem obsega; (1) bolj učinkovito delovanje in upravljanje Slovenskega državnega holdinga z jasno strategijo upravljanja kapitalskih naložb, ki vključuje jasno klasifikacijo naložb in jasne lastniške cilje države; (2) pripravo poslovnega in finančnega načrta Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB); (3) izboljšati in začeti izvajati kodeks korporativnega upravljanja podjetij v državni lasti z namenom zagotavljanja profesionalnega, transparentnega in neodvisnega upravljanja.

4.9. LOKALNA SAMOUPRAVA

V Sloveniji je lokalna samouprava ustavna kategorija in pomembna sestavina parlamentarne demokracije, ki omogoča najvišjo stopnjo neposrednega sodelovanja prebivalcev in prebivalcev v procesih odločanja. Močna lokalna samouprava, ki zagotavlja najbližje okoliščine za dobro počutje ljudi in omogoča najvišjo stopnjo neposrednega sodelovanja v procesih odločanja, je pomemben segment v razvoju družbe. Za uspešno državo so bistvenega pomena dobro delujoče občine, ki morajo izpolnjevati naloge, prenesene nanje z zakonom. To je možno le z lastnimi sredstvi ter z jasnimi razvojnimi cilji. Moč in znanje bomo usmerili v povezovanje ali v združevanje občin ter njihovo medsebojno sodelovanje, pri čemer bomo upoštevali načela Evropske listine o lokalni samoupravi, ugotovitve ustavnega sodišča in mnenja stroke. Le povezane ali združene občine so lahko močne in razvite ter usmerjene v trajnostni razvoj. Zavezujemo se, da bo reforma lokalne samouprave potekala hkrati z reformo državne uprave. Prizadevali si bomo za poenostavitev in racionalizacijo postopkov, a ne na škodo uporabnikov storitev.

Decentralizacija je pomemben vzvod politične stabilnosti države ter krepitev demokracije. Z namenom vzpostavitve v danih političnih in gospodarskih ter finančnih razmerah optimalno delujoče lokalne samouprave je potrebno v prvi polovici mandata pripraviti strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji, za pripravo katere so že bila sprejeta izhodišča. Čim prej je potrebno pripraviti strokovno analizo nalog javnih oblasti, kot jih določajo predpisi ter v skladu s subsidiarnostjo poiskati najustreznejšo raven njihovega izvajanja, ki bo utemeljena na jasnih merilih za določitev ustreznega območja (funkcionalno regionalizacijo). Strategija mora tudi odgovoriti na vsa ključna vprašanja v zvezi z ustanovitvijo pokrajin, poudarek pa mora biti na združevanju občin in reformi sistema financiranja občin. Reforma

lokalne samouprave bo potekala skupaj s pripravo reforme teritorialne organizacije državne uprave.

Ukrepi

1. Ustrezna institucionalna rešitev na vladni ravni. Na področju lokalne samouprave je potrebno zagotoviti ustrezno institucionalno rešitev. Z reorganizacijo in zmanjšanjem števila ministrstev je bila namreč ukinjena Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Lokalni nivo je tako ostal brez učinkovite povezave z državo in sedanja razpetost med MNZ, MF, MGRT in SVRK je resna ovira za učinkovito skupno reševanje problemov oz. izzivov.

2. Podpora za črpanje evropskih sredstev. Za namene uspešnega in učinkovitega črpanja evropskih sredstev, posebej s projekti »ready-steady-go« (RSG), je potrebno optimizirati dosedanje institucionalno podporo za črpanje omenjenih sredstev, ki so v domeni lokalne samouprave. V Sloveniji imamo RRA-je, ki so formalno-pravno medsebojno zelo različne. Velik problem je skupno izvajanje medobčinskih projektov, saj je RRA težko nosilec oz. investitor na območju regije.

3. Merila. Ovrednotiti in redefinirati kriterije in merila za bolj učinkovito delovanje in povezovanje občin.

4. Prenos pristojnosti. Strokovno preučiti možnosti in na tej podlagi morebitna realizacija za prenos nekaterih nalog iz pristojnosti državne uprave na lokalno samoupravo (npr. inšpekcijske službe, izdajanje dovoljenj za posege v prostor za enostavne gradnje).

5. Dokončanje načrtovanja v prostoru. Sprejetje občinskih prostorskih načrtov.

6. Podpora sodelovanju in povezovanju Slovenije. Podpreti čez-mejno sodelovanje in povezovanje obmejnih območij Slovenije s sosedi.

7. Inštitut odpoklica. Strokovno vodena preučitev možnosti za uveljavitev instituta odpoklica župana in občinskih svetnikov, saj dogajanja v zadnjih nekaj letih, ki so povezana predvsem z vprašanji osebne integritete nosilcev županske funkcije, nemočjo nadzornih institucij za hitro ukrepanje ter z neuresničeni pričakovanji volivcev kažejo, da je potrebno oblikovati pravne podlage za predčasni odpoklic župana. Sistem odpoklica mora biti pravno korekten in varen proti zlorabam.

8. Preučitev možnosti optimizacije sofinanciranja investicij. Ponovna preučitev optimalnosti vzpostavljenega Sistema in za morebitno zmanjšanje birokratskih postopkov za uporabo sredstev za sofinanciranje investicij. Veljavni Zakon o financiranju občin ima med seboj soodvisne člene, ki določajo financiranje občin-povprečnina in sofinanciranje investicij. S spreminjanjem sistema financiranja, ki ga sedaj določa zakon o izvrševanju proračuna, se rušijo razmerja med občinami. Pavšalno zmanjševanje ali črtanje enega ali drugega pomeni večanje razkoraka med občinami in različnimi območji v državi. V kolikor so nujni rezi v občinske prihodke, je potrebno k temu pristopiti uravnoteženo in smiselno.

9. Interesne zveze občin. Tovrstna institucionalna oblika medobčinskega sodelovanja omogoča skupno urejanje in izvajanje posameznih upravnih občinskih nalog ter izvaja skupne razvojne in investicijske programe. Bolj ekonomično in učinkovito zagotavljanje občinskih nalog terja, da se ustanavljanje organov skupnih občinskih uprav nadgradi z določbami, ki jim bodo omogočale skupno izvajanje tudi zahtevnejših upravnih in strokovnih nalog uprave, predvsem razvojnih, ter omogočale institucionalno preraščanje skupne občinske uprave in skupnega organa v zvezo občin za izvedbo razvojnih projektov, ki presegajo sposobnosti vsake od občin ustanoviteljic, jih umeščati v širši prostor in jih izvajati ter zagotavljati preskrbo širšega območja z dobrinami in storitvami občinskih javnih služb.

10. Finančna samostojnost. Lokalne skupnosti morajo imeti pravico do upravljanja z lastnimi zadevami, kar je bistveno za delovanje lokalne samouprave in ne zgolj formalnost. Lokalnim skupnostim mora država zagotoviti trajne in stalne finančne vire, ki pa morajo biti v pomembnem delu odvisni od lastnih prizadevanj in učinkovitega izvajanja pristojnosti. Dopolnilna sredstva za zagotavljanje nalog lokalne samouprave mora zagotoviti država hkrati z določitvijo teh nalog. Solidarnost med občinami ne sme temeljiti na uravnilih in na škodo bolj razvitih občin. S spremembo Zakona o financiranju občin bomo ob večjem poudarku na interesnih zvezah občin slednje spodbujali tudi k povezovanju ali združevanju in s tem krepili njihovo sposobnost vodenja projektov, ki presegajo posamezne lokalne skupnosti.

4.10. KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PODEŽELJE

V koaliciji gradimo vizijo slovenskega kmetijstva, ki bo temelj prehranske varnosti države in (skupaj z gozdarstvom in ribištvo) tudi temelj gospodarske vitalnosti podeželja. Prizadevali si bomo za razvoj kmetijstva in gozdarstva, ki bo prilagojeno za blaženje učinkov podnebnih sprememb in bo prispevalo k trajnemu izboljšanju stanja naravnih virov in biotske raznovrstnosti. Stremeli bomo k ustvarjanju stabilnega in stimulativnega poslovnega okolja v kmetijstvu in z njim povezanih dejavnostih, vključno s pospešenim prenosom inovacij in dobrih praks na čim širši krog uporabnikov. Prioritetno bomo spodbujali aktivnosti, ki trajno izboljšujejo konkurenčnost slovenskega kmetijstva ter krepijo povezanost in partnerski odnos med akterji vzdolž verige preskrbe s hrano in gozdno-lesne verige. Povečali bomo povezanost javnih intervencij v kmetijstvu z doseganjem merljivih ciljev na področjih varovanja naravnih virov, ohranjanja in ustvarjanja novih delovnih mest ter zagotavljanja varne in kakovostne hrane. Dolgoročno želimo okrepiti konkurenčnost kmetijstva in posledično zmanjšati njegovo ranljivost ter zmanjšati odvisnost od subvencij pri proizvodnji zdrave in cenovno dostopne hrane. Zavzemamo se za sodobno kmetijstvo, ki bo zagotovilo največjo možno stopnjo prehranske samooskrbe. Cilj je dvig stopnje samooskrbe za proizvode, kjer ugotavljamo najnižje stopnje samooskrbe, in kjer za povečanje obstajajo proizvodni in tržni potenciali. Zaradi podnebnih sprememb in nestabilnosti na mednarodnih trgih s kmetijskimi proizvodi je potrebno kmetijska gospodarstva spodbuditi, da bodo na domači trg prispevala kar največjo količino kmetijskih pridelkov, s katerimi bo zagotovljena višja samooskrba. Pri vprašanjih, povezanih z GSO, bomo uveljavili previdnostno načelo. Še naprej bomo izrazito odklonilni do odobravanja gensko spremenjenih organizmov in previdni pri uvajanju drugih sodobnih pridelovalnih tehnik in tehnologij, do katerih je slovenska javnost zadržana.

Ukrepi:

1. Večja ciljna usmerjenost in strateška domišljenost javnofinančnih transferjev v kmetijstvo in podeželje. Zavzemati se je potrebno za večjo gospodarnost, ciljno usmerjenost in strateško domišljenost vseh javnofinančnih podpor v kmetijstvu in na podeželju, kar še posebej velja za naložbene podpore. Javnofinančni transferji bodo povezani z doseganjem merljivih ciljev v smislu krepitve produktivnosti, dodane vrednosti, razvoja dopolnilnih dejavnosti in zaposlovanja na kmetijah, izboljšanja stanja okolja in narave, večje energetske učinkovitosti in prilagajanja podnebnim spremembam.

2. Kratke oskrbne verige z lokalnimi proizvodi v proizvodnji hrane in gozdno-lesni verigi. Poseben poudarek nameniti aktivnostim, povezanim z dolgoročnim in partnerskim sodelovanjem med gospodarskimi subjekti vzdolž verige preskrbe s hrano in v gozdno-lesni verigi. Posebno pozornost bomo namenili promociji kratkih oskrbnih verig z lokalnimi proizvodi in vključevanju lokalnih ponudnikov v zelena javna naročila in v oskrbo javnih zavodov. Učinkovito bomo ukrepali proti nepoštenim in nedovoljenim praksam med partnerji v verigi preskrbe s hrano.

3. Spodbude za nove oblike kooperativ in povezovanja na podeželju. Zavzemamo se za učinkovitejše povezovanje ponudnikov v kmetijstvu in gozdarstvu, bodisi s spodbudami za poslovno povezovanje obstoječih zadrug, ali pa s (časovno omejenimi) podporami novoustanovljenim organizacijam proizvajalcev, vključno z novimi oblikami kooperativ in socialnih podjetij na podeželju. Večje podpore bodo deležne skupine slovenskih proizvajalcev pri dodajanju vrednosti primarni proizvodnji ter odpiranju novih delovnih mest na podeželju.

4. Dosledno upoštevanje zakonodaje pri spremembi namembnosti kmetijskih zemljišč. Zaostritev in dosledno upoštevanje zakonodaje, ki ureja spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč v načrtovanju rabe prostora, zlasti v smeri večje zaščite najboljših kmetijskih zemljišč z določitvijo trajno varovanih kmetijskih zemljišč, izboljšanje potenciala kmetijskih zemljišč z ukrepi za spodbujanje namakanja, sprejem systemskega zakona o agrarnih skupnostih, ki bo olajšala upravljanje s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči v lasti agrarnih skupnosti. Ohraniti Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki mora odigrati pomembnejšo intervencijsko vlogo pri prometu s kmetijskimi zemljišči in pri zagotavljanju večje samooskrbe s hrano.

5. Generacijski prenos kmetij, krepitev znanja, prenos inovacij in dobrih praks. Vzpostaviti institucionalne razmere in spodbude, ki bi mlade spodbujale k prevzemu kmetij od starejše generacije. Zavedajoč se potrebe po krepitvi človeških virov bomo okrepili aktivnosti vseživljenjskega učenja v kmetijstvu in povezanih dejavnostih z neformalnimi oblikami izmenjave znanja (npr. demonstracijski centri, mojstrske kmetije) ter spodbudili učinkovitejši prenos inovacij in dobrih praks.

6. Dostopnost do ekološke hrane in živil višje kakovosti slovenskega izvora. Povečati dostopnosti ekološke hrane domačega izvora v prodaji na drobno s spodbujanjem tržne

ekološke pridelave. Spodbujali bomo tudi druge sheme, ki zagotavljajo višje standarde pri kmetijski pridelavi in predelavi živil.

7. Vzpostavitev učinkovitejšega in javnofinančno vzdržnejšega sistema upravljanja s tveganji. Spodbujati aktivne ukrepe za zmanjšanje proizvodnih tveganj (namakalni sistemi, protitočne mreže) in tudi za večjo vključenost kmetijske proizvodnje v sistem proizvodnih zavarovanj. Za obstoj slovenskega kmetijstva je nujno potrebno urediti tudi sistem pomoči ob pojavu živalskih in rastlinskih kužnih bolezni ter drugih naravnih nesreč. Zavzeli se bomo za oblikovanje posebnega vzajemnega sklada na tem področju.

8. Družinske kmetije kot temelj slovenskega kmetijstva. Podpirati razvoj družinskih kmetij, ki so temelj slovenskega kmetijstva. Prizadevali si bomo za pomoč kmetijam na področjih s težjimi pridelovalnimi pogoji, posebno skrb pa bomo namenili kmetijam na demografsko ogroženih ter obmejnih področjih. Prav tako se bomo zavzemali za podporo dopolnilnim dejavnostim na kmetijah, ki s samim kmetovanjem ne morejo zagotoviti primernega dohodka oz. zaposlitev.

9. Konkurenčnost slovenskega kmetijstva. Slovensko kmetijstvo mora izkoristiti raznolikost tržišča, od ekološke pridelave do modernega konvencionalnega kmetijstva in priložnosti neposrednega trženja na domačem trgu. Samo z izkoristkom raznolikosti razvoja slovenskega kmetijstva lahko povečamo njegovo konkurenčnost. Še zlasti bo potrebno zavzeto delovati in ustvariti številne priložnosti za dopolnilne dejavnosti, povezovanju kmetij pri izvajanju dopolnilnih dejavnosti in oskrbi lokalnih oz. regionalnih trgov s hrano.

10. Zagotavljanje stabilnih razmer v kmetijstvu. S tekočim izplačevanjem subvencij in vzdržno socialno in davčno politiko kmetijskemu sektorju zagotoviti stabilne in predvidljive razmere.

11. Nadzor. Sistematično po programih izvajati nadzor nad hrano in v kmetijstvu ter gozdarstvu ter odkrivati in sankcionirati sivo ekonomijo ter nepoštene prakse s ciljem ohraniti zaupanje potrošnika v kakovost in varnost slovenske hrane ter zaščititi pridelovalce in proizvajalce pred nelojalno konkurenco.

12. Upravljanje z gozdovi. Posebno skrb je potrebno posvetiti upravljanju z zasebnimi in državnimi gozdovi, ki morajo še naprej temeljiti na trajnostnih načelih, upoštevajoč gospodarsko, okoljsko in socialno funkcijo gozdov. Izboljšali bomo izkoristek gozda kot najbogatejšega naravnega vira v Sloveniji ter pospeševali domačo predelavo lesa v izdelke z višjo dodano vrednostjo. Spodbujali bomo povečanje izkoristka gozda kot najbogatejšega naravnega vira v Sloveniji. Spodbujali bomo oživitev lesnopredelovalne industrije ter vzpostavitev gozdno-lesnih verig in/ali mrež. Spodbujali bomo povečanje izkoristka v zasebnem gozdu s pospeševanjem povezovanja zasebnih lastnikov gozdov. Prizadevali si bomo za učinkovitejše upravljanje, vodenje in razvoj Zavoda za gozdove Slovenije in Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki bo vključevalo potrebne spremembe v dosedanjem sistemu koncesij v gozdarstvu in morebitno preoblikovanje sklada kmetijskih zemljišč in gozdov v enovito državno podjetje.

13. Uveljavljanje previdnostnega načela pri vprašanjih, povezanih z GSO. Prizadevali si bomo za spremembe evropske in nacionalne zakonodaje, ki bo omogočala, da bodo države članice lahko upoštevale socioekonomske dejavnike gojenja in uporabe GSO in ter nekaterih drugih sodobnih tehnologij ter zagotavljala obveščanje potrošnikov.

14. Javne službe v kmetijstvu in gozdarstvu morajo prispevati k doseganju razvojnih ciljev. Programi dela javnih služb v kmetijstvu in gozdarstvu bodo v večji meri zasledovali doseganje razvojnih ciljev in prenosu znanj in inovacij v prakso.

4. 11. ITALIJANSKA IN MADŽARSKA NARODNA SKUPNOST V RS.

Koalicijske partnerice bodo spoštovale z Ustavo RS, zakoni in veljavnimi mednarodnimi pogodbami zagotovljene pravice pripadnikov in pripadnic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji hkrati pa se zavezujejo, da bodo doseženo nadgradile, še zlasti: (1) s pripravo in sprejemom Zakona o avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti ter s smiselno nadgradnjo ostale zakonodaje, (2) z doslednim uveljavljanjem dvojezičnosti v javni upravi, pravosodju, pri izvajalcih javnih služb in nosilcih javnih pooblastil, ki uresničujejo pravice in obveznosti ali pravne koristi avtohtonih narodnih skupnosti, (3) s pripravo celovitega seznama in registracijo kulturne dediščine obeh narodnih skupnosti, (4) z učinkovito realizacijo gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti, (5) z ohranitvijo systemskega proračunskega financiranja obeh avtohtonih narodnih skupnosti na obstoječi ravni, s posebno skrbjo za izobraževalne in druge sisteme narodnih skupnosti, vključno s kadrovskimi potrebami ter z zagotavljanjem učinkovite vloge Urada za narodnosti, ki je bila statusno dosežena v predhodnem mandatu vlade.

4.12. KULTURA

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za državotvorno, svobodno, vključujočo in široko dostopno kulturo ter avtonomijo ustvarjanja. Zavedamo se, da je v skladu s sprejetim Nacionalnim programom za kulturo potrebna prenova kulturnopolitičnega modela, s ciljem vzpostavitve močne mreže izvajalcev kulturnih programov in projektov v javnem interesu, ki bodo deležni podpore vseh ostalih resorjev. Kulturna politika mora biti strateško umeščena v izvajanje vseh politik na ravni države kot lokalnih skupnosti. Zavezujemo se h krepitvi slovenske kulture, jezika in kulturne dediščine, saj v njih vidimo spodbujevalce ustvarjalnosti, socialne kohezivnosti in gospodarskega razvoja na celotnem slovenskem kulturnem prostoru. Zlasti nameravamo podpreti mednarodno umestitev slovenske kulture, zagotavljanje svobode medijskega prostora ter pospeševanje ljubiteljske kulture in kulturno-umetnostne vzgoje na vseh ravneh izobraževanja. Posebno pozornost bomo posvečali tesnemu sodelovanju kulturnega resorja z ostalimi resorji, z gospodarstvom in lokalnimi skupnostmi ter krepitvi dialoga ministrstva z vsemi deležniki na področju kulture, še posebej z nevladnim sektorjem.

Ukrepi:

1. Nov kulturni model. Cilj je zagotoviti programsko in finančno avtonomijo javnih zavodov, izboljšati razmere za delovanje NVO in samozaposlenih ustvarjalcev. Nujno je izboljšati delovanje mreže kulturnih zavodov (npr. tesnejše sodelovanje pri izvajanju programske dejavnosti in združevanje podpornih služb – kadrovska sestava naj se prevesi v prid strokovnih uslužbencev).

2. Ustvarjalna Slovenija. S poudarkom na potencialih kreativnih in kulturnih industrij je potrebno nadgraditi kulturno dediščino in umetniško tradicijo. S kombinacijo izobraževalnega sistema, inovativnosti in novih oblik kolektivnega dela bomo spodbujali kreativne discipline. Ob podpori in sodelovanju z ostalimi resorji (MG, SVRK) ter s posebnimi instrumenti (npr. razpis za spodbujanje oblik kolektivnega dela) bomo večali kompatibilnost slovenskih deležnikov s programom in finančnim virom Ustvarjalne Evrope.

3. Mednarodna promocija slovenske kulture. Stalen projekt mednarodne promocije slovenske kulture z vključitvijo kulturnih vsebin Slovencev v zamejstvu in po svetu ter spodbujanja mobilnosti slovenskih ustvarjalcev (v sodelovanju z MZZ in Uradom za Slovence po svetu, MG itd.), bo temeljil na izboru vrhunskih dosežkov kulturnega ustvarjanja.

4. Ciljni ukrepi za odpravo administrativnih ovir. Slednji so potrebni za izboljšanje položaja ustvarjalcev (zlasti samozaposlenih) in izvajalcev kulturnih programov ter novinarjev. Pomembno je krepiti avtonomijo izvajalcev kulturnih vsebin in omogočiti soodločanje pri vrednotenju programov in projektov oz. posledično pri financiranju slednjih.

5. Ciljne inovativne spodbude. Spodbujati razvoj inovativnih pristopov za boljši dostop do kulturnih vsebin, zlasti s koordiniranjem vladnega in nevladnega sektorja ter s spodbujanjem programskega sodelovanja med obema.

6. Digitalizacija kulture. Skozi sodobne tehnologije želimo doseči večjo dostopnost in varovanje kulturnih vsebin, kulturne dediščine ter obenem spodbuditi kulturno in medijsko pismenost (MIZŠ, MG, SVRK).

7. Infrastruktura. Izvajati ukrepe za zagotavljanje nujne infrastrukture za delovanje inštitucij, pomembnih za kulturo, in ohranjanje kulturne dediščine (v sodelovanju z drugimi resorji, zlasti MIZŠ in MG). Hkrati bo potrebno prenoviti in finančno podpreti Zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe RS v kulturi ter bolje izkoristiti obstoječo kulturno, šolsko in športno javno infrastrukturo.

8. Prenova medijske zakonodaje. V skladu s stališči Nacionalnega programa za kulturo, analizo »Pregled medijske krajine Slovenije«, razvojem stroke in informacijske tehnologije definirati javni interes na področju informiranja ter ga sistemsko podpreti. S spremembo medijske zakonodaje vzpostaviti okolje transparentnega lastništva ter avtonomije novinarjev in urednikov.

9. Slovenski jezik. Podpirati uveljavljanje in razvoj slovenščine na tradicionalnih in novih področjih javnega sporazumevanja, dvigniti raven funkcionalne in digitalne pismenosti ter pospešiti razvoj jezikovnih virov in tehnologij. Prizadevali si bomo za predložitev potrdila o znanju slovenskega jezika za tujce, če je to potrebno za opravljanje poklica.

10. Ohranjanje kulturne dediščine. Zavzemali se bomo za učinkovito, stabilno in dolgoročno financiranje dediščine ter povečali število vpisov slovenske, kulturne in žive dediščine na seznam Unesca in na seznam evropske kulturne dediščine.

4.13. MLADI

Koalicija si bo prizadevala okrepiti nadzor nad izvajanjem ukrepov za zaposlovanje mladih in podaljšati trajanje teh ukrepov. Posebno pozornost bomo namenili zagotavljanju pogojev za dostop do prvega stanovanja za mlade in mlade družine. Podpirali bomo boljše organizirano podporo ZZRS za aktivno iskanje nove službe za mlade že v času odpovednega roka in si prizadevali izboljšati mehanizme za aktivno iskanje prve zaposlitve («mladi ne sodijo na zavod») tudi z nadgradnjo kompetence ljudi, pristojnih za reševanje problematike mladih brezposelnih.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Vzpostaviti karierni inkubator za aktivno vključevanje mladih na trg dela in pridobivanje izkušenj na ravni poklicnih in srednjih šol (mojstrski program) ter na univerzitetni ravni (podjetniško usposabljanje, javna dela, razvoj kompetenc skozi odprti dialog z gospodarstvom). Pri tem želimo v aktivnosti vključiti različna združenja, npr. Obrtno in gospodarsko zbornico Slovenije in socialne partnerje, ki najboljše razumejo potrebe okolja.

2. Dostopnejši vrtci za mlade. Problematična demografska slika terja pomoč mladim družinam prek večje podpore pri dostopnosti do vrtcev.

3. Vavčerski sistem. Vzpostaviti vavčerski sistem za opravljanje obveznega pripravništva in praks, skozi katerega bodo dijaki in študentje pridobili večjo možnost izbire za opravljanje letih. Vavčerski sistem povečuje izbiro, katerega delodajalca izbrati za opravljanje prakse in obenem sistem motivira delodajalca za pridobivanje mladih za opravljanje prakse ali pripravništva. Neplačane prakse in pripravništva na področjih, kjer zakonodaja predvideva obvezno pripravništvo in prakse, niso dopustna.

4. Stanovanjske zadruge. Podpirati je potrebno dejavnosti ustanavljanja in delovanja stanovanjskih zadrug po zgledu dobrih praks (Nemčija, Švica). Zadruge bi morale biti deležne davčnih ugodnosti pri pridobivanju kreditov za obnavljanje, gradnjo ali nakup stavb, katerih namen bi bila pridobitev primernega stanovanja za nastanitev mladih in mladih družin.

7. Ugodni krediti. Mladim prevzemnikom kmetij je potrebno omogočiti nadaljevanje družinske tradicije, s katero bodo sebi omogočili preživetje in prispevali k prehranski samooskrbi v Sloveniji. Subvencioniranje obrestne mere za nakup/obnovo starejših hiš na podeželju in prevzemanje kmetij za mlade skupaj z javnimi deli za brezposelne mlade na podeželju z namenom oživljanja kmetij in kulturne dediščine.

8. Kadrovske štipendije. Podjetja, ki bodo po koncu štipendiranja izvedla zaposlitev, bodo prvo leto oproščena plačila prispevkov za novo zaposlenega štipendista.

9. Beleženje delovnih izkušenj. Prizadevali si bomo za vzpostavitev enotnega sistema za beleženje delovnih izkušenj mladih na nacionalnem nivoju, ki bodo omogočile lažjo zaposljivost in prikaz dodatnega razvoja kompetenc pri mladih na osnovi praktičnih izkušenj.

4.14. OKOLJE IN PROSTOR

Koalicijski partnerji se zavedamo, da je potrebno slediti najnovejšim razvojnim usmeritvam, kot sta učinkovita raba virov in prehod v krožno gospodarstvo ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja. Prizadevali si bomo uvesti ustrezne prilagoditve in uskladitve zakonodaje na področju varstva okolja/narave, urejanja prostora in gradbeništva. Združili bomo področje okolja in prostora in prioriteto pristopili k usklajevanju prostorske, okoljske in gradbene zakonodaje z namenom oblikovanja hitrejših, preglednejših in enostavnejših upravnih postopkov s ciljem večje učinkovitosti pri sprejemanju prostorskih planov na občinskem in državnem nivoju. Prizadevali si bomo tudi za ambiciozno politiko na področju podnebnih sprememb, ki jo vidimo kot pomemben potencial za trajnostno gospodarsko rast in ustvarjanje zelenih delovnih mest. Ob tem se zaveujemo k spodbujanju zelenega javnega naročanja ter zelenega inovacijskega okolja. Koalicijski partnerji se bomo zavezali k pripravi Nacionalnega programa varstva okolja, ki bo usklajen s 7. Okoljskim akcijskim načrtom EU. S pomočjo nacionalnih, evropskih in drugih sredstev bomo pomagali lokalnim skupnostim zgraditi omrežja za oskrbo s pitno vodo in omrežja za odvajanje in čiščenje odpadne vode. S spremembo zakonodaje bomo omogočili ustrežnejšo sanacijo po naravnih nesrečah. Z zakonom bomo uredili, da je odgovorni za onesnaženje v okolju tudi plačnik škode. Vzpostavili bomo ničelno toleranco za povzročitelje za namenske posege škodovanja okolju.

Ukrepi:

1. Skupno ministrstvo za okolje in prostor (MOP). Oblikovati skupno ministrstvo za okolje in prostor (MOP) za učinkovito oblikovanje in izvajanje okoljske, prostorske in gradbene zakonodaje.

2. Prilagoditve slovenske zakonodaje. Prilagoditi slovensko zakonodajo uredbam in direktivam EU in aktivno delo na reševanju odprtih in napovedanih postopkov z EU. Pripraviti izvedbeni načrt za implementacijo še odprte potrebne zakonodaje, da ne bo prihajalo do novih postopkov.

3. Sprememba zakonodaje (2015–2018). Sprememba Zakona o graditvi objektov, Zakona o varstvu okolja, Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (stabilno finančno okolje) in zelenem javnem naročanju z namenom učinkovitega izvajanja.

4. Izenačitev okoljskih predpisov/standardov. Izenačitev okoljskih predpisov/standardov s primerljivimi državami EU z namenom povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva (sektorska uskladitev standardov).

5. Vse na enem mestu (VEM). Urediti vse postopke za investitorje (državljeni, podjetja) na enem mestu, da bodo imeli slednji realno časovnico za izvedbo planiranih projektov. Obenem uskladitev postopkov z ZUP, da bo možna pripomba na projekt le v določeni fazi postopka. Zmanjšati želimo nabor posegov, ki terjajo posebna soglasja, ter uveljavili dosledno spoštovanje načela »molk je odobritev« pri soglasjih, potrebnih pred vložitvijo zahteve za gradbeno dovoljenje. Uveljaviti časovno predvidljive in obvladljive postopke. Poseben poudarek na uveljavitvi osebne odgovornosti predstojnikov organov, ki ne zagotavljajo reševanja v roku.

6. Vse na enem mestu (VEM). V okviru Direktorata za vodo bomo združili kadrovske resurse in naloge, ki se sedaj izvajajo razpršeno, na Direktoratu za vode, na ARSO, itd. Število javnih uslužbencev se ne bo povečalo. Organizirali bomo enoten sistem podeljevanja in nadzora nad koncesijami za redno vzdrževanje vodotokov ter organizacijo načrtovanja in izvedbe investicij na področju voda. Področje gospodarjenja z vodami ima namreč infrastrukturni in okoljski vidik (kvaliteta voda). Sedanja organiziranost tega področja je bolj podrejena okoljskemu vidiku, infrastrukturni pa je izkazano neučinkovit.

7. Zapis pravice do pitne vode. Zapisati pravico do pitne vode kot javne dobrine v Ustavo RS (pravica do pitne vode, pravica do upravljanja z vodami).

8. Nacionalni stanovanjski program. Pripravili bomo novi nacionalni stanovanjski program 2014–2020, ki bo znal odgovoriti na aktualne potrebe po stanovanjih za posamezne kategorije stanovalcev, še posebej mladih, mladih družin, starejših in za gospodinjstva z dohodki pod določenim cenzusom.

9. Kadrovska popolnitev in finančna okrepitev področja okolja. Popolnitev kadrovske podhranjenosti na področju okolja (s poudarkom na področju voda, zraka, odpadkov, okoljskega prava) in okrepitev okoljske politike.

10. Kohezija 2007–2013. Omogočiti ustrezen zaključek okoljske kohezije v obdobju 2007–2013 na način faznosti izvedbe s projekti, ki imajo že pridobljena gradbena dovoljenja, izbrane izvajalce in zagotovljena občinska proračunska sredstva.

11. Kohezija 2014–2020. Omogočiti ustrezen prenos in implementacijo okoljske kohezije v obdobju 2014–2020 z zagotovitvijo ustreznih kadrovskih in finančnih virov ter povezane faznosti izvedbe med obdobjema 2017–2013 in 2014–2020.

12. Protipoplavni ukrepi na celotnem področju države. V okviru Direktorata za vodo bodo izdelani strateški in izvedbeni načrti za vzdrževanje vodotokov, protipoplavnih ukrepov ter namakalnih sistemov. Oceniti prioriteta območja s časovnico, potrebnimi deli in predvideti potrebna finančna sredstva.

13. Odprava starih bremen na področju okolja. Pripravljena bo natančna analiza starih bremen, kjer se ne da ugotoviti povzročitelja. Na podlagi dejanskega stanja se bo pripravil izvedbeni načrt s časovnico sanacije in finančnim ovrednotenjem posegov.

4.15. POLITIČNI SISTEM IN ČLOVEKOVE PRAVICE

Procesi in institucije političnega sistema zagotavljajo podporno okolje vsem družbenim podsistemom, ko delujejo po načelih pravne države, spoštovanja temeljnih družbenih vrednot in človekovih pravic in dostojanstva ter stalni pozornosti in odzivnosti na potrebe različnih družbenih skupin, gospodarskega okolja, narave in vitalnih interesov države. Politični sistem z vključevalnim pristopom vseh podsistemov mora omogočiti izhod iz krize ter nadaljnje uspešno delovanje države in njenih podsistemov. Kot posebno vrednoto delovanja političnega sistema poleg transparentnega in odprtega procesnega in institucionalnega delovanja države prepoznavamo njeno vlogo tudi pri spodbujanju dialoga med zainteresiranimi nosilci političnega delovanja. Koalicija se zavezuje, da bo s svojim delovanjem s ciljem po dvigu transparentnosti in zaupanja v delo in institucije države zagovarjala, varovala in razvijala večstrankarsko parlamentarno demokracijo, aktivni odziv na dejanske probleme, pravno državo, koordinacijsko delovanje znotraj posameznih vej oblasti in med njimi, vključevanje in spoštovanje družbenih ter gospodarskih pobud ter v vseh navedenih okvirih predvsem spoštovanje in varovanje temeljnih družbenih vrednot in človekovih pravic. V navedenih okvirjih se koalicija zavezuje, da bo pri svojem delovanju stalno stremela k (1) Spoštovanju človekovih pravic, svoboščin in temeljnega človeškega dostojanstva. (2) Spodbujanju politične participacije državljanek in državljanov, še posebej mladih. (3) Povečanju sodelovanja, transparentnosti in odgovornosti delovanja temeljnih političnih institucij. (4) Vzpostavitvi odprtega in transparentnega sistema sodelovanja s civilno družbo. Vlada bo delovala v smislu zagotavljanja boljših razmer za delovanje domačih nevladnih in humanitarnih organizacij.

Ukrepi:

- 1. Sprejem celovite strategije razvoja države do leta 2030.** Najkasneje do konca leta 2015 sprejeti strategijo razvoja države do leta 2030, ki bo oprta na celovitih interdisciplinarnih strokovnih znanjih in potrebah različnih deležnikov sistema.
- 2. Optimizacija števila ministrstev in podrejenih organov, kot sledi iz podpisanega koalicijskega sporazuma.**
- 3. Vzpostavitev delujoče in odzivne digitalne platforme/portala za sodelovanje s civilno družbo.** Najkasneje do sredine leta 2015 vzpostaviti delujočo in odzivno digitalno platformo/portal za sodelovanje s civilno družbo.
- 4. Preučitev možnosti vzpostavitve elektorskega glasovanja (e-volitve).** Celovita strokovna analiza in na njenih podlagah vzpostavljena morebitna možnost elektronskega glasovanja (e-volitve).
- 5. Pobuda za spremembo zakonodaje.** Pobuda za modifikacijo sedanje volilne in referendumске zakonodaje, upoštevajoč njene dosedanje pomanjkljivosti glede na realne potrebe delujoče parlamentarne demokracije v državi (presoja o potrebnosti spremembe pogojev za kandidiranje na volitvah, razprava o potrebnosti spreminjanja obstoječega volilnega sistema). V skladu s tem bo na dnevni red DZ že v letu 2014 uvrščen predlog Zakona o volitvah (ZDUS).

6. Informiranje. Polletno informiranje javnosti o dosežkih dela parlamentarne in izvršilne veje oblasti, ki ga preko svojih kanalov in izbranih medijev izvajajo predstavniki posamezne veje oblasti.

7. Dialog s civilno družbo. Vzpostaviti strukturiran civilno-družbeni dialog, ki vključuje NVO iz različnih področij človekovih pravic.

8. Svet vlade za človekove pravice. Ustanoviti Svet vlade za človekove pravice, v katerem bodo zastopane NVO, ki delujejo na področju človekovih pravic, strokovna javnost, predstavniki pristojnih resorjev in parlamentarnih odborov ter urada Varuha človekovih pravic.

10. Vzpostavitev neodvisnega organa v okviru pristojnega parlamentarnega delovnega telesa. V okviru dela pristojnega odbora bo vzpostavljen neodvisen organ, ki bo v skladu s priporočili in z dobrimi praksami doma in v tujini poročal o stanju človekovih pravic v RS.

11. Romska skupnost v RS. Koalicijske partnerice se zavezujejo, da bodo Vlada, Državni zbor in državni organi z razumevanjem upoštevali socialne razmere in posebne pravice romske skupnosti ter dosledno uresničevali določbe Zakona o romski skupnosti in Nacionalni program ukrepov Vlade za pomoč Romom ter ju po potrebi in v dialogu z vsemi reprezentativnimi predstavniki romske skupnosti v RS nadgradile.

12. Pripadniki narodov nekdanje SFRJ. Nadaljevali bomo prizadevanja za ureditev kolektivnih pravic narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v RS v skladu z Deklaracijo o položaju narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v RS.

4.16. PRAVOSODJE IN PRAVNA DRŽAVA

Na področju pravosodja moramo preseči miselnost, da je uspešno reševanje pravnih problemov pretežno ali izključno odvisno le od delovanja sodišč, ter uveljaviti spoznanje, da je za učinkovito delovanje pravosodja nujno potrebno zagotoviti visoko strokovno ter etično in pravno odgovorno delovanje vseh konstitutivnih delov pravosodja. Za učinkovito uveljavljanje pravne države je ob tem še posebej pomembno uveljaviti zavest o ključnem pomenu spoštovanja pravnih norm, ki se izraža v spoštovanju zakonov in drugih pravnih predpisov ter posamičnih odločb državnih organov. Prav tako je potrebno delovati v smeri večje in ustreznije odzivnosti pravosodja na negativno kampanjo proti sodstvu v smislu poskusov njegovega razvrednotenja. Strokovna in laična kritika sodstva in drugih pravosodnih institucij mora ostati ne le v okviru ustavno in zakonsko dopustnih meja, pač pa tudi v mejah kulturnega izražanja. Spoštovanje institucij pravne države in vladavine prava mora voditi v dosledno spoštovanje temeljnega pravnega načela, da je pravnomočne sodbe, ob dejstvu sočasnega obstoja možnosti izrednih pravnih sredstev, dolžna spoštovati vsaka fizična in pravna oseba. Odločitve sodišč ne smejo biti predmet političnih napadov ali manipulacij.

Organom odkrivanja, pregona in sojenja je na zakonodajni in operativni ravni potrebno omogočiti bolj koordinirano in tvorno sodelovanje ter učinkovitejše izvajanje njihovih nalog, predvsem glede najhujših oblik gospodarsko-finančnega kriminala. Hkrati je treba zagotoviti,

da izvršilna veja oblasti ne posega nedopustno (politično) v avtonomno strokovno delovanje organov odkrivanja in pregona kaznivih ravnanj, pač pa svojo spodbudo v smeri učinkovitega boja proti gospodarski kriminaliteti izraža predvsem s potrebnimi spremembami predpisov ter z ustreznimi politično-deklarativnimi nastopi. Trajni mandat sodnikov je vrednota, ki se ji zaradi zagotavljanja neodvisnosti sodstva ne smemo odpovedati. Ob ustreznem strokovnem konsenzu se bomo zavzeli za daljše preizkusno obdobje za izvolitev v trajno sodniško funkcijo. Podpiramo uveljavitev jasnih meril za izbiro sodnikov, njihovo ocenjevanje in napredovanje, hkrati pa podpiramo vse potrebne ukrepe za etično delovanje sodnikov, tožilcev in odvetnikov, tako kot vseh drugih funkcionarjev in nosilcev javnih pooblastil.

Za zmanjševanje sodnih zaostankov je treba preučiti možnosti zakonodajnih poenostavitev pravnih postopkov povsod tam, kjer to ne povzroča zniževanja obveznih ustavnih in konvencijskih standardov varstva človekovih pravic. Hkrati je treba težiti k optimizaciji poslovnih procesov. Sodnike je treba razbremeniti opravil, ki niso neposredno povezana s sojenjem, in ta prenesti na strokovne sodelavce. Okrepiti je treba odločevalsko in nadzorno funkcijo predsednikov sodišč pri obvladovanju pripada in števila nerešenih zadev. Ob naporih pospeševanja sodnih postopkov je bistvenega pomena tudi zavedanje, da zastavljenega ideala pravne države ne bo moč doseči, če policiji kot organu odkrivanja ne bodo zagotovljeni ustrezni finančni, materialni in kadrovske viri za delo, vključno s stimulatивно celostno ureditvijo statusa policista na podlagi urejenega kariernega sistema. Končni cilj take usmeritve mora biti zagotovitev zadostnega števila sposobnih vodstvenih kadrov, dvig zaupanja v policijo ter ne nazadnje odprava nesorazmernih omejitev pri njenem delu. Zavezujemo se k ohranitvi instituta generalnega državnega tožilca zaradi preprečevanja vdora politike v tožilstvo. Državno tožilstvo mora ostati v pristojnosti pravosodnega ministrstva. Samostojnost tožilstva je potrebno okrepiti tudi glede njegovih pristojnosti za odločanje.

Ukrepi:

1. Konstruktivna vključitev vseh deležnikov v pripravo področne zakonodaje. Namen slednjega je zajezi neosredotočene in prenačljene zakonodajne spremembe ali reforme, pri čemer se mora posebna pozornost nameniti tudi iskanju konsenza s pravosodnimi podsistemi (sodstvo, tožilstvo in odvetništvo), ki jih te reforme neposredno zadevajo, vse z namenom minimalizacije vdiranja političnega vpliva v pravosodje ter utrditve jasne paradigme izključne vezanosti zgolj na veljavne zakonodajne rešitve ter reševanja strogo strokovnih vprašanj znotraj domene pripadajočega podsistema.

2. Omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju. Ničelna toleranca do korupcije znotraj pravosodja je izhodišče za določitev konkretnih ukrepov za omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju, temelječih na pravnih normah in etičnih kodeksih, pri čemer gre predvsem za zmanjševanje političnega in drugega interesnega vpliva na neodvisnost sodstva.

3. Poostren nadzor nad izvajanjem lobistične zakonodaje. Potrebno je vzpostaviti nadzor nad izvajanjem lobistične zakonodaje in dopolniti zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, predvsem glede nadzora nad lobiranjem v Državnem zboru in na lokalnem nivoju. Zagotoviti je treba dosledno poročanje o lobističnih stikih, vse na podlagi premočitve

sprejetih omejitev dejavnosti lobiranja kot gospodarske dejavnosti v smislu njenega vpliva na pravodajne postopke, ki morajo slediti javnemu interesu.

4. Zmanjšanje pretiranih političnih pristojnosti ministrstva za pravosodje zaradi zagotavljanja samostojnosti in neodvisnosti sodstva. Slednje želimo doseči skozi spremembo trenutno veljavne ureditve (65a. in 65b. Zakona o sodiščih-K), ki je že pod pretnjo potencialnega izpodbijanja njene ustavnosti, po kateri ima vsakokratni minister za pravosodje dejansko politično pristojnost nad delom sodišč preko možnosti zahtevati od predsednika sodišča službeni nadzor nad delom konkretnega sodnika in oceno sodniške službe ter preko posebne nadzorne službe ministrstva, ki lahko v vsakem trenutku na kateremkoli sodišču opravlja razgovore z zaposlenimi. Omenjene rešitve ustvarjajo nedopustno stanje hierarhičnosti, ki presega sodno-upravno dimenzijo nadrejenosti sodniku in zanika osnovni imperativ pravne države, da mora biti sodnik pri odločanju samostojen in neodvisen.

5. Možnost ustanovitve Specializiranega sodišča RS. Za učinkovitejše sojenje pri organiziranih oblikah kriminala je po vzoru obstoječega Specializiranega državnega tožilstva RS treba preučiti tudi možnost, da se ustanovi Specializirano sodišče, in sicer v korelaciji z obstoječim Specializiranim državnim tožilstvom RS. Slednje je nasledilo predhodne notranje organizacijske oblike, ki za doseganje uspešnega pregona organiziranih oblik kriminala niso zadostovale, zato bo v primeru, če se bo v okviru sedanje organiziranosti sodstva v prihodnje pojavljal smiselno isti problem, treba ustanoviti omenjeno specializirano sodišče.

6. Odvetništvo. Ohranitev samostojnosti in neodvisnosti odvetništva kot samostojne in od države neodvisne službe v sklopu pravosodja se mora manifestirati v ureditvi, po kateri Odvetniška zbornica v kontekstu svojega nadaljnjega obstoja še naprej nosi pristojnost odločanja o vpisih in izbrisih odvetnikov ter pristojnost odločanja v disciplinskih postopkih.

7. Ukinitev Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili pri Specializiranem državnem tožilstvu RS. Ukinitev oddelka in poudarek na preglednih ter na nezakonito uporabo posebnih pooblastil osredotočenih postopkih, vključno z obstoječimi internimi postopki ter vlaganjem kazenskih ovadb zoper storilce kaznivih dejanj, ki so uradne osebe s posebnimi pooblastili, oziroma proučitev možnosti nadaljnje ustanovitve ustrezne neodvisne nadzorne inštitucije.

8. Ureditev zemljiškoknjžnih evidenc. Slednje zaradi zgodovinskih razlogov pogosto ne ustrezajo pravim podatkom o nepremičninah, kar predstavlja oviro v sodnih postopkih ter pri sprejemanju morebitnih ukrepov, temelječih na teh podatkih.

4.17. RAZISKOVANJE

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za učinkovit, strateško umeščen, odziven in odprt raziskovalno-inovativen sistem ter družbeno promocijo znanosti. Zato bomo raziskave umestili v središče razvojne politike države ter zagotovili učinkovit sistem upravljanja raziskovalno-inovacijskega sistema v skladu s sprejeto Raziskovalno in inovacijsko strategijo Slovenije (RISS). Cilj je vzpostaviti učinkovit in enoten sistem upravljanja inovacijskega ter

raziskovalnega sektorja, ki bo temeljil na horizontalnem in medsektorskem usklajevanju vseh deležnikov. Prioritetno bomo s pomočjo jasnih kriterijev, stabilnega institucionalnega in projektnega financiranja krepili avtonomnost, odgovornost, kakovost in odprtost raziskovalnih organizacij. S spodbujanjem sodelovanja med gospodarstvom in raziskovalnimi organizacijami ter z zagotavljanjem učinkovitega umeščanja slednjih v mednarodne raziskovalne mreže bomo spodbujali večstranske učinke raziskovalnih rezultatov, ki bodo krepili konkurenčnost slovenske družbe. Obenem se bomo zavzemali, da bi zagotovili odprtost in transparentnost postopkov ter dosežkov z vidika kakovosti in učinkovitosti, odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov in javne raziskovalne infrastrukture.

Ukrepi:

1. Medresorsko sodelovanje razvojno-raziskovalne dejavnosti na nacionalni in mednarodni ravni v skladu s strateškimi usmeritvami države in EU. Vzpostaviti in okrepiti horizontalno in vertikalno sodelovanje, usklajevanje in povezovanje raziskovalnega ter inovacijskega sistema v skladu z RISS. Medresorsko sodelovanje bo zagotavljalo tesno povezanost izvajanja raziskovanja in nove razvojne politike Slovenije in Evropske unije.

2. Karierni modeli. Za raziskovalke in raziskovalce je potrebno vzpostaviti sodobne karierne modele, ki bodo povečali atraktivnost raziskovalnega poklica ter jasen in transparenten sistem kariernega razvoja raziskovalcev. Vsi razpisi za raziskovalna delovna mesta bodo objavljena na mednarodnem portalu EURAXES, s čimer bo zagotovljena mednarodna odprtost, mobilnost in konkurenčnost trga raziskovalne delovne sile, kar bo povečalo kakovost in učinkovitost raziskav v Sloveniji.

3. Odgovornost in etičnost. Spodbujati odgovornost in etiko v raziskovanju s sprejetjem nacionalnega kodeksa etike, poštenosti in dobre prakse v znanosti, ter oblikovanjem častnega razsodišča za znanstveno raziskovalno dejavnost.

4. Viri financiranja. Povezati različne vire oz. inštrumente financiranja raziskovalne dejavnosti in tako povečati preglednost poslovanja ter zmanjšati administrativna bremena raziskovanja. Posledično bomo povečali kakovost in učinkovitost raziskav na tistih področjih, ki so pomembna za razvoj družbe in gospodarstva. Vzpostavili bomo institucionalno financiranje javnih raziskovalnih organizacij, ki jim bo omogočila večjo avtonomnost in odgovornost pri upravljanju ter oblikovanju kadrovske in raziskovalne strategije. Hkrati pa bomo okrepili projektno financiranje znanosti, ki bo temeljila na problemskih izhodiščih, ki jih je potrebno razrešiti za boljši razvoj slovenske družbe in gospodarstva v skladu s strategijo pametne specializacije. V ta namen bomo poskrbeli za koncentracijo sredstev in zmogljivosti raziskovalne dejavnosti.

5. Sistem ocenjevanja. Vzpostaviti evropsko primerljiv sistem ocenjevanja prijav in vrednotenja rezultatov ter učinkov raziskovalnega dela. V ta namen bomo vpeljali zunanje, mednarodne institucionalne evalvacije, ki pri končni izbiri upoštevajo širok spekter meril. Hkrati pa bo takšen sistem preusmeril pozornost s kvantitete objav na kvaliteto raziskav ter njihovih učinkov.

6. Odprt dostop. Omogočiti odprt dostop do javnih raziskovalnih podatkov in javne raziskovalne infrastrukture ter stimulirati sodelovanje med univerzami in raziskovalnimi organizacijami, s čimer se bo za ista vložena sredstva povečala kakovost raziskovalnih rezultatov. Obenem bo odprt inovacijski sistem pripomogel k boljšemu sodelovanju med gospodarstvom in raziskovalnimi inštitucijami.

7. Mednarodno znanstveno sodelovanje. S sprejetjem strategije mednarodnega znanstvenega sodelovanja želimo povečati nacionalno kritično maso raziskav. Večja sinergija in povezljivost nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih zmogljivosti in sredstev, ki bo posledica medsektorskega sodelovanja na nacionalni in mednarodni ravni, bosta povečali kakovost in učinkovitost raziskav v Sloveniji.

8. Nov zakon o raziskovalni in inovacijski dejavnosti. Sprejeli bomo nov zakon o raziskovalni in inovacijski dejavnosti, s katerim bomo uredili položaj in financiranje raziskovalcev in raziskovalnih organizacij v skladu z zgoraj zapisanimi ukrepi in usmeritvami RISS. Ta zakon bo komplementaren novemu zakonu o visokem šolstvu.

4.18. SLOVENCİ V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Izhajajoč iz obvez, zapisanih v 5. členu Ustave Republike Slovenije v povezavi s Preambulo k Ustavi Republike Slovenije, in na podlagi Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, se bodo koalicijske partnerice trudile, da se ohranijo in še poglobijo povezave s Slovenci in Slovenkami v zamejstvu in po svetu ter da se tako ohranja in krepi slovenska kultura in kulturni prostor. To področje bo še naprej sodilo v pristojnost Urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki svoje delovanje usklajuje z MZZ in MK ter z ostalimi ministrstvi.

Ukrepi:

1. Sprejetje strategije sodelovanja s Slovenkami in Slovenci po svetu. Uskladiti in sprejeti dolgoročno Strategijo sodelovanja s Slovenkami in Slovenci po svetu do konca 2015, da se tako ohranja in krepi slovenska kultura in slovenski kulturni prostor, ter ekonomske zmožnosti ohranjanja njihove kolektivne avtonomije v odnosu do večinskega prebivalstva, da v partnerskem odnosu izkoristimo njihovo znanje, poznavanje lokalnih posebnosti in njihove stike ter da odpiramo možnosti našim izvoznikom ali pa pripeljemo potencialne investitorje. Izvajanje strategije se bo redno pregledovalo na Svetu predsednika vlade za Slovence v zamejstvu in na Svetu predsednika vlade za Slovence po svetu.

2. Povezovanje gospodarstva iz Slovenije in zamejstva. V procese tovrstnega povezovanja je potrebno poleg zamejskih Slovencev dodatno vključiti tudi Slovence po svetu. Zavzemali se bomo, da se v takšno sodelovanje tvorno vključi tudi gospodarska diplomacija ter organizacije oziroma institucije, ki se ukvarjajo s promocijo Slovenije na ekonomskem področju. S tem bomo pomagali predvsem srednjim in malim podjetnikom v Sloveniji in v zamejstvu ter dodatno izkoristili in spodbujali znanje in povezave, tudi za skupne nastope na

tretjih trgih. S krepitvijo gospodarskega sodelovanja bomo v času krize neposredno pomagali podjetjem v Sloveniji, v zamejstvu pa krepili gospodarsko strukturo manjšin.

3. Ohranjanje in krepitev slovenskega jezika. Posebej se je potrebno prizadevati za tvorno podporo pri ohranjanju in krepitvi znanja slovenskega jezika (v zamejstvu v slovenskih in dvojezičnih šolah ter pri raznih oblikah dodatnega izobraževanja, posebne pozornosti pri ohranjanju in krepitvi znanja jezika pa morajo biti deležni tudi Slovenci po svetu) ter za spodbujanje mladih za študij v Sloveniji ter na splošno za intenzivnejše sodelovanje med mladimi v Sloveniji, zamejstvu in po svetu.

4.19. SOCIALNA POLITIKA IN POKOJNINSKI SISTEM

Koalicija si bo prizadevala zmanjšati delež ljudi pod pragom revščine s spodbujanjem zaposlovanja in dela vseh starostnih skupin ter enostavnega, preglednega in poštenega uveljavljanja vseh oblik pomoči, poenostavitvijo postopkov ter razporejanja razpoložljivih virov po načelih solidarnosti in pravičnosti. Pri vsem svojem delu bomo dosledno spoštovali in uveljavljali načelo enakih možnosti za vse ter podpirali uravnotežen razvoj poklicnega in zasebnega življenja. Oblikovali bomo dolgoročno strategijo soočanja z demografskimi spremembami in za osebe, ki so dolgotrajno odvisne od nege in pomoči, celovito uredili sistem dolgotrajne oskrbe. S postopnim vstopom in izstopom s trga dela bomo spodbujali zgodnje zaposlovanje in kasnejše upokojevanje. Poiskali bomo dolgoročno vzdržne in demografskim spremembam prilagojene vire za zagotavljanje dostojne ravni pokojnin, dostopnih storitev in pomoči.

Ukrepi:

1. Centri za socialno delo kot VEM točke (vse na enem mestu). Reorganizirati mrežo in okrepiti vlogo CSD kot enotne vstopno-svetovalne točke za vse oblike pomoči in prevzeti koordinacijsko vlogo za vse izvajalce storitev in pomoči, odvisne od materialnega položaja posameznika in družine na socialnem področju z nevladnega, javnega in zasebnega sektorja, ter jih razbremeniti nalog izvajanja konkretnih storitev, za katere obstajajo drugi izvajalci na nivoju lokalne skupnosti.

2. Sprejetje dolgoročne Strategije soočanja z demografskimi spremembami in Zakona o dolgotrajni oskrbi in osebni asistenci. Slednji bo vse storitve oskrbne, socialne in zdravstvene pomoči (v povezavi z zdravstveno reformo) za osebe, ki so dolgotrajno odvisne od pomoči drugih, združil v enovit sistem, ki bo vključeval enoten način dostopa do storitev, integralno izvajanje dejavnosti v različnih oblikah ter enoten način financiranja. Zakonske rešitve bodo spodbujale aktivno in zdravo staranje, krepitev skupnostnih oblik pomoči ter vzpostavile namenski solidarnostni vir financiranja dolgotrajne oskrbe, v katerega bodo vključeni obstoječi viri iz zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja ter drugi obstoječi namenski viri, proučili pa bomo tudi možnosti dodatnih virov. Za odločanje o pravicah iz naslova dolgotrajne oskrbe bo vzpostavljeno posebno izvedeniško telo s strokovnjaki s socialnih in zdravstvenih področij.

3. Vzpostavitev platform. Omogočiti pregleden dostop do vseh oblik storitev in pomoči ter spodbuditi preventivne in skupnostne oblike pomoči, s katerimi bomo spodbujali načela aktivnega in zdravega staranja in zagotovili dostopnost informacij o storitvah in pomoči iz nevladnega, javnega in zasebnega sektorja na enem mestu, ki bo dosegljiv v osebni, telefonski in digitalni obliki. S spremljanjem zadovoljstva uporabnikov z izvajalci bomo izboljšali kvaliteto izbire in spodbujali konkurenčnost tudi na socialnem področju.

4. Informativni izračun in informacija o socialnih prejemkih. Uvedli bomo informativni izračun socialnih prejemkov posameznikov po vzoru informativnih izračunov dohodnine ter v sodelovanju s FURS-om zagotovili evidence, po kateri bodo davčni zavezanci dobili pri odločbi o dohodnini tudi informacijo o socialnih prejemkih, nakazanih iz države in lokalne skupnosti. S tem bomo bistveno zmanjšali administrativna bremena posameznikov in povečali preglednost socialnih prejemkov.

5. Poenotenje pogojev. Poenotiti pogoje za izvajanje javnih storitev ne glede na vrsto in status izvajalca, s čimer bomo javne storitve bolj odprli za različne tipe organizacij iz nevladnega, javnega in zasebnega sektorja ter odpravili razlike v pogojih za izvajanje primerljivih storitev v okviru javne službe.

6. Prilagoditev števila mest v javni mreži. Glede na potrebe uporabnikov varstveno-delovnih centrov, odraslih invalidov in oseb z dolgotrajno rehabilitacijo in trajnimi stanji odvisnosti ter starejših bomo prilagodili število mest v javni mreži in pri tem spodbujali prenos pomoči v skupnostne oblike.

7. Spodbujanje prostovoljstva. Sistematično spodbujati prostovoljstvo z odpiranjem možnosti za vključevanje prostovoljcev v programe, ki so del javne mreže ali financirani iz javnih sredstev, ter uvesti spremljanje prostovoljskih aktivnosti posameznikov in organizacij in jih z različnimi bonitetami spodbujati k aktivnemu in odgovornemu prostovoljstvu. Podporo prostovoljskim aktivnostim in organizacijam bomo zagotavljali tudi z evropskimi sredstvi.

8. Pokojninska reforma. Pripraviti okvir za novo pokojninsko reformo v smeri zagotavljanja dolgoročne vzdržnosti pokojninske blagajne zaradi demografskih trendov. Z bonusi bomo spodbujali kasnejše upokojevanje. Obenem bomo spodbujali alternativne systemske rešitve za vzdržno delovanje pokojninske blagajne (npr. obratne hipoteke).

9. Demografski rezervni sklad. Koalicijski partnerji se strinjajo, da bodo v skladu z določbami Zakona o pokojninsko invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) do 30. junija 2015 sprejeli zakon o ustanovitvi in delovanju Demografskega rezervnega sklada (DRS), ki bo zagotavljal dolgoročno stabilnost pokojninskega sistema. Zakon o DRS bo poleg začetnih sredstev, ki so že določena v veljavni zakonodaji, opredelil tudi možna dodatna sredstva ter podrobneje določil poslovanje in upravljanje tega sklada.

10. Letni dodatek za upokojeence in usklajevanje pokojnin. Koalicijski partnerji se zavezujejo, da bodo v proračunu zagotovili dodatna sredstva za letni dodatek za upokojeence v višini 40 milijonov evrov. V primeru več kot 2,5 % gospodarske rasti v RS v preteklem letu se

pokojnine usklajujejo v skladu s 106. členom Zakona o pokojninsko invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2).

11. Urad za starejše. Za boljše medgeneracijsko sodelovanje bomo po vzorcu Urada za mladino oblikovali tudi Urad za starejše s poudarkom na vsebinah, ki spodbujajo medgeneracijsko sodelovanje generacij. Urad bo sodeloval pri pripravi ukrepov, katerih namen bo ustvarjanje razmer za delovanje starejših, prilagajanje demografskim spremembam ter zagotavljanje aktivnega in zdravega staranja, vse v duhu medsebojnega sodelovanja in razumevanja.

12. Prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino v manjši vrednosti, bomo razbremenili prepovedi odtujitve nepremičnine

13. Subvencije za najemnine. Obstoječi sistem subvencij za najemnine bomo prenovili tako, da bomo zmanjšali možnosti zlorab in zagotovili bolj racionalno porabo sredstev.

4.20. POLITIKA ENAKIH MOŽNOSTI ZA VSE

Politika enakih možnosti je sestavni del demokratične politične kulture, za kar mora ustrezno poskrbeti tudi država. Skupnost je močnejša, če ženske in moški uravnoteženo sodelujejo pri oblikovanju vseh procesov in sprejemanju odločitev. Koalicija se zavezuje, da bo v središče svojega delovanja postavila načela enakih možnosti, ne glede na raso, spol, starost, vero in spolno prepričanje, ter v celoti spoštovala načela nediskriminacije.

Ukrepi:

1. Urad zagovornika načel enakosti

V skladu z evropsko zakonodajo bo urejen položaj zagovornika načel enakosti.

2. Resolucija o nacionalnem programu za enakost žensk in moških. Pripravili bomo Resolucijo o nacionalnem programu za enakost žensk in moških. Podpirali bomo uravnoteženo zastopnost žensk in moških na vodilnih mestih.

3. Ratifikacija Istanbulske konvencije. Ratificirali bomo Istanbulsko konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja in boju proti nasilju nad ženskami in v družini.

4. Krepitev usklajevanja javnega in zasebnega življenja. Krepili bomo boljše možnosti usklajevanja javnega in zasebnega življenja (tudi preko oblikovanja Centrov za družine).

5. Razprava o družinski politiki. Zagotovili bomo široko strokovno debato o novi Resoluciji o družinski politiki, ki bo podlaga za zaščito pravic otrok in vseh raznolikih oblik modernih partnerstev in družin.

6. Odprava vseh vrst diskriminacij in vzpostavitev ničelne stopnje tolerance do homofobije in vseh oblik nestrpnosti. Na podlagi odločb ustavnega sodišča bomo pristopili k odpravi sistemske diskriminacije istospolnih partnerjev in istospolno usmerjenih ljudi.

4.21. ŠPORT

Koalicijski partnerji se zavedamo, da šport s svojo družbeno, vzgojno in socialno vlogo predstavlja enega izmed temeljnih gradnikov nacionalne identitete in s tem pomembno vsebino širšega javnega interesa države. Zaradi množice družbenih vlog, ki jih ima šport, je potrebna natančna in usklajena koordinacija vseh področij z namenom ustreznega razvoja, podpore in spodbujanja športnih aktivnosti kot sestavnih delov javnega interesa. Posebno pozornost je potrebno nameniti tistim športnim dejavnostim in skupinam, ki za svoje delovanje potrebujejo začetno oporo za čim bolj nemoteno prihodnje samostojno delovanje, ter obenem preprečiti, da bi aktualne družbene okoliščine onemogočale športno dejavnost najbolj občutljivim družbenim skupinam. Prav tako se koalicija zavezuje, da bo še naprej podpirala razvoj vrhunškega športa na vseh ravneh njegove pojavnosti, s ciljem povečanja prepoznavnosti Slovenije. Za navedene namene se bomo zavzemali za vzpostavitev odprtega in transparentnega sistema delovanja, posodobitev obstoječe športne infrastrukture ter ozaveščanje o družbeni in ekonomski vlogi profesionalnega ter rekreativnega športa. Podpirali bomo celovite programe za dejavno športno preživljanje prostega časa, saj verjamemo, da taka usmeritev lahko izboljša turistično ponudbo, našim vrhunskim športnikom pa lahko pomeni eno od možnosti za delovanje na športno-turističnem področju.

Ukrepi:

- 1. Vsebinsko celovita in vključujoča strategija razvoja športa.** Do konca leta 2015 ob upoštevanju sprejetega Nacionalnega programa športa do leta 2023 izdelava celovite strokovne analize strategije razvoja športa v državi, s posebnim poudarkom na pomenu športa za vse in družbene ter socialne vključenosti skozi šport.
- 2. Sprememba zakonodaje.** Do konca 2015 sprememba obstoječega Zakona o športu (1998), v katero bodo aktivno in ves čas vključene vse zainteresirane športne javnosti in deležniki.
- 3. Izdelava, implementacija in ustrezen nadzor nad uporabo javne športne infrastrukture za vse oblike športa in družbene skupine.** Dosledno izvajanje in nadzor nad merili za uporabo javne športne infrastrukture za vse oblike športa in družbene skupine v skladu s sprejetim Nacionalnim programom športa, izvedbenim načrtom NPŠ in z Zakonom o športu.
- 4. Sistem za večjo preglednost poslovanja športnih organizacij in vseh sofinanciranih aktivnosti javnega interesa v športu.** Do konca leta 2015 dokončna vzpostavitev in dosledno izvajanje informacijskega sistema za večjo preglednost poslovanja športnih organizacij in namenske porabe javnofinančne podpore za športne aktivnosti.
- 5. Spodbujanje razvoja mehanizmov za preprečevanje zlorab v športu.** Razviti vključujoče in transparentne mehanizme za preprečevanje zlorab v športu (doping, nasilje, korupcija).

4.22. TRG DELA

Koalicija si bo prizadevala vzpostaviti spodbudno okolje za zaposlovanje. Prizadevali si bomo spodbujati večjo varno prožnost z namenom lažjega vstopanja in izstopanja iz delovnih razmerij ob sočasni vzpostavitvi varnega in predvidljivega delovnega okolja za delavce. Eden izmed glavnih ciljev v skladu s priporočili EU bo zmanjšati starostno segmentacijo na trgu dela, ki različne skupine ljudi postavlja v izrazito neenakopraven položaj. Pri urejanju tako pomembnih vprašanj se zavedamo pomembnosti socialnega dialoga. V skladu s priporočili Evropske komisije (EK) si bomo v tvornem socialnem dialogu, ki bo vključeval tudi analizo potrebnih ukrepov in sprememb na trgu dela, prizadevali za sklenitev socialnega sporazuma za obdobje 2014–2018. Spodbujali bomo hitrejši vstop mladih na trg dela in njihovo prvo zaposlitev ter postopno izstopanje starejših s trga dela.

Ukrepi:

1. Varna prožnost in odpravninski sklad. Prizadevali si bomo za manjšo segmentacijo na trgu dela in za prožno varnost z namenom lažjega vstopanja in izstopanja iz delovnih razmerij (fleksibilnost) ob vzpostavitvi predvidljivega delovnega okolja za delavce (pravna varnost, socialna varnost) ter ob učinkovitejšem izvajanju aktivne politike zaposlovanja. Vlada bo pripravila predlog za vzpostavitev in delovanje odpravninskega sklada za brezposelne po vzoru dobrih praks v primerljivih državah. Sklad se bo financiral s prispevki delodajalcev in bo namenjen večanju socialne varnosti delavcev ob izgubi zaposlitve, predvsem v prvih mesecih po izgubi.

2. Karierni inkubatorji. Za pomoč inovativnim mladim po končanem izobraževanju želimo vzpostaviti karierne inkubatorje. Zavod za zaposlovanje bo zagotavljal podporno infrastrukturo. Mladi ne sodijo na Zavod, zato bomo podpirali alternativne rešitve, v katerih se bodo lahko mladi kontinuirano, za obdobje več mesecev, usposabljali v različnih vidikih podjetništva, vstopa na trg dela in imeli pri tem vso potrebno strokovno podporo (npr. za ustanavljanje podjetij, s. p.). Prizadevali si bomo za integracijo kariernih inkubatorjev v redni šolski sistem na vseh ravneh izobraževanja (poklicne šole, SŠ, fakultete). Tako bi se lažje odzvali na potrebe trga dela in omogočili mladim lažjo izbiro za nadaljevanje izobraževanja ali izbiro poklica.

3. Digitalna delovna knjižica. Uvedba mladinske/študentske digitalne delovne knjižice za beleženje neformalnih delovnih izkušenj je pomembna za mlade, saj veliko mladih pridobiva različne izkušnje izven klasičnega delovnega razmerja. Podobno, kot velja za obdavčitev, kjer šteje vsako delo, bi se morale čim širše upoštevati tudi neformalne delovne izkušnje. Preuredili bomo obstoječo zakonodajo na področju začasnega in občasnega dela upokojujencev, problematiko dela mladih pa uredili v zakonu, ki ureja študentsko delo.

4. Subvencije. Podpora subvencijam za nove zaposlitve. Nadgradili bomo Jamstvo za mlade s ciljem zagotavljanja večje podpore inovativnih pristopov k ustvarjanju delovnih mest in zaposlovanja za mlade (npr. Co-working, co-funding, itd.). Na področju nege in skrbi za starejše bomo podpirali medgeneracijsko sodelovanje, skrb za starejše, in tako mladim omogočili zaposlitev v panogi, ki podpira cilje aktivnega staranja in oskrbe v domačem

okolju, ki sta postala izziva za moderno družbo 21. stoletja. Subvencije za zaposlovanje bomo usmerili predvsem k starejšim, mladim, invalidom in dolgotrajno brezposelnim osebam.

5. Svetovalni portal. Uvedba Portala za svetovanje pri izbiri izobraževanja v povezavi z možnostjo zaposlitve in spodbujanjem izobraževanja za deficitarne poklice. Mladi se po končani osnovni šoli težko odločijo, kako in kje bi nadaljevali svoje izobraževanje. Portal bi jim ponujal širok spekter informacij o različnih poklicih in študijih ter jim olajšal odločitve o izbiri poklica oziroma študija. Pri tem bomo sodelovali s socialnimi partnerji. Prenovili bomo tudi spletne aplikacije na Zavodu za zaposlovanje z namenom lažjega informiranja brezposelnih in delodajalcev o posameznih ciljno usmerjenih ukrepih.

6. Sklad za ideje. Povezati evropska kohezijska sredstva z doslej neizkoriščenimi finančnimi instrumenti EIB, EBRD in EU, da bi zagotovili podporo malim in srednje velikim podjetjem, da bi mladim z idejami olajšali zagon novih podjetij. Sklad bo deloval po načelu »vse na enem mestu«, kar pomeni dokončno administrativno in procesno razbremenitev.

7. Inšpekcijski nadzor. Na Inšpektoratu RS za delo bomo ustrezno povečali število inšpektorjev in s tem omogočili učinkovitejši nadzor nad zlorabami delovnopravne zakonodaje. Najnovejšo zakonodajo, ki ureja inšpekcijski nadzor predvsem na področju delovnih razmerij, je potrebno izvajati dosledno z namenom preprečevanja zlorab delovne zakonodaje zaradi neplačevanja prispevkov, dela na črno in podobno.

8. Postopno poenotenje obdavčitev vseh vrst dela. Postopno poenotiti obdavčitev vseh vrst dela (avtorskega, podjetnega, študentskega) in tako zmanjšati razloge, zaradi katerih prihaja do zlorab delovnopravne zakonodaje, ki določene skupine ljudi na trgu dela postavljajo v položaj prekernih delavcev, ki ne uživajo potrebne stopnje socialne varnosti. Urediti položaj ekonomsko odvisnih delavcev.

9. Denarna nadomestila med brezposelnostjo. Analizirati učinkovitost dosedanjega sistema in aktivizacijo prejemnikov.

10. Podpora socialnemu podjetništvu. Socialno podjetništvo razumemo kot možen sistem za spodbujanje zaposlovanja, zato ga je potrebno umestiti v programske dokumente izvajanja Evropske kohezijske politike v Sloveniji v finančni perspektivi 2014–2020.

11. Študentsko delo. Vlada bo pripravila spremembe Zakona o študentskem delu za odpravo anomalij v sedanji ureditvi.

12. Ekonomska demokracija. Prizadevali si bomo za krepitev ekonomske demokracije, ker verjamemo, da lahko predstavlja enega od elementov izhoda iz sedanje gospodarske in širše družbene krize.

13. Socialno partnerstvo. Proučili bomo možnosti za preoblikovanje zakonodaje s področja socialnega partnerstva v smeri konstruktivnejšega socialnega dialoga .

14. Minimalna plača. Ohranili bomo institut minimalne plače.

4.23. VARNOST

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za vzpostavitev vzdržnega in učinkovitega sistema za zagotavljanje posameznikove in nacionalne varnosti oz. za sodelovanje pri zagotavljanju mednarodne varnosti. Zagotavljanje nacionalne varnosti RS temelji na delovanju obrambnega sistema, sistema notranje varnosti ter sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zato bomo povečali sistemsko pripravljenost in odzivnost na kompleksne grožnje varnosti. Ob tem bomo v skladu z našimi viri poskrbeli za racionalno in dolgoročno gradnjo večnamenskih zmogljivosti. Prioritetno bomo pristopili k zagotovitvi dostojnega in profesionalnega opravljanja službe vsem, ki skrbijo za našo varnost, vključno s prostovoljci, ki delujejo v javnem interesu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Hkrati se zavezuje, da bomo zagotavljanje nacionalne varnosti v skladu z našimi nacionalnimi interesi in viri še bolj integrirali v okvir mednarodnih sistemov kolektivne varnosti oz. obrambe.

Ukrepi:

1. Celovit sistem kriznega upravljanja in vodenja. Med vsemi relevantnimi ministrstvi in organi v njihovi sestavi oblikovati celovit sistem kriznega upravljanja in vodenja, ki bo temeljil na sistemsko enotnih pravilih, načelih, ciljih in mehanizmih medresorskega sodelovanja. V zvezi s tem bomo proučili vlogo Sveta za nacionalno varnost (SNAV), sekretariata SNAV, Nacionalnega centra za krizno upravljanje ter vseh ostalih relevantnih podsistemov in mehanizmov na tem področju.

2. Vzpostavitev sistema zaščite kritične infrastrukture. Opredeliti in identificirati kritično infrastrukturo v RS ter razviti ukrepe za vzpostavitev sistema njene zaščite.

3. Prilagoditev organizacijske strukture. Ministrstvom in organom v njihovi sestavi, ki so primarno pristojna za notranjo varnost in obrambo, prilagoditi notranjo organizacijsko strukturo, tako da bo ta sledila spremembam v sodobnem varnostnem okolju. Ministrstvu za notranje zadeve in še posebej Policiji kot represivnemu organu v njegovi sestavi bomo tako v skladu z dobrimi praksami iz primerljivih evropskih držav po potrebi prilagodili notranjo oz. teritorialno organiziranost. Na ministrstvu za obrambo bomo izvedli racionalizacijo in integracijo funkcionalno podobnih poslovnih procesov upravnega dela ministrstva, Slovenske vojske in Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR) v okviru enotnih organizacijskih enot. Hkrati s tem bomo poskrbeli za boljše skupno delovanje in predhodno skupno usposabljanje zmogljivosti SV in URSZR za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami.

4. Vzdržna in učinkovita gradnja zmogljivosti. Na področju varnosti izvajati programsko naravnano financiranje, ki bo omogočilo uresničljivo strateško planiranje in načrtovanje ter dolgoročno in ekonomsko učinkovito gradnjo ključnih večnamenskih zmogljivosti za zagotavljanje varnosti. Pri tem bomo posebno pozornost pri izvajanju obrambnih in zaupnih naročil namenili večji konkurenci med ponudniki ter odprodaji oz. oddaji nepotrebne in neustrezne opreme, oborožitve in nepremičnin.

5. Karierna pot. Na podlagi strokovnih in transparentnih meril in realnih potreb poskrbeti za natančno opredelitev in dosledno izvajanje karierne poti vseh, ki so zaposleni v nacionalno-varnostnem sistemu. Hkrati s tem bomo poskrbeli za ustrezno plačevanje oz. nagrajevanje in celostno skrb vseh, ki v nacionalno-varnostnem sistemu opravljajo poklicno službo oz. so jo opravljali. Prostovoljcem, ki so vključeni v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, bomo z ureditvijo statusa izboljšali njihov položaj v razmerju do delodajalca in poskrbeli za njihove bonitete.

6. Nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami. Okrepili bomo parlamentarni nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami, in sicer v smislu strokovno-tehničnega servisa, ki bi deloval kot pomoč parlamentarni Komisiji za zahtevnejša nadzorstvena opravila. V tem smislu je treba dopolniti tudi Zakon o parlamentarnem nadzoru in Zakon o SOVI.

7. Opredelitev ciljev. V nacionalnih strateških dokumentih natančno opredeliti nacionalno-varnostne in zunanje-politične cilje države. Ti cilji bodo ključna osnova za kakršnokoli delovanje Republike Slovenije v sistemih kolektivne varnosti oz. obrambe.

4. 24. VISOKO ŠOLSTVO

Slovenski sistem visokega šolstva si zasluži odgovornejše upravljanje in delovanje, če naj bo zvest svojemu resničnemu poslanstvu ter da razvije svoj polni potencial. Zato si koalicijske partnerice prizadevamo za kakovostno, odprto in odzivno visoko šolstvo. Da bi ta cilj s skupnimi naporimi dosegli, si bomo prizadevali razvijati kakovosten, pravičen (vsakemu, ki izpolnjuje vpisne pogoje, enkrat brezplačno dostopen študij) in učinkovit sistem za visoko kakovost študija, transparentno in stabilno financiranje ter večjo možnost vključevanja v mednarodno skupnost ter internacionalizacijo terciarnega izobraževanja, tako za tuje študente pri nas kot za mednarodne izmenjave slovenskih študentov in pedagogov. Posebno pozornost namenjamo zagotavljanju inovativnih odprtih učnih okolij za izvajanje različnih prožnejših visokošolskih organizacij in oblik študija ter spodbudam za oblikovanje interdisciplinarnih študijskih programov. Krepili bomo tesnejše povezovanje z novimi in interdisciplinarnimi raziskovalnimi področji na univerzah, z raziskovalnimi inštituti, gospodarstvom in s širšim družbenim okoljem. S slednjim bomo povečali odzivnost visokošolskega izobraževanja na družbene potrebe ter srednjeročno odpravili potrebo po pretirano socialni funkciji (umik mladih s trga delovne sile). Okrepili bomo raziskovalno dejavnost univerz, uveljavljali enake možnosti moških in žensk pri akademskem in raziskovalnem delu ter izboljševali bivanjske razmere za študentsko populacijo. Učni jezik na slovenskih univerzah je slovenski, v tujem jeziku pa z izjemami, kot so opredeljene v nacionalnih dokumentih o rabi nacionalnega jezika.

Ukrepi:

1. Zagotoviti okolje za avtonomno delovanje Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS). Skozi spremembo relevantne zakonodaje na področju visokega šolstva opolnomočiti in olajšati institucionalno akreditacijo visokošolskih študijskih

programov glede na kriterije kakovosti visokega šolstva in dosledno slediti evropskim standardom kakovosti.

2. Prožnejše oblike študija. Zagotavljati boljše učinkovitost in možnost povezovanja programov ter njihovo internacionalizacijo.

3. Odprta učna okolja. Vzpostaviti odprta učna okolja za učinkovito vključevanje pri pridobivanju učnih virov in pri sodelovanju v mednarodni strokovni skupnosti preko vlaganj v dvostransko izmenjavo študentov ter preko skupnih pedagoških in raziskovalnih programov.

4. Profesionalni razvoj visokošolskih delavcev. Podpreti stalno dvigovanje profesionalnega razvoja visokošolskih delavcev (štipendije in sredstva za mednarodno izmenjavo na osnovi kvalitete v mednarodnem merilu) in vzpostaviti enotno evidenco visokošolskih učiteljev, pri čemer bo maksimalna neposredna pedagoška obremenitev visokošolskih učiteljev ostala nespremenjena in določena tako, da se bo upoštevalo izvajanje vseh javnoveljavnih študijskih programov v Republiki Sloveniji.

5. Sprejem zakona o visokem šolstvu. Nov Zakon o visokem šolstvu bo temeljil na sprejemu Nacionalne strategije visokega šolstva in bo (1) sistemsko uredil financiranje visokega šolstva, (2) enkratne pravice do brezplačnega študija na 1. in 2. stopnji visokošolskega študija ter sofinanciranja študija na 3. stopnji, ko/če so izpolnjeni vpisni pogoji, za vsakega državljanu RS in EU. Obenem bo zakon jasno opredelil razmerja med javnim in zasebnim izvajanjem višješolske in visokošolske dejavnosti. Zakon bo uredil sistem financiranja pedagoških in nepedagoških delavcev, zaposlenih v visokem šolstvu, ter pripomogel k enakopravnejšemu kombiniranju pedagoške in raziskovalne dejavnosti delavcev in delavk v visokem šolstvu. Temeljil bo na sprejeti Nacionalni strategiji razvoja visokega šolstva, v kateri je okrepljena raziskovalna dejavnost univerz in poudarjeno uveljavljanje enakih možnosti moških in žensk.

6. Dvig obsega financiranja visokošolske javne službe. Sistemsko in postopno do leta 2020 zagotoviti dvig obsega financiranja visokošolske javne službe na višino 2% BDP, kolikor znaša povprečje v državah članicah OECD.

7. Povezovanje raziskovanja in izobraževanja. Slednje omogoča postavljanje izobraževanja v središče razvojne politike države, zato bodo tudi državne univerze in državne visoke šole deležne določenega neposrednega temeljnega financiranja (omogočil ga bo nov ZVIS), ki ne bo odvisno le od razpisov (delež bo odvisen od stanja javnih financ).

4.25. VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za sistem vzgoje in izobraževanja, ki bo razvijal odprte, ustvarjalne, samozavestne, prodorne ter solidarne državljanke in državljane. Zato bomo, ob jasno določenih razmejitvi med javnim in zasebnim izvajanjem vzgojne in izobraževalne dejavnosti, kjer je javno izobraževanje nosilec javnega dobrega, zasebno pa je razumljeno kot dopolnitev javnega, v okviru katerega se zagotavlja pravica staršev in otrok do

izbire, zagotavljali možnosti doseganja visokih izobraževalnih dosežkov za vse. Prioritetno bomo krepili vzgojno in izobraževalno vlogo šol in vrtcev s sodobnimi pristopi poučevanja in učenja ter povečali kakovost upravljanja in vodenja celotnega sistema vzgoje in izobraževanja ter posameznih šol in vrtcev. Vzpostavljene normative in standarde bomo spreminjali zgolj v izjemnih primerih. Hkrati bomo spodbudili dvig profesionalne odgovornosti in avtonomije učiteljev ter vzgojiteljev. Koalicijski partnerji se bomo zavzemali tudi za priznavanje različnih izobraževalnih poti, krepitev vseživljenjskega izobraževanja, ki bo vključevalo medgeneracijski prenos znanj in izkušenj, ter za krepitev povezovanja šol s širšim okoljem, z lokalno skupnostjo, gospodarstvom in nevladnimi organizacijami.

Ukrepi:

1. Večja vključenost otrok. Z uveljavitvijo različnih programov v vrtcih ter programa družinskega varstva, oblikovanjem lestvice z manjšim številom razredov, ki bodo razbremenili starše s povprečnimi dohodki, ter z nižjim plačilom vrtca za vsakega naslednjega otroka, sočasno vključenega v vrtec, je potrebno poskrbeti za večjo vključenost otrok v programe predšolske vzgoje. Večjo kakovost in dostopnost izobraževanja (razbremenitev staršev, zmanjšanje razlik med učenci) bomo zagotovili z oblikovanjem ustrezne učbeniške politike in z zagotovitvijo brezplačnega (vsaj enega obroka) prehrane za učence in dijake.

2. Dvig kakovosti vzgojno-izobraževalnega procesa in dosežkov učencev. Krepiti vzgojno nalogo šole, z nadgradnjo sistema potrjevanja učbenikov za zagotovitev njihove večje kakovosti, z oblikovanjem modela uporabe e-učbenikov in z njimi povezano učinkovito rabo IKT tehnologij ter z zagotovitvijo infrastrukturnih pogojev (širokopasovna mreža), z uveljavljanjem kurikula, ki bo zagotavljal dvig splošnih oziroma poklicnih kompetenc, še posebej socialnih in državljskih kompetenc ter komunikacije v maternem jeziku ter kompetenc, pomembnih za uspešno vključevanje v sodobno družbo in na trg dela (reševanje problemov, kritičnost mišljenja, ustvarjalnost). Dvig kompetenc bomo dosegli z dvigom ravni različnih vrst pismenosti in s krepitvijo povezovanja šol s širšim okoljem pri reševanju konkretnih problemov. Nadgradili bomo nacionalni sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju izobraževanja, ki bo vključeval tudi rezultate eksternega preverjanja znanja v osnovnih šolah (NPZ) ter spremljanje kakovosti izobraževalnega procesa. Posebno pozornost bomo namenili spremembam kurikula za vrtce, ki bodo vključevale obogateno poučevanje govora govorno šibkih otrok, tujega jezika in slovenščine kot tujega jezika, vzpostavitvi učinkovitih modelov dodatne strokovne pomoči za otroke s posebnimi potrebami in organizacijskega modela prehajanja med programi za otroke in otroke s posebnimi potrebami. Z uvedbo fleksibilnih oblik izobraževanja in vključevanjem nadarjenih bomo vzpostavili odprto učno okolje za delo z nadarjenimi.

3. Profesionalni razvoj pedagoških delavcev. Z nadgradnjo sistema pripravnštva in mentorstva bo potrebno prenoviti sistem strokovnega napredovanja in kariernega razvoja pedagoških delavcev in vzgojiteljev, ter zagotoviti razmere za njihovo večjo mobilnost. Hkrati bomo kakovost pedagoškega dela zagotovili tudi z zmanjšanjem tistih birokratskih postopkov pri vodenju šol in vrtcev ter pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela, ki ne prispevajo h kakovosti pedagoškega dela, z večjo fleksibilnostjo pri organizaciji vzgojno-izobraževalnega

dela (določitev nacionalnih okvirjev – kazalnikov, ostalo avtonomija šol in vrtcev) in poenostavitvijo postopkov za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela.

4. Komunikacija v maternem jeziku. Za večjo sposobnost izražanja in interpretacije svojih misli, občutij in dejstev ter medsebojno komuniciranje v jezikovno primerni obliki ter načinu v vseh življenjskih okoliščinah predlagamo naslednje ukrepe: (1) učenje slovenščine kot tujega jezika v celotni izobraževalni vertikali za tiste, ki jim slovenščina ni materni jezik (2) podpirati razvoj znanja maternega jezika etničnih skupin (3) posvetiti več pozornosti kulturi branja in izražanja v maternem jeziku tudi pri pouku drugih predmetov.

5. Socialna in državljanska kompetenca. Te sposobnosti temeljijo na poznavanju socialnih in političnih vsebin in obvez, kar je temelj za aktivno in demokratično udejstvovanje posameznika. Predlagani ukrepi so: (1) vzgajati in izobraževati za domovinsko in državljansko pismenost ter demokratične vrednote, (2) aktivno vključevati starše v sooblikovanje vzgojnih in drugih dejavnosti šole, ki dvigajo kakovost, (3) vključevanje znanj, veščin in spretnosti, ki krepijo etične dimenzije v kurikulumu.

6. Odzivnost izobraževanja na spremembe družbe in potrebe trga dela. Uveljaviti sistem priznavanja in vrednotenja kvalifikacij formalnih in neformalnih znanj, z uvajanjem različnih modelov praktičnega usposabljanja na delovnem mestu, s sistemom učenja z opazovanjem poteka dela in rotacije delovnih mest, s krepitvijo karijerne orientacije, s tesnejšim povezovanjem šole z lokalno skupnostjo in NVO ter s spodbujanjem mladih k vključevanju v družbene aktivnosti. Nadgradili bomo izhodišča za načrtovanje programov na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja ter tako poskrbeli za dvig kakovosti, vrednotenja in privlačnosti programov poklicnega izobraževanja in vpeljali različne modele praktičnega usposabljanja med izobraževanjem. Prenovili bomo dualni sistem izobraževanja in uvedli vajeništvo, ki bo temeljilo na zaposlitvenem statusu vajenca.

7. Krepitev vseživljenjskega učenja. Z ustreznimi programi spodbujati učenje in izobraževanje v vseh življenjskih obdobjih, na vseh področjih življenja in v vseh okoljih. Krepili bomo zavedanje, da posamezniki z učenjem povečujejo zaupanje vase, razvijajo ustvarjalnost, podjetnost in znanje, spretnosti in kvalifikacije, ki jih potrebujejo za dejavno udeležbo v gospodarskem in družbenem življenju ter za boljšo kakovost življenja. Pospeševali bomo uveljavljanje in uporabo znanja, spretnosti in učenja kot temeljnega vira in gibal za razvoj lokalnih in regionalnih območij ter v teh tudi za razvoj socialnih omrežij. Prizadevali si bomo za vzpostavitev stabilnosti delovanja sistema in javne mreže organizacij za izobraževanja odraslih ter za kakovostno in prožno ponudbo možnosti in okoliščin za nenehno učenje, izobraževanje in usposabljanje odraslih.

4.26. ZDRAVSTVO

Koalicija obljublja korektiv obstoječega zdravstvenega sistema v luči krepitve javnega zdravstva, upošteva njegovo finančno vzdržnost, s poudarkom na ohranitvi s pravicami čim bolj polnega obveznega zdravstvenega zavarovanja in jasnejše ločitve izvajanja javne in zasebne zdravstvene dejavnosti. Finančna vzdržnost obveznega zdravstvenega zavarovanja je

prioriteta te koalicije. Koalijski partnerji se nadalje zavezujemo, da bomo krepili javni zdravstveni sistem na način, da bodo imele vse zavarovane osebe enake možnosti do zdravstvenega varstva, ko ga bodo potrebovale in bodo do njega upravičene. Dostopno, kakovostno in učinkovito zdravstvo bo prioriteta te koalicije. Obvezno zdravstveno zavarovanje bo ohranilo svojo univerzalnost in dostopnost do zakonsko določenih zdravstvenih storitev ob solidarnem zagotavljanju sredstev. Do korupcije v javnem zdravstvu bomo zavzeli ničelno toleranco. Na področju opravljanja zdravstvene dejavnosti se bomo zavzemali za jasnejšo mejo med javnim in zasebnim izvajanjem zdravstvene dejavnosti. Zato bomo pripravili nov predlog Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Zakona o zdravstveni dejavnosti, pri čemer koalijske stranke soglašajo, da je predlog Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju prioriteta.

Ukrepi na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja:

1. Zagotovitev finančne vzdržnosti obveznega zdravstvenega zavarovanja ob solidarnem prispevni obremenitvi zavarovancev in čim večji ohranitvi obstoječih pravic. V skladu z načelom solidarnosti enakomerno obremeniti zavarovance s prispevki. Odhodkovne postavke ZZZS bomo očistili vsebin, ki ne spadajo v obvezno zdravstveno zavarovanje (specializacije zdravnikov, pripravništva, terciar I), Okrepili bomo nadzor nad zaračunavanjem zdravstvenih storitev izvajalcev, povečali avtonomnost in odgovornost ZZZS ter poenostavili partnerski dialog v javnem zdravstvu. Obvezno zdravstveno zavarovanje lahko zagotavlja le javna zavarovalnica.

2. Ukinitvev prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in njegova nadomestitev z dajatvijo. Dopolnilno zavarovanje je že po definiciji vrsta prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, ki zavarovancem ne prinaša nobenih novih pravic do zdravstvenih storitev, temveč krije stroške zdravstvene storitve v določenem deležu, ki ga ne krije obvezno zavarovanje. Skupaj z obveznim zavarovanjem dopolnilno zavarovanje tako predstavlja del socialne varnosti zavarovanih oseb. Ker je tako del obveznega zavarovanja in ker novih pravic ne zagotavlja, ga ne potrebujemo. Ob njegovi ukinitvi je potrebno vzpostaviti ustrezno dajatev oz. nadomestilo.

3. Ureditev pravic in obveznosti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja na ravni zakona. V zadnji odločbi Ustavno sodišče RS (št. Up-1303/11-21, U-I-25/14-8 z dne 21. 3. 2014) jasno zapiše, da so vrsta, določitev pogojev za uveljavljanje pravic in način izvrševanja pravic izrecno pridržani zakonu. Koalijski partnerji bodo zato tiste pravice, ki so neustrezno urejene le v Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja (podzakonski akt), primerno uredili na zakonski ravni.

4. Skupna javna naročila. Uveljaviti pregleden in enoten sistem javnega naročanja v zdravstvu in doseči učinkovito naročanje zdravil, medicinskih pripomočkov in druge opreme za potrebe v zdravstvu, za javno objavo nabavnih cen, vključitev in sprotno seznanjanje pristojnih ustanov s postopki javnega naročanja. V ta namen bomo poenotili in standardizirali materiale, opremo in postopke nabave, uporabe in vzdrževanja materialov, zdravil, opreme in IT sistemov.

Ukrepi na področju zdravstvene dejavnosti:

1. Razmejitev javnega in zasebnega. Na resnost problema hkratnega opravljanja dela v javnem in zasebnem sektorju v zdravstvu je dne 27. 2. 2014 v sistemskem načelnem mnenju opozorila Komisija za preprečevanje korupcije. V njem ugotavlja, da je prepletanje javnega in zasebnega interesa oziroma obstoj zdravnikov, ki hkrati delajo v javnem in zasebnem zdravstvu, samo po sebi precejšnje sistemsko korupcijsko tveganje, to dejstvo pa ustvarja tudi povečana tveganja za nastanek nasprotja interesov. To tveganje je treba s spremembo zakonodaje odpraviti.

2. Določitev meril. Določiti merila za sprejetje mreže javne zdravstvene dejavnosti na primarni, sekundarni in terciarni ravni ter krepitev osnovne ravni zdravstvenega varstva, kjer se utrdi položaj zdravstvenih domov kot osrednjih nosilcev in organizatorjev zdravstvene dejavnosti na zaokroženem geografskem območju. Nadaljuje se z začrtanim uvajanjem referenčnih ambulant, pri čemer se najprej preveri njihova učinkovitost glede na stroške. Preučili bomo možnost uvajanja učnih in ruralnih ambulant. Na osnovi analize in strokovne upravičenosti bomo pospeševali združevanje javnih zavodov.

3. Podeljevanje koncesij. Področje koncesij se uredi na način, da se bodo koncesije podeljevale le na podlagi javnih razpisov, za določen čas, izključno tam, kjer javni zdravstveni zavod ne more zagotavljati zadostnega obsega storitev v skladu s sprejeto mrežo. Izenačili bomo pravila za pogoje dela in poslovanje koncesionarjev z javnimi zdravstvenimi zavodi.

4. Negovalni oddelki in paliativna oskrba. Pospešiti uvedbo negovalnih oddelkov in paliativne oskrbe.

5. Vodenje javnih zdravstvenih zavodov. Na novo urediti vodenje, poslovanje ter nadzor javnih zdravstvenih zavodov ter povečati odgovornost direktorjev ter svetov zavodov. Določiti potrebna znanja s področja menedžmenta, zdravstvene ekonomike, organizacije dela, zakonodaje s področja zdravstvenega varstva in zavarovanja, področja izvajanja dejavnosti splošnega družbenega pomena itd., tako za menedžment kot za članstvo v svetih zavodov.

6. Pristojnosti Zdravniške zbornice Slovenije. Na novo določiti pristojnosti Zdravniške zbornice Slovenije in urediti področje specializacij.

7. Korupcija. Uveljaviti ničelno toleranco do korupcije v zdravstvu. Od vseh, ki so s svojim (ne)ukrepanjem odgovorni za razrast korupcije, bomo terjali osebno odgovornost.

4. 27. ZUNANJA POLITIKA

Koalicijske partnerke se zavzemamo za suvereno in državniško naravnano zunanjo politiko, ki služi ljudem in državi ter spoštuje sprejete mednarodne zaveze. RS mora imeti konsistentno in koherentno, nacionalno zavedno in globalno odgovorno, prilagodljivo in kreativno, družbeno povezovalno in ekološko naravnano zunanjo politiko. Ključna zunanjepolitična usmeritev bo povrnitev kredibilnosti in krepitev zunanjepolitične prepoznavnosti države in

vseh naših ljudi doma in po svetu, tako za zaščito in zastopanje naših interesov v mednarodnem prostoru in EU kot tudi za spodbujanje in ustvarjanje različnih priložnosti. V okviru EU bo RS bolj aktivno in verodostojno izkoriščala priložnosti, ki jih ponuja članstvo. Hkrati se koalicijske partnerice zavzemamo, da bomo aktivno spodbujale razpravo o okrepljeni Uniji; podpirale bomo krepitev notranje integracije EU ter vloge EU v mednarodnih odnosih ter krepili glas EU v tretjih državah; prav tako bomo ostali aktivni zagovorniki širitvenega procesa, posebno na Zahodnem Balkanu. Doseženo na področju zunanje politike bo koalicija nadgradila z zastavitvijo ambicioznih ciljev. Z njimi bo upoštevala vrednote in načela, iz katerih slovenska zunanja politika izhaja, da bi se lahko soočila s svetovnimi izzivi z jasno zastavljenimi strateškimi cilji in s preudarno izbranimi prednostnimi nalogami po posameznih področjih in območjih. Aktivno zagovarjanje človekovih pravic, krepitev človekove varnosti in spoštovanje mednarodnega prava bodo temelj delovanja RS v mednarodnih organizacijah. Koalicijske partnerice želijo zato na osnovi čim širšega družbenega soglasja in razumevanja spreminjajočega okolja voditi proaktivno zunanjo politiko in načelno diplomacijo, ki izhajata iz Ustave, varstva človekovih pravic in mirnega reševanja sporov. Posebno pozornost bodo namenile tudi krepitvi sodelovanja s Slovenkami in Slovenci po svetu ter vzpostavljanju razmer za njihov obstoj in razvoj doma in po svetu.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Srednjeročno (do 2018) nadgraditi obstoječ sistem gospodarske diplomacije z dopolnitvijo vseh aktivnosti glede pomoči izvoznim podjetjem in glede tujih vlaganj v Slovenijo v smeri oblikovanja VEM za naše in tuje gospodarske subjekte. S pomočjo učinkovite in proaktivne gospodarske diplomacije bomo povečali diverzificiranost in krepili preusmeritev na hitro rastoče trge.

2. Prenova deklaracije o zunanji politiki. Koalicijske partnerice bodo prenovile dolgoročnojšo deklaracijo o zunanji politiki, ki bo s koalicijskim in parlamentarnim usklajevanjem ter po javni razpravi in uskladitvi z ostalimi strateškimi dokumenti države sprejeta v državnem zboru s čim širšim soglasjem v prvi polovici 2015 (osnutek do konca 2014). Deklaracija bo omogočila poenotenje slovenske zunanje politike ter nadzorno in korektivno funkcijo državnega zbora. Diplomacija, še zlasti kot notranja in zunanja služba MZZ, ostaja osrednje sredstvo slovenske zunanje politike, pri čemer ima in bo imelo MZZ tudi osrednjo usklajevalno vlogo v sistemu slovenske zunanje politike in diplomacije.

3. Sprejem nove strategije zunanje politike do leta 2020. Slednja bo operacionalizirala temeljne nacionalne interese in prioritete po področjih in območjih za nadzor nad mednarodnimi in regionalnimi (EU) pogoji za preživetje in trajnostni razvoj slovenske države in družbe ter njenih ljudi doma in po svetu. Strategija, katere osnutek bo tako kot osnutek deklaracije pripravljen do konca 2014, bo vzpostavila merilo za presojo uspešnosti in učinkovitosti načrtovanja in izvajanja zunanjepolitičnih in diplomatskih aktivnosti ter reorganiziranje in kadrovske konsolidacije Ministrstva za zunanje zadeve (MZZ), vključno z njegovo diplomatsko in konzularno mrežo, v smeri razvoja integrativnega slovenskega diplomatskega sistema.

4. Znotrajsektorska uskladitev, modernizacija in specializacija slovenske diplomacije.

Oba omenjena strateška dokumenta bosta skupaj omogočila znotrajsektorsko uskladitev temeljnih interesov (vključno s strateškim nadzorom nad upravljanjem z vodami, naravnimi viri, energetske, kritično infrastrukturo), območnih (Slovenija kot (južno)slovanska, srednjeevropska in sredozemska država) in področnih prioritet (predvsem gospodarske diplomacije, ki bo srednjeročno nadgrajena s politično vlogo »vozlišča« omogočanja mednarodnih stikov med svetovnimi regijami in državami ter dolgoročno z razvijanjem infrastrukture za mirno reševanje mednarodnih sporov). Prav tako bosta dokumenta predvidela ukrepe za specializacijo in krepitev slovenske diplomacije na področjih varstva človekovih pravic, humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja.

5. Predlog o prilagojeni diplomatski in konzularni mreži. Slovensko predstavljanje v tujini bo temeljilo na jasni podpori gospodarski diplomaciji ter novi mreži konzularnih in drugih predstavništva.

6. Celovita integracija dimenzije EU v delovanje slovenske države in družbe. Koalicija bo v sodelovanju z opozicijo celoviteje integrirala perspektive delovanja znotraj EU in preko nje v vsakodnevno delovanje slovenske države in družbe. Delovanje Republike Slovenije znotraj EU v marsičem presega zgolj zunanjepolitično dimenzijo in zmožnosti/pristojnosti MZZ, zato je treba dimenzije EU čim celoviteje integrirati v celotno delovanje slovenske države in družbe ter tako znotrajsektorsko kot medsektorsko usklajevati ter ustrezno strateško voditi in projektno financirati. Zato so koalicijski partnerji soglasni, da se ob vzpostavitvi vlade v skladu s strateškimi dokumenti države, še zlasti s prenovljeno deklaracijo o zunanji politiki in strategijo zunanje politike do leta 2020, opredelijo temeljna izhodišča in cilji sodelovanja Slovenije v EU, ki bodo osmišljali tako vlogo Slovenije pri skupnem razvoju EU kot zastopanje slovenskih interesov v konkretnih zadevah.

7. Modernizacija Ministrstva za zunanje zadeve RS in slovenske diplomatske mreže.

Vzpostaviti sistem rednega sprejemanja novih diplomatov v redno delovno razmerje, njihovo redno izobraževanje, vključno z izobraževanjem za gospodarsko diplomacijo; transparenten sistem napredovanja in kroženja diplomatov med notranjo in zunanjo službo ter ohranjanje določene mere odprtosti za kvalificirano zavzemanje najvišjih funkcij v diplomatski mreži. Zagotovljen bo mehanizem za uskladitev nacionalne podpore in promocije strokovno usposobljenim kandidatom in predstavnikom Slovenije za napotitve in sekundiranje v EU, OZN, Natu in drugih mednarodnih organizacijah, ki so posebnega pomena za krepitev in prepoznavnost mednarodne vloge Slovenije. Koalicijske partnerice bodo vzpostavile tudi tesnejše sodelovanje z državljani Slovenije, ki so zaposleni v mednarodnih institucijah, mednarodnih gospodarskih subjektih in v akademski sferi.

8. Sodelovanje RS v mednarodnih organizacijah, mednarodnih operacijah in misijah.

Koalicija bo vsestransko razvijala dobre odnose in sodelovanje z vsemi mednarodnimi organizacijami, katerih članica je Republika Slovenija. Spoštovala bo tudi načela celovitosti in vsestranskosti sodelovanja Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah, pri čemer bo glede na sodobne potrebe nadgradila Strategijo sodelovanja RS v MOM (2010).

9. Spremembe in dopolnitve Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije na področju Evropske unije. Zakon bomo dopolnili z dogovorom o tem, kako bo v prihodnje potekalo imenovanje evropskega komisarja iz Slovenije.

5. VLADNA PROJEKTNA PISARNA (VPP)

Glede na stanje v državi bo vlada morala pospešeno izvesti nekaj zahtevnih vladnih strateških projektov, ki so medresorskega značaja. Zato le-ti potrebujejo projektni pristop. Z namenom jasne odgovornosti in pristojnosti nad strateškimi projekti in v luči začrtane racionalne rabe virov, bo projektna pisarna delovala virtualno in bo v prvi vrsti namenjena preglednemu spremljanju razvoja in izvajanja strateških projektov na nivoju vlade.

5.1. VLADNA PROJEKTNA PISARNA

Projektna pisarna ne bo pravno-formalna organizacijska oblika, temveč način dela oziroma način pristopa k upravljanju medresorskih projektov. V vsebinskem smislu pomeni projektna pisarna dopolnitev pristojnosti in nadgradnjo obstoječe Službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, ki bo v pomoč pri učinkovitem spremljanju uspešnosti strateških projektov vlade. Slednja se bo v skladu s tem preimenovala v Službo Vlade RS za razvoj, strateške projekte in kohezijo (minister brez listnice). Vse potrebne pogoje za izvajanje ključnih in ostalih projektov bo VPP zagotavljala v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo. Naloge projektne pisarne bodo sledeče:

- Zagotavljala bo metodološko enotno izvajanje projektov (skrb za razvoj in uveljavljanje enotne metodologije pri izvajanju projektov).
- Vladi bo poročala o vseh projektih v izvajanju (konsolidirano poročilo) ter opozarjala na projekte, ki zamujajo.
- Odgovorne nosilce projektov bo razbremenila administrativnih nalog (zapisniki, poročila, dokumentacija), ter pomagala nosilcu projekta pri medresorskem usklajevanju in spremljanju poteka izvedbe (prenos informacij, usklajevanje), obenem bo v pomoč pri spremljanju poteka izvedbe (časa) in stroškov (glede na plan), ter pri pripravi in pri posodabljanju planov.
- Skrbela bo za projektno kulturo, da bodo sodelujoči razumeli projektni način dela.
- Izobraževala bo bodoče vodje projektov in člane njihovih timov, svetovala pri pripravi in izvedbi projektov ter po potrebi zagotovila mentorstvo tako članom kot vodjem projektov.

- Spremljala bo uspešnost vodij projektov.
- Vzdrževala bo bazo znanja (arhiv projektne dokumentacije, primeri dobrih praks, baza napak / problemov preteklih projektov).
- Zbirala bo pobude ministrstev in ostalih organov o novih možnih projektih (identifikacija, izbira, prioritete).
- Vzpostavila bo za projektne informacijski sistem in zanj skrbela.
- Preverjala bo obremenjenost sodelujočih na projektih, opozarjala na ozka grla, pripravljala sezname razpoložljivih ljudi pri načrtovanju novih projektov ter zbirala reference ljudi za vključitev v projektne time.
- Skrbela bo za strokovno literaturo s področja projektnega menedžmenta ter moderirala delavnice za nove zaposlene z namenom seznanitve s projektnim načinom dela.
- Javnost bo informirala o uspešno zaključenih projektih.

Vodja VPP je ključni strokovnjak za področje projektnega menedžmenta. Imenuje ga predsednik vlade.

VLOGE, PRISTOJNOSTI IN ODGOVORNOSTI KLJUČNIH DELEŽNIKOV PROJEKTOV

Predsednik vlade:

- Določa prioritete projektov.
- Formalno imenuje skrbnike projektov.
- Nadzoruje projekte v celotnem življenjskem ciklu projekta na osnovi pisnih konsolidiranih poročil (VPP) in ustnih poročil ministrov.
- Sodeluje pri pomembnih vsebinskih odločitvah, potrjuje večje spremembe (vsebinske, roki, stroški).
- Potrdi plan izvedbe projekta ter pristojnosti in odgovornosti ključnih sodelavcev projekta.

Minister / skrbnik projekta

- Prevzame polno odgovornost za (ne)izvedbo dodeljenega projekta iz koalicijskega sporazuma.
- Izbere vodjo projekta (menedžerja) in sodeluje pri pripravi projekta (oblikovanju delovne skupine, taktike izvedbe, časovnice, itd.).
- S predsednikom vlade uskladi koordinatorja projekta iz Kabineta Vlade.

- Potrdi podroben plan (elaborat) izvedbe projekta ter pristojnosti in odgovornosti ključnih sodelavcev.
- Sodeluje pri vseh pomembnih odločitvah na projektu, odloča o morebitnih spremembah.
- Zagotovi vire za izvedbo projekta (finančna sredstva, ljudi).
- S svojim formalnim vplivom in izkušnjami pomaga menedžerju projekta pri reševanju organizacijskih in vsebinskih problemov pri projektu ter pri reševanju nesoglasij med ministrstvi.
- Nadzira izvedbo projekta (delo skupine in napredek projekta) in o poteku ustno poroča predsedniku vlade (pisna poročila pripravlja VPP).
- Če v projektu sodeluje več ministrstev, pri kadrovanju in vsebinskih vprašanjih sodelujejo vsi ministri (ali s pooblastili vodja projekta, vodja podprojekta), k čemur jih zavezuje koalicijski sporazum.

Vodja projekta

Je operativec, odgovoren za učinkovito izvedbo projekta (čas, stroški, kakovost), kar naj bi dosegel z ustreznim planiranjem (aktivnosti, časa, stroškov, obvladovanja tveganj...), organiziranjem sodelavcev, vodenjem tima in kontroliranjem izvedbe.

Vodjo projekta izbere za projekt pristojni minister (skrbnik projekta) – osebo, ki ji zaupa ki ima organizacijske sposobnosti in izkušnje s projektnim delom.

Koordinira pripravo, izvedbo in zaključek strateških projektov, ki so mu zaupani, na taktičnem in operativnem nivoju.

Vodje podprojektov

So odgovorni za izvedbo dela projekta na ministrstvih, ki niso nosilci projekta. Naloga vodje podprojekta je vodenje, koordinacija in usklajevanje nalog v sklopu ministrstva. Vodja podprojekta je član ožjega projektnega tima in sodeluje tudi pri pripravi projekta. Izbere ga minister (skrbnik projekta).

Vodja VPP:

- Pripravlja strokovne podlage za izbiro in določanje prioritet projektov.
- Sodeluje pri pomembnih organizacijskih odločitvah v projektih.
- Pripravlja redna konsolidirana poročila o napredku vseh projektov, s poudarkom na odstopanjih izvedbe glede na plan (zamude, povišanje stroškov).
- Sodeluje pri reševanju projektov z večjo zamudo in/ali večjo prekoračitvijo stroškov.
- Potrjuje ustreznost elaboratov projektov z metodološkega vidika.

- Poda mnenje o strokovni usposobljenosti predlaganih vodij projektov.
- Opozarja na zamude pri izvajanju projektov in na napake v projektni dokumentaciji.
- Sodeluje pri pripravi plana projekta – zagotovi vsebinsko skladnost s cilji koalicijskega sporazuma in skrbi za upoštevanje izkušenj iz predhodnih projektov.
- Vodji projekta pomaga reševati konflikte in dileme med sodelujočimi (ministrstvi, strokovnjaki, civilno družba, idr.).
- Vodji projekta pomaga reševati zamude in stroškovne prekoračitve projekta.

Državni sekretarji v kabinetu predsednika vlade s soglasjem predsednika vlade pomagajo vodji projektne pisarne pri izvajanju posameznih nalog.

5.2. KOALICIJSKI PROJEKTI

Na podlagi analize trenutnega stanja se bo pripravil izvedbeni načrt s časovnico in proračunsko podlago za izvedbo posameznega projekta. Koalicija si bo v mandatnem obdobju 2014 do 2018 prioriteto prizadevala izvesti naslednje projekte:

Projekt št. 1: Celovita prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti (trajnostna gradnja) (nosilec: Ministrstvo za infrastrukturo)

Celovita prenova stavb v državni, občinski in zasebni lasti mora obsegati energetske, protipotresne, požarnovarne, funkcionalne, sanitarne in druge oblike prenove in razširitve stavb, ki izboljšajo tehnične in gradbene lastnosti stavb ter razmere bivanja in delovanja v njih. Celovita prenova stavb bo pripomogla k zagonu gradbeništva in povečala kreditno aktivnost poslovnih bank ob koriščenju sredstev EU, hkrati pa bo povečala tudi varnost prebivalstva, bistveno izboljšala razmere bivanja in delovanja, ki jih omogoča obstoječ stavbni fond in pripomogla k dvigu splošne prostorske kulture v Sloveniji. Energetska sanacija starejših stavb pomeni večjo energetsko učinkovitost (varčevanje z energijo) in večjo potrošnjo na ravni gospodinjstev in države (EU sredstva), kar bo imelo spodbuden vpliv za gradbeništvo in lesno-predelovalno industrijo (gospodarski cilj). V Sloveniji je večina zgradb energetsko zelo potratnih tako v javnem kot tudi v zasebnem sektorju. Kar 81% stanovanjskega fonda je potrebnega energetske sanacije (MZiP). Cilj je sprejeti ukrepe in proračunske podlage, s katerimi bomo v Sloveniji povečali delež energetske saniranih javnih in zasebnih objektov preko obstoječih finančnih mehanizmov. Da bomo v zglede, bomo prioriteto začeli pripravljati program za energetsko sanacijo objektov v državni upravi in shemo spodbud za sanacijo objektov v zasebni lasti. Za potrebe sanacije zasebnih stavb bomo povečali obseg financiranja Eko sklada in kreditnega potenciala bank. Danes imamo namreč opravka predvsem s pomanjkanjem zasebnih zelenih investicij, saj sta bila glavna dosedanja vira financiranja predvsem EU in država. Ker so mnoga slovenska podjetja danes močno zadolžena, lahko krepimo zgolj povpraševanje gospodinjstev, ki so še vedno podpovprečno zadolžena. Na ravni gospodinjstev bi zaradi nižjih stroškov ogrevanja ustvarili določene

finančne prihranke, skozi katere bi poplačali najeta posojila. Ob tem bi si opomogel tudi gradbeni sektor, država pa bi lažje dosegala zavezujoče podnebne cilje.

Zgornji projekt moramo nadgraditi skozi zelena javna naročila. Z slednjim se zagotavlja zmanjšanje negativnih vplivov javnega sektorja na okolje, spodbuja se razvoj tega segmenta trga in inovacij na tem področju (okoljsko sprejemljivejši izdelki, nove zelene tehnologije), daje se vzgled gospodarskemu sektorju in državljanom, s spodbujanjem uporabe metodologij za oceno stroškov v celotnem življenjskem obdobju pa se zagotavlja tudi bolj gospodarna raba javnih sredstev. Zeleno javno naročanje namreč upošteva stroške v celotnem življenjskem obdobju, vključno s stroški delovanja, vzdrževanja, razgradnje, recikliranja in morebitne sanacije. Pri iskanju najugodnejše ponudbe se pogosto upoštevajo tudi zunanji okoljski stroški, zaradi česar je lahko zeleno javno naročanje z dolgoročnega vidika ekonomsko bolj učinkovito. Cilj projekta je priprava vsebinskih prilog Zakona o javnih naročilih ter uskladitev izvajanja z Računskim sodiščem RS in Državno revizijsko komisijo, ter s tem oblikovati razmere za nemoteno izvajanje zelenih naročil.

Projekt št. 2: Poenostavitev sistema javnih naročil in vzpostavitev Agencije za javna naročila (nosilec: Ministrstvo za javno upravo)

Poenostavitev sistema javnega naročanja je pomembna z vidika zniževanja stroškov v postopkih, gospodarnosti naročil in povečevanja učinkovitosti. Naloga projekta bo poenostaviti sistem javnega naročanja po zgledu dobrih praks iz drugih držav EU in usposobiti kadre, da bodo znali pripraviti kvalitetne strokovne razpise in se s tem izogniti kasnejšim dopolnitvam oz. podražitvam izvedbe posameznih naročil. Uvedli bomo merila učinkovitosti oz. gospodarnosti in odgovornosti za posamezno javno naročilo. Predlagana agencija bi bila najbolj smiselna v obliki vladnega urada, ki bi bil pod neposredno pristojnostjo Kabineta predsednika vlade ali kot posebna institucija za skupno naročanje na področju skupnih zadev (npr. za zdravstvo, informatiko, svetovanje, izobraževanje) v obliki javnega podjetja, neposredno odgovornega ministru za finance. Zavzemamo se za odpravo sistema najnižje vrednosti (cena) kot edinega merila za javno naročanje. Poleg cene bomo opredelili tudi druga merila izbora za standardna javna naročila. Na primer za določene vrste naročil, predvsem storitve, se lahko vnaprej določi, katere ponudbe se bodo štete kot nenormalno nizke. Na primer, eden od ciljev je uveljaviti pregleden sistem javnega naročanja v zdravstvu in doseganje učinkovitega naročanja zdravil, medicinskih pripomočkov in druge opreme za potrebe v zdravstvu, za javno objavo nabavnih cen, vključitev in sprotno seznanjanje pristojnih ustanov s postopki javnega naročanja. Cilj je poenotiti in standardizirati materiale, opremo in postopke nabave, uporabe in vzdrževanja materialov, zdravil, opreme in IT sistemov. V letu 2014 je bila s spremembo zakona sprejeta pravna podlaga za umestitev skupnega javnega naročanja v zdravstvu v sistem javnega naročanja.

Projekt št. 3: Zelena proračunska in davčna reforma (nosilec: Ministrstvo za finance)

Zelena davčna reforma v povezavi s širšim konceptom zelene proračunske reforme lahko postane ena izmed dolgoročnih usmeritev in temeljnih spodbud za hitrejšo strukturno preobrazbo slovenskega gospodarstva ter njegov trajnostni razvoj. Potrebno je spodbujati zeleno usmeritev, ko država namesto dobrih stvari (delo, kapital) vse bolj postopno obdavčuje slabe stvari (onesnaževanje), ter tako zmanjšuje stroške dela, povečuje stroškovno konkurenčnost in obenem zmanjšuje okoljske pritiske. Smiselno bi bilo postopno zmanjševanje okolju škodljivih subvencij, saj to daje subjektom dovolj časa za prilagoditve ob upoštevanju fiskalnih zmožnosti države. Vse skupaj mora nadgraditi namenska uporaba zbranih davčnih prihodkov za zagotovitev nižje davčne obremenitev na delo. Projekt bo vključeval način in časovnico postopnega ukinjanja okolju škodljivih subvencij subjektom, ki s svojim delovanjem povzročajo škodo okolju. Cilj projekta bo tudi pregled obdavčitve po različnih oblikah energije glede na okoljsko škodo, ki jo posamezna vrsta energenta povzroča. Na osnovi te analize bo po potrebi sledila uskladitev efektivnih davčnih stopenj. Obstaja določen potencial za povečanje prihodkov z razširitvijo davčnih osnov pri neenergetski obdavčitvi (zeleni davki). Zaradi trenutnih fiskalnih težav mora davčni sistem podpirati trajnostno usmeritev na fiskalno nevtralen način. Ena od ključnih nalog projekta bo zagotoviti model nagrajevanja okoljsko prijaznih in kaznovanja okoljsko škodljivih projektov oziroma podjetij.

Projekt št. 4: Združitev upravljanja in vodenja IKT celotne javne uprave (Nosilec: Ministrstvo za javno upravo)

Cilj je vzpostavitev centralne direkcije, ki bo prevzela v upravljanje celotni IT javne uprave, sledil bo krovni strategiji IKT za celotno javno upravo in bo poleg prestrukturiranja in racionalizacije pristojna za razvoj in upravljanje novih inovativnih sistemskih in operativnih rešitev s področja IKT. Slednja bo zagotovila celovit pregled nad IKT v javni upravi, enovitost rešitev in IKT-infrastrukture. Določila bo vsebinske prioritete za informacijske tehnologije za posamezna ministrstva ter združil IKT vire v skupni in enotni proračun. Direkcija bo revidirala razmerja z obstoječimi zunanjimi izvajalci in snovalci rešitev (uveden bo enoten cenik IKT storitev), hkrati bo preverjala kompetentnost lastnih virov. Neposredno z vzpostavitvijo direkcije bo uvedeno poročanje odgovornih menedžerjev v javni upravi centralni direkciji. Vzpostavljen bo pregled nad človeškimi, finančnimi in materialnimi viri ter evidentiranje vseh tekočih in načrtovanih IKT-projektov na enem mestu. Uvedena bodo merila in kriteriji za merjenje učinkovitosti/produktivnosti (KPI) in mobilnost kadra znotraj sistema javne uprave. Projekt je odziv na potrebe sodobnega javnega sektorja, tehnološki razvoj in trenutno javnofinančno situacijo.

Projekt št. 5: Uvedba davčnih blagajn in dosledno plačevanje socialnih obveznosti (Nosilec: Ministrstvo za finance)

Cilj je zaježitev sive ekonomije in okrepljen nadzor nad plačevanjem prispevkov in davkov s strani delodajalcev. Prvi projektni cilj je uvedba davčnih blagajn za vse subjekte, ki opravljajo

gospodarsko dejavnost, s čimer bo dosežena širitev davčne osnove zaradi zajetja celotnega prometa posameznega subjekta. V ta namen bo v mandatu Vlade pripravljen Zakon o davčnih blagajnah. Država mora postati vzoren plačnik ter izboljšati nadzor nad preostalimi neplačniki. Uvedli bomo višje kazni za tiste delodajalce, ki niso v postopku stečaja in likvidacije, a za svoje zaposlene ne plačujejo prispevkov za zdravstveno, pokojninsko in socialno zavarovanje. Učinkovito pobiranje javnih dajatev pomeni krepitev davčne kulture. Tako bo zagotovljena enakopravnejša razporeditev davčnih bremen in bodo ustvarjene možnosti za prihodnje zniževanje davčnih stopenj.

Projekt št. 6: Vse na enem mestu (VEM) (Nosilec: Ministrstvo za javno upravo)

Cilj projekta VEM je, da vlada pridobi vse informacije oziroma opravi vse aktivnosti na enem mestu, tako da sta izvedba postopka in odločanje o strankinem oz. uporabnikovem interesu možna s čim manjšo zamudo in s čim manjšimi stroški. Želimo zmanjšati poslovne ovire in centralizirati določene storitve države v smislu večje učinkovitosti in racionalnosti.

- **VEM v okviru Centrov za socialno delo** (Nosilec: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti). Gre za enotno vstopno-svetovalno točko za vse oblike pomoči. Cilj je, da vse odločanje o socialnih pravicah poteka na enem mestu v okviru centrov za socialno delo, kjer bodo državljanom tudi na voljo informacije in svetovanje v zvezi z uveljavljanjem pravic, dostopom do storitev v javni mreži in pomoč pri reševanju socialnih stisk.
- **VEM za pridobivanje dovoljenj in soglasij** (Nosilec: Ministrstvo za okolje in prostor). Cilj je skrajšati čas za pridobivanje gradbene dokumentacije in s tem umeščanja objektov v prostor. Koalicijski partnerji se bomo zavzemali, da bo točka VEM nudila informacije na enem mestu; kje in kdaj se lahko gradi in kaj se lahko gradi, da bi bila izdaja gradbenih dovoljenj v najkrajšem možnem roku. Zmanjšati želimo nabor posegov, ki terjajo posebna soglasja, ter uveljaviti dosledno spoštovanje načela »molk je odobritev« pri soglasjih, potrebnih pred vložitvijo zahteve za gradbeno dovoljenje. Uveljavili bomo časovno predvidljive in obvladljive postopke. Poseben poudarek bomo dali tudi uveljavitvi osebne odgovornosti predstojnikov organov, ki ne zagotavljajo reševanja zadev v roku.
- **VEM za poslovne subjekte** (Nosilec: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo). Cilj je poenostavitev postopkov za pridobivanje sredstev, dovoljenj, znanja, informacij, da bi poslovni subjekti lahko opravljali čim večje število svojih aktivnosti in administrativnih opravil, povezanih z državo, na enem mestu (npr. pridobivanje informacij, projektno financiranje projektov skozi kriterije ZIPP (zeleno, inovativno, pametno, povezano), podpora start-up podjetjem, podpora pri internacionalizaciji poslovanja, javna naročila, prijave na evropske razpise, državna presoja strateških projektov, podpora inovacijam, privabljanje neposrednih tujih investicij). Namen sprememb je zmanjšati administrativne ovire na vseh področjih, s katerimi se soočajo podjetja, da bi država oblikovala prijazno, predvidljivo in stabilno poslovno okolje za vse poslovne subjekte.

- **VEM za mlade** (Nosilec: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport). Vzpostaviti karierni inkubator za aktivno vključevanje mladih na trg dela in pridobivanje izkušenj na ravni poklicnih in srednjih šol (mojstrski program) ter na univerzitetni ravni (podjetniško usposabljanje, javna dela, razvoj kompetenc skozi odprti dialog z gospodarstvom) kot dopolnitev dejavnosti Zavoda za zaposlovanje, ki bo zagotavljal potrebno podporno infrastrukturo. Cilj je zagotoviti mladim: aktivno iskanje poslovnih priložnosti, zagotoviti sodobne oblike usposabljanja na različnih nivojih podjetništva, zagotoviti vstop na trg dela ob ustrezni strokovni podpori. Pri tem bi v aktivnosti vključili različne partnerje (Univerza) in združenja (npr. OZS, GZS), ki najbolj razumejo potrebe gospodarstva.
- **VEM za pomoč podjetjem v tujini** (Nosilec: Ministrstvo za zunanje zadeve). Cilj projekta je organizirati sistemsko podporo države podjetjem pri razvoju in oblikovanju njihovega mednarodnega poslovanja (gospodarska diplomacija). Podjetja potrebujejo pomoč pri odpiranju vrat na druge trge, kot tudi v aktivnem posredovanju državnih organov na drugih trgih v korist domačih podjetij. Nastavki gospodarske diplomacije, ki so se oblikovali v zadnjih petih letih, so kakovostni, toda ne dajejo pričakovanih rezultatov. Sistemski cilj projekta je skozi boljšo gospodarsko diplomacijo povečati stopnjo internacionalizacije slovenskega gospodarstva in s tem rast izvoza. Operacionalni cilj je opolnomočili diplomatska in konzularna predstavništva z znanji in denarnimi sredstvi za izvajanje gospodarske diplomacije. Okrepiti bo potrebno sodelovanje med institucijami, ki se ukvarjajo s spodbujanjem izvoza in pridobivanjem investicij (GZS, OZS, KGZS, SID banka, SPIRIT). S pomočjo slovenskega gospodarstva bomo določili dolgoročne prednostne trge in sektorje ter obenem poslovne klube močnejše integrirali v sistem gospodarske diplomacije, še posebno na oddaljenih trgih in trgih EU.

Projekt št. 7: Sistem kriznega upravljanja in vodenja (Nosilec: Ministrstvo za obrambo)

Med vsemi relevantnimi ministrstvi in organi v njihovi sestavi bomo oblikovali celovit sistem kriznega upravljanja in vodenja, ki bo temeljil na sistemsko enotnih pravilih, načelih, ciljnih in mehanizmih medresorskega sodelovanja. V zvezi s tem bomo proučili tudi vlogo Sveta za nacionalno varnost (SNAV), Nacionalnega centra za krizno upravljanje ter vseh ostalih relevantnih podsistemov in mehanizmov na tem področju.

Projekt št. 8: Sistemsko razdolževanje in koordinacija prestrukturiranja (Nosilec: Ministrstvo za gospodarstvo)

Z razdolžitvijo bodo podjetja lahko financirala svoj razvoj in povečala konkurenčnost. Koalicija bo zagotovila večjo koordinacijo vseh deležnikov, tako javnih kot komercialnih, pri prestrukturiranju podjetij. Potrebno je oblikovati krovni načrt za prestrukturiranje podjetij, ki bo vseboval jasno določene prednostne naloge in učinkovit proces izvajanja. Ustanoviti bo potrebno centralizirano delovno skupino za prestrukturiranje podjetij za usmerjanje in

usklajevanje celotnega procesa prestrukturiranja ter pogajanj med vpletenimi deležniki. Razdolževanje in finančno prestrukturiranje podjetij se bo pospeševalo skozi odpravljanja neugodne (kratkoročne) strukture financiranja podjetij, skozi delni odpis posojil in kapitalizacijo podjetij (zakonske spremembe in spodbude za konverzije terjatev poslovnih bank in DUTB v kapital podjetij), skozi spodbujanje (so)financiranja iz virov EU (z uporabo inovativnih finančnih instrumentov po programih EU 2014–2020), skozi strateško premišljeno privatizacijo, izhajajočo iz strategije ter klasifikacije naložb. Potrebno bo spremeniti zakon o finančnem poslovanju, da DUTB (ali banke) s konverzijo dobijo ustrezno večji delež v kapitalu. Konverzija terjatev v kapital lahko hitro in opazno razdolži podjetja, da bodo slednja lahko financirala svoj razvoj in povečala konkurenčnost. Poseben poudarek bo potreben na vsebinski presoji ekonomske in finančne vzdržnosti programov prestrukturiranja družb pri bankah in mediatorjih (BS, GZS, MGRT, MF, DURS ...). Koalicija bo izboljšala nadzor nad DUTB in SDH ter zagotovila primerne pravne podlage ter zahtevala ustrezno in večjo vpetost SDH in DUTB v prestrukturiranje podjetij glede na strategijo upravljanja, ki jih imata obe inštituciji v svojih portfeljih.

Projekt št. 9: Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, zadružništva in ekonomske demokracije (Nosilec: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti)

Spremenljivi gospodarski in družbeni pogoji, demografski trendi in socialne razmere, vse večja potreba po kreiranju novih delovnih mest ter lokalizaciji določenih tipov storitev terjajo razvoj novih oblik ustvarjanja dodane vrednosti, še posebej na etičnih in družbeno odgovornih temeljih. Odgovor na opisano ponuja koncept socialnega podjetništva, ki je po svoji izvorni definiciji podjetniško naravnano in še vedno mora ustvarjati dobiček ter si zagotoviti lastne podjetniške vire financiranja, vendar je njegov primarni motiv ustvarjanje v dobrobit družbe in okolja in ne povečevanje finančne (kapitalske) moči lastnika. V Sloveniji bomo krepili socialno podjetništvo, kot sektor, ki podpira inovativnost in ustvarjalnost, razvija in udeležuje inovativne storitve in proizvode, ki predstavljajo družbene inovacije ter krepi socialni kapital in ustvarja nova delovna mesta za različne skupine prebivalstva v lokalnih okoljih. Da bo mogoč resnični razvoj socialnega podjetništva in približevanje praksam in obsegu zaposlenosti v tem sektorju v razvitih državah EU bomo proučili potrebne spremembe zakonodaje, ki vpliva na spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, zadružništva in ekonomske demokracije ter ustrezno novelirali obstoječe zakonodajne okvire. Strategijo razvoja socialnega podjetništva 2013-2016 bo koalicija nadgradila v Strategijo razvoja socialnega podjetništva 2014 – 2020, v skladu s Pobudo Evropske komisije za socialno podjetništvo SEC(2011) 1278. Razvoj socialnega podjetništva terja učinkovitejše medresorsko usklajevanje ter prilagajanje in upoštevanje lokalnih potreb in prilagodljivost v procesu načrtovanja podpornih ukrepov, zato bomo preverili sestavo Sveta Vlade RS za socialno podjetništvo ter zagotovili večjo vpetost lokalnih okolij in lokalnih skupnosti v oblikovanje strategije in ukrepov za zagon socialnega podjetništva.

6. UVODNE DOLOČBE KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

1.

SMC, DeSUS in SD, t.j. stranke tega sporazuma (v nadaljevanju: koalicija), soglašajo, da bodo s svojim vstopom in delovanjem svojih članov v vladi ter Državnem zboru RS dosledno izvajale in spoštovale zaveze tega sporazuma o sodelovanju in delu v vladi, ki jo kot mandatar vodi dr. Miro Cerar.

2.

Koalicija se strinja, da bo po parafiranju te pogodbe v Državni zbor RS vložila in po skrajšanem postopku uveljavila Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi, kot izhaja iz predloženega koalicijskega sporazuma.

3.

Koalicija se strinja, da bo po parafiranju te pogodbe v Državnem zboru RS sprejela Odlok o ustanovitvi in nalogah delovnih teles Državnega zbora, na seji Kolegija sprejela Sklep o določitvi števila mest poslanskih skupin v delovnih telesih Državnega zbora in o določitvi poslanskih skupin, ki jim pripadajo mesta predsednikov in podpredsednikov delovnih teles Državnega zbora, imenovala predsednike in podpredsednike delovnih teles ter generalnega sekretarja Državnega zbora, kot izhaja iz predloženega koalicijskega sporazuma.

7. ORGANIZIRANOST VLADE IN NJENO DELOVANJE

1.

Predsednik vlade v skladu z ustavno in zakonsko pristojnostjo zakona o vladi Državnemu zboru RS na podlagi dogovora s koalicijskimi strankami glede porazdelitve posameznih resorjev predlaga v imenovanje kandidatke in kandidate za ministrice in ministre v skladu z naslednjo strankarsko porazdelitvijo:

1. Ministrstvo za zunanje zadeve (Demokratska stranka upokojencev Slovenije – DeSUS)
2. Ministrstvo za notranje zadeve (Stranka Mira Cerarja – SMC),
3. Ministrstvo za obrambo (Socialni demokrati – SD),
4. Ministrstvo za finance (Stranka Mira Cerarja – SMC),
5. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (Stranka Mira Cerarja – SMC),
6. Ministrstvo za pravosodje (Stranka Mira Cerarja – SMC),
7. Ministrstvo za javno upravo (Stranka Mira Cerarja – SMC),
8. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (Socialni demokrati – SD),
9. Ministrstvo za zdravje (Stranka Mira Cerarja – SMC),
10. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (Stranka Mira Cerarja – SMC),
11. Ministrstvo za infrastrukturo (Stranka Mira Cerarja – SMC),
12. Ministrstvo za kulturo (Demokratska stranka upokojencev Slovenije – DeSUS),
13. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Socialni demokrati – SD),

14. Ministrstvo za okolje in prostor (Demokratska stranka upokojencev Slovenije – DeSUS),
15. Minister brez resorja za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu (Demokratska stranka upokojencev Slovenije – DeSUS).

Poleg ministra brez resorja iz prejšnjega odstavka (točke 15.) ima lahko vlada največ dva ministra brez resorja, ki pomagata predsedniku vlade pri usklajevanju dela in opravljanju njegove funkcije v okviru danih pooblastil.

Koalicijske stranke se zavezujejo, da bodo v skladu z ustavno in zakonsko pristojnostjo na predlagane resorje svoje kandidatke in kandidate imenovala po načelih strokovnosti in učinkovitosti.

2.

Razdelitev ministrskih mest je urejena s to koalicijsko pogodbo. Tako dogovorjena razdelitev se lahko spremeni le s soglasjem koalicijskih partnerjev.

Upošteva se visoko strokovnost in dosedanje uspešno opravljanje delovnih nalog in funkcij kandidatov ter izhajajoč iz težnje po politični neodvisnosti, samostojnosti in visoki strokovnosti državne uprave se bodo popolnjevala tudi odprta delovna mesta v diplomatskih in konzularnih predstavništvih naše države v tujini, mesta državnih sekretarjev v ministrstvih ter drugih funkcionarjev, ki so pod kadrovske pristojnosti vlade in DZ.

O odprtih kadrovskih vprašanjih, za katere je pristojna vlada, odloča vlada po predhodnem koalicijskem usklajevanju na način in v rokih, ki so predvideni za usklajevanje v II. poglavju Protokola o sodelovanju v koaliciji.

O predlogih za zasedbo mest, o katerih odloča državni zbor, se dogovorijo vodje koalicijskih poslanskih skupin na način in v rokih, ki so predvideni za usklajevanje v III. poglavju Protokola o sodelovanju v koaliciji.

Če ne pride do sporazuma o kadrovske predlogih, se opravi dodatno usklajevanje, pri čemer ima posebno težo stališče ali predlog resornega ministra oziroma predsednika vlade, če gre za funkcijo ali institucijo, ki mu je neposredno podrejena.

8. PROTOKOL O SODELOVANJU V KOALICIJI

I. UVODNE DOLOČBE

1.

Protokol o sodelovanju koalicijskih partnerjev (v nadaljevanju: protokol) se sprejema za zagotovitev usklajenega delovanja med koalicijskimi partnerji tako v odnosu med političnimi strankami koalicijskih partnerjev do Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) in Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor), v odnosu med Vlado in Državnim zborom kot v samem Državnem zboru, pri sprejemanju zakonov, aktov in vseh drugih odločitev, ki jih navedena državna organa sprejemata in ki so predmet koalicijske pogodbe, kot tudi tistih, ki niso njen predmet.

2.

Koalicijski partnerji so pri usklajevanju enakopravni, ne glede na število poslank in poslancev v državnem zboru.

3.

Vsa sporočila na podlagi tega protokola se posredujejo sočasno na elektronske naslove predsednikov koalicijskih strank, sekretarjev koalicijskih strank ali njihovih pooblaščenec, predsednika državnega zbora, kontaktne osebe, ki jo določi predsednik državnega zbora, vodij koalicijskih PS, sekretarjev koalicijskih PS in državnega sekretarja, pristojnega za sodelovanje z državnim zborom in za koalicijsko pogodbo (v nadaljnjem besedilu: uradni elektronski naslovi). V izjemnih primerih, če za to obstajajo utemeljeni razlogi, se gradivo lahko posreduje tudi v pisni obliki (vlada).

Za nemoteno komunikacijo na relaciji Vlada–ministrstva–Državni zbor, skrbi državni sekretar, pristojen za sodelovanje z državnim zborom in za koalicijsko pogodbo (v nadaljnjem besedilu: državni sekretar), za seznam kontaktnih oseb v političnih strankah, poslanskih skupinah in na ministrstvih.

II. SODELOVANJE V VLADI

4.

Seznanjanje z vladnimi gradivi ter sklici sej Vlade in njenih delovnih teles poteka preko uradnih elektronskih naslovov ter preko objave na svetovnem spletu. Vsa gradiva na navedene naslove posreduje predlagatelj gradiva.

Predsednikom koalicijskih strank, sekretarjem koalicijskih strank ali njihovih pooblaščenec, predsedniku državnega zbora, kontaktni osebi, ki jo določi predsednik državnega zbora, vodjem koalicijskih PS, sekretarjem koalicijskih PS, se na njihovo zahtevo omogoči dostop

do vladnih gradiv v informacijskem sistemu vlade. Zahtevo in podatke o pooblaščenih osebah iz prejšnjega stavka predsednik koalicijske stranke sporoči generalnemu sekretarju vlade.

5.

Ministri morajo seznaniti koalicijske partnerje z vsemi predlogi predpisov, ki so v pripravi, še preden gredo v medresorsko usklajevanje.

Po končanem vladnem postopku medresorskega usklajevanja (preden je zakon ali akt uvrščen na dnevni red Vlade) lahko minister predlaga, da se o določenem predlogu zakona ali drugem aktu iz njegovega področja opravi predstavitev v posamezni poslanski skupini ali pa koalicijsko usklajevanje.

Koalicijsko usklajevanje o predlogu zakona ali drugega akta lahko zahteva tudi predsednik vlade.

Predstavitve ali koalicijsko usklajevanje določenega zakona ali drugega akta lahko zahteva vsak koalicijski partner, in sicer preden je zakon ali akt vložen v vladno proceduro. Svojo utemeljeno zahtevo mora posredovati na uradne elektronske naslove, najkasneje v petih dneh po prejemu gradiva ali objavi gradiva na svetovnem spletu.

6.

S posredovano utemeljeno zahtevo se nemudoma seznanijo vsi pristojni v okviru postopka sprejemanja predloga zakona ali drugega akta. Za obvestilo poskrbi državni sekretar.

7.

O načinu predstavitve zakona ali drugega akta ter o zagotovitvi gradiva se dogovorita minister in vodja poslanske skupine neposredno. O sklicu predstavitve se obvesti tudi državnega sekretarja. Sekretar poslanske skupine sklic predstavitve v vednost posreduje na uradne elektronske naslove koalicije.

Za sklic koalicijskega sestanka za uskladitev zakona ali drugega akta, glede katerega se je za usklajevanje odločil minister ali pa je bila nanj naslovljena zahteva predsednika vlade ali koalicijskega partnerja, poskrbi minister.

O sklicu koalicijskega sestanka morajo biti obveščeni vsi koalicijski partnerji preko uradnih elektronskih naslovov najmanj tri dni pred sestankom. Sklicu mora biti priloženo vse gradivo, potrebno za odločanje. Krajši rok za sklic koalicijskega sestanka je mogoč le iz posebej utemeljenih razlogov.

Za vodenje zabeležk koalicijskih usklajevanj so pristojni strokovni sodelavci iz največje koalicijske poslanske skupine. Zabeležko posreduje sekretar največje koalicijske poslanske skupine na uradne elektronske naslove ter pristojnemu ministru dva dni po sestanku.

8.

Predlogi zakonov in ostala gradiva, o katerih mora biti zagotovljeno koalicijsko usklajevanje, se ne morejo uvrstiti na dnevni red vlade, dokler ne potečejo roki za usklajevanje iz tega protokola oziroma dokler vsebina ni usklajena. Če med koalicijskimi partnerji kljub koalicijskemu usklajevanju ne pride do soglasja, predsednik vlade na predlog predsednika stranke koalicijskega partnerja ali ministra, čigar predloga zakona ali drugega akta ni bilo mogoče uskladiti, skliče koordinacijo predsednikov strank. Ne glede na določbe prejšnjega stavka pa lahko predsednik vlade v primerih, ko oceni, da gre za zakon ali drug akt ali drugo odločitev, katere uresničevanje je nujno potrebno za uresničevanje nalog vlade, odloči, da se zadeva uvrsti na dnevni red seje vlade.

9.

V kolikor predlagatelj na podlagi koalicijskega usklajevanja dopolni ali spremeni predlog zakona ali drugega akta, mora z dopolnjenim ali spremenjenim predlogom (korekture obvezno označene z drugo barvo), še pred posredovanjem le-tega na Vlado ponovno seznaniti koalicijske poslanske skupine preko uradnih elektronskih naslovov.

10.

Če v petih dneh po posredovanju gradiva ali po objavi predloga zakona ali drugega akta na svetovnem spletu ni podana zahteva za predstavitev ali koalicijsko usklajevanje o predlogu zakona ali drugega akta ali tega ne predlaga minister, se postopek sprejemanja zakona ali drugega akta v Vladi Republike Slovenije nadaljuje. Na vladi sprejet predlog zakona ali drugega akta velja za koalicijsko usklajen, razen če predsednik posamezne koalicijske stranke ali vsi ministricice oziroma ministri posamezne koalicijske stranke v postopku vladne obravnave in na seji Vlade nasprotujejo sprejemu zakona ali drugega akta. Ne glede na določbe prejšnjega stavka se na vladi sprejeti zakon posreduje v odločanje Državnemu zboru.

Koalicijsko usklajevanje se iz utemeljenih razlogov lahko zahteva tudi po preteku roka iz prejšnjega odstavka, vse do odločanja o zadevi na Vladi.

Koalicijski partnerji se morajo pri sklicevanju koalicijskih usklajevanj truditi, da zahteve v čim manjši meri ovirajo procese odločanja na Vladi.

11.

Člani vlade so zavezani, da v času ministrskega mandata:

- dosledno in celovito izvajajo v vladi dogovorjeno politiko;
- pri svojem delu upoštevajo odločitve, stališča, predloge, navodila in priporočila predsednika vlade;
- se izogibajo dajanju izjav v javnosti, ki so v nasprotju z izjavami predsednika vlade in drugih članov vlade;
- pri svojih nastopih v tujini ali stikih s tujimi predstavniki se ne smejo spuščati na raven osebnih kvalifikacij članov vlade ali strank, ki sestavljajo vlado, in tudi ne dajati ocen, ki bi škodovale državi;
- ne publicirajo avtoriziranih besedil, ki bi temeljila na javnosti nedostopnih podatkih;
- spoštujejo zakon o vladi, zakon o nezdržljivosti funkcij in druge predpise ter moralne norme za delo v vladi in se po njihovih usmeritvah dosledno ravnavajo.

III. SODELOVANJE V DRŽAVNEM ZBORU

12.

Za zagotovitev usklajenega delovanja koalicijskih partnerjev v Državnem zboru skrbi vodja največje koalicijske poslanske skupine.

Za uresničevanje tega cilja se sklicujejo koordinacije vodij koalicijskih poslanskih skupin (v nadaljevanju: vodij koalicijskih PS) pred sejami kolegija predsednika državnega zbora in pred sejami državnega zbora. Za sklic koordinacije je pristojen vodja največje koalicijske poslanske skupine. Na teh koordinacijah sodeluje tudi državni sekretar.

Sklici sej kolegija predsednika Državnega zbora in sklici sej Državnega zbora se predhodno usklajujejo na koordinaciji vodij koalicijskih PS.

Če se vodja koalicijske PS ali državni sekretar sej ne more udeležiti, mora poskrbeti za svojega pooblaščenca.

Odločitve na koordinaciji se sprejemajo s soglasjem vodij oziroma pooblaščenecv koalicijskih poslanskih skupin in so obvezujoče.

Vodje koalicijskih poslanskih skupin so na seji kolegija predsednika državnega zbora dolžni delovati v skladu s sprejetimi odločitvami koordinacije vodij koalicijskih poslanskih skupin.

13.

Poleg rednih koordinacij lahko katerikoli od koalicijskih partnerjev, če oceni, da je to potrebno za zagotovitev usklajenega koalicijskega delovanja na sejah delovnih teles in državnega zbora, poda zahtevo za sklic koordinacije vodij koalicijskih PS oziroma zahtevo za sklic širše koordinacije vodij in namestnikov vodij koalicijskih PS. V zvezi s tem se smiselno uporabljajo določbe 11. člena tega protokola.

14.

Vodje koalicijskih poslanskih skupin so v okviru svojih poslanskih skupin na sejah delovnih teles državnega zbora dolžni zagotoviti polno navzočnost svojih članic in članov. Če je koalicijski poslanec odsoten s seje, mora poskrbeti za svojo zamenjavo. V izjemnih primerih, ko to ni mogoče, mora vodja koalicijske PS o tem obvestiti ostale vodje koalicijskih PS.

Odsotnost koalicijskega poslanca na seji državnega zbora, ki je namenjena odločanju, je opravičljiva, kadar gre za razloge na podlagi 95. člena Poslovnika Državnega zbora RS.

Vsako odsotnost koalicijskega poslanca na seji državnega zbora, razen v primeru višje sile, je potrebno predhodno najaviti oz. uskladiti na koordinaciji vodij koalicijskih PS.

15.

Za uresničitev cilja zagotovitve usklajenega delovanja koalicije se koalicijski poslanci lahko sestanejo pred vsemi sejami delovnih teles državnega zbora, katerih člani so. Če je potrebno, se omenjenega sestanka udeleži tudi predstavnik vlade.

Za uskladitev stališč, nosilec delovnega telesa (predsednik ali podpredsednik delovnega telesa iz koalicijske PS), ki mu podelijo pristojnost koalicijske poslanske skupine, po potrebi pred sejo delovnega telesa skliče sestanek koalicijskih poslancev, članov odbora oziroma komisije. Če je potrebno, se na sestanek vabi tudi predstavnika(e) vlade.

Koalicijske poslanske skupine so dolžne medsebojno in v soglasju z Vlado (z generalnim sekretarjem vlade) in predsednikom Državnega zbora usklajevati tudi pomembnejše postopkovne (proceduralne) odločitve znotraj Državnega zbora (npr. vložitev zahtev za izredno sejo DZ; vložitev zahtev za sklic nujnih sej delovnih teles; vložitev zahtev za splošno razpravo; odločitve za javne predstavitve mnenj; preložitve točk; umiki točk; razprave o odgovorih na poslanska vprašanja ...).

16.

Po sklicu seje matičnega delovnega telesa državnega zbora (MDT), na kateri se obravnava predlog zakona ali drugega akta, se pristojno ministrstvo seznanj z mnenjem zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

Državni sekretar pošlje na uradne elektronske naslove pred sejo MDT stališče vlade do tega mnenja. Po potrebi vlada pripravi in mnenju priloži tudi predlog ustreznih amandmajev. V izjemnih primerih se koalicijsko usklajevanje lahko opravi najkasneje pred sejo MDT.

Če katera od koalicijskih PS zahteva koalicijsko usklajevanje o odgovoru vlade ali ministra in morebitnih amandmajih, se to opravi v rokih za vlaganje amandmajev k še ne dopolnjenemu predlogu zakona MDT, določenih s poslovníkom in parlamentarno prakso.

Po prejemu vladnih predlogov amandmajev oziroma po njihovi uskladitvi na koalicijskem sestanku jih skupno formalno vložijo vodje koalicijskih poslanskih skupin.

Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za vlaganje vladnih predlogov amandmajev v postopku druge in tretje obravnave predloga zakona ali drugega akta na seji DZ.

17.

Koalicijski poslanci na sejah delovnih teles in sejah državnega zbora podpirajo koalicijsko usklajene predloge zakonov vlade in koalicijskih poslancev, koalicijsko usklajene predloge drugih aktov vlade in koalicijskih poslancev, koalicijsko usklajene predloge amandmajev vlade in koalicijskih poslancev ter koalicijsko usklajene kadrovske predloge vlade in koalicijskih poslancev.

Določbe prejšnjega odstavka ne vplivajo na pravico poslanca, da svobodno odloča v skladu s svojim ustavnim položajem.

Za koalicijsko usklajene predloge se štejejo predlogi, o katerih do odločanja ni bilo zahtevano koalicijsko usklajevanje, in predlogi, glede katerih je bilo na koalicijskem usklajevanju doseženo soglasje.

18.

Če koalicijski poslanci oz. koalicijske poslanske skupine želijo podpreti predloge zakonov, aktov, amandmaje ter kadrovske predloge opozicije, morajo o svoji nameri obvestiti pristojnega ministra in predstavnike koalicijskih partnerjev in na koalicijskem usklajevanju poskušati doseči soglasje.

Določbe prejšnjega odstavka ne vplivajo na pravico poslanca, da svobodno odloča v skladu s svojim ustavnim položajem.

19.

Koalicijska (koalicijske) PS mora(jo) s svojo pobudo za pripravo predloga zakona ali drugega akta, ki ga želi(jo) vložiti v zakonodajni postopek poslanec (poslanci) te (teh) koalicijskih skupin, seznaniti državnega sekretarja, pristojnega za sodelovanje z državnim zborom, kateri z omenjeno pobudo seznanjeni pristojnega ministra.

Do prejema mnenja, ki ga mora pristojni minister podati v roku 7 dni, omenjenega predloga zakona ali akta ni mogoče vložiti.

Vodja koalicijske PS, ki je predlagateljica predloga, mora pred vložitvijo predloga akta obvestiti tudi ostale koalicijske partnerje.

V roku 7 dni od prejetega obvestila na uradne elektronske naslove lahko o tem predlogu katerikoli koalicijski partner zahteva sklic koalicijskega usklajevanja. Za izpeljavo postopka koalicijskega usklajevanja se smiselno uporabijo določbe 5. do 7. člena tega protokola.

Predlog zakona ali drugega akta iz tega člena ne sme biti v nasprotju s koalicijsko pogodbo.

20.

Če po končanem koalicijskem usklajevanju želi(jo) posamezna(e) koalicijska(e) poslanska(e) skupina(e) vložiti amandma k že koalicijsko usklajenim zakonom ali aktom, se pred tem opravi koalicijsko usklajevanje.

Za usklajevanje teh amandmajev se smiselno uporabljajo določbe 3. do 5. odstavka 15. člena tega protokola.

Ne glede na to, ali je bilo na koalicijskem usklajevanju glede amandmajev iz prvega odstavka tega člena doseženo soglasje, imajo koalicijski poslanci oz. koalicijske poslanske skupine, ki želijo vložiti amandma, pravico, da svobodno odločajo v skladu s svojim ustavnim položajem.

IV. KRŠITVE PROTOKOLA

21.

Če pride do kršitev določb II. in III. poglavja tega protokola kateregakoli koalicijskega partnerja, državni sekretar o tem obvesti predsednika vlade, ki na koordinaciji s predsedniki strank in vodij koalicijskih PS odloči o nadaljnjih ukrepih.

V. ODNOS MED KOALICIJSKIMI PARTNERJI

22.

Predsednik vlade zaradi uresničevanja koalicijske pogodbe in drugih odločitev Vlade ali Državnega zbora enkrat tedensko skliče koordinacijo koalicijskih partnerjev, in sicer predsednikov strank, po predhodnem dogovoru pa tudi vodij poslanskih skupin.

23.

Koalicijski partnerji se praviloma medsebojno obveščajo o bistvenih vprašanjih, o katerih želijo obvestiti javnost v zvezi s koalicijskimi usklajevanji, z medsebojnimi odnosi, z odnosi v koaliciji in dogovori.

Vsak koalicijski partner, ki želi o zadevah iz prejšnjega odstavka, o katerih v koaliciji ni doseženo soglasje, obvestiti javnost, pred tem praviloma predlaga, da se o tem opravi pogovor predstavnikov koalicijskih partnerjev. Koalicijski partnerji se praviloma dogovorijo o načinu obveščanja javnosti.

Koalicijski partnerji se bodo izogibali javnemu nasprotovanju drugim koalicijskim partnerjem in še zlasti odločitvam vlade.

24.

Koalicijski partnerji se bodo izogibali vlaganju interpelacij zoper ministre, vlaganju zaupnice ali nezaupnice vladi in glasovanju za nezaupnico vladi ali interpelacijo zoper ministra, dokler so v vladi. Koalicijski partnerji se bodo izogibali zahtevam po razrešitvi predsednika in podpredsednikov državnega zbora ter predsednikov in podpredsednikov delovnih teles državnega zbora iz vrst poslanskih skupin koalicijskih partnerjev in glasovanju zanje, dokler so v koaliciji in vladi.

25.

Predsednik vlade si pridržuje pravico opozoriti ministra, ki ne opravlja svoje funkcije v skladu z ustavo, zakoni in etičnim kodeksom vlade, oziroma ne izvršuje vladnih sklepov. V primeru ponavljanja pomanjkljivosti pri delu ministra predsednik vlade o tem obvesti stranko koalicijskega partnerja, katere član je minister oz. je minister iz njene kvote, in predlaga skupno ureditev problema. Predsednik stranke koalicijskega partnerja, katere član je minister oz. prihaja iz njene kvote, obvesti predsednika vlade o stališču do izrečenega opozorila najkasneje v sedmih delovnih dneh. Predsednik vlade in predsednik stranke koalicijskega partnerja se sporazumeta o tem, ali minister ostane ali se zagotovi izvolitev drugega ministra.

26.

Koalicijski partnerji bodo sporazumno reševali odprta vprašanja in morebitne spore, in sicer na koordinaciji poslanskih skupin in predsednikov strank koalicijskih partnerjev. Če bi se kateri od koalicijskih partnerjev odločil, da kot podpisnik koalicijske zaveze od nje odstopi, bo o svoji nameri najprej obvestil predsednika vlade in predsednike ostalih strank koalicijskih partnerjev. O nameri enega od koalicijskih partnerjev o odstopu od koalicijske zaveze bodo koalicijski partnerji najprej opravili pogovore in šele potem, če dogovor med tem koalicijskim partnerjem in ostalimi ne bo dosežen, bo lahko ta koalicijski partner od koalicijske zaveze formalno odstopil, pri čemer bo o formalnem odstopu najprej obvestil predsednika vlade, nato koalicijske partnerje in na koncu tudi javnost.

VI. KONČNA DOLOČBA

27.

Ta protokol o sodelovanju koalicijskih partnerjev začne veljati, ko ga podpišejo predsedniki strank vseh koalicijskih partnerjev. Ta dogovor je mogoče dopolniti ali spremeniti zgolj s soglasjem predsednikov strank vseh koalicijskih partnerjev.

9. KONČNE DOLOČBE

Ta koalicijski sporazum se lahko spreminja in dopolnjuje samo s soglasjem vseh koalicijskih partnerjev.

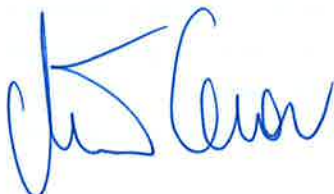
Vsak koalicijski partner lahko predlaga spremembe in dopolnitve koalicijskega sporazuma. Predlog oceni ministrstvo, v katerega pristojnost sodi vsebina predloga. Koalicijski partnerji se morajo do predloga opredeliti v roku treh mesecev. Koalicijski sporazum se spremeni ali dopolni s soglasjem vseh koalicijskih partnerjev.

Vsak koalicijski partner prejme en izvod te pogodbe.

Ta koalicijska pogodba stopi v veljavo, ko jo podpišejo predsedniki oziroma predsedujoči vseh političnih strank, koalicijskih partnerjev.

Ljubljana, 3. 9. 2014

dr. Miro Cerar
predsednik SMC

Karl Erjavec
predsednik DeSUS

mag. Dejan Židan
predsedujoči SD

